

การวิเคราะห์รูปแบบการกรองข้อความสั้นจากเนื้อหาพร้อมกับ
การรับรองจากมนุษย์สำหรับการสื่อสารโทรศัพท์เคลื่อนที่

ANALYSIS OF CONTENT-BASED AND HUMAN-INTERVENTION
SMS SPAM FILTERING MODEL FOR MOBILE COMMUNICATION

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของงานศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิศวกรรมศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาวิศวกรรมโทรคมนาคม

คณะวิศวกรรมศาสตร์

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

พ.ศ. 2556

KMITL-2013-BN-M-010-043

การวิเคราะห์รูปแบบการกรองข้อความสั้นจากเนื้อหาพร้อมกับ
การรับรองจากมนุษย์สำหรับการสื่อสารโทรศัพท์เคลื่อนที่

ANALYSIS OF CONTENT-BASED AND HUMAN-INTERVENTION
SMS SPAM FILTERING MODEL FOR MOBILE COMMUNICATION

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิศวกรรมศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาวิศวกรรมโทรคมนาคม

คณะวิศวกรรมศาสตร์

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

พ.ศ. 2556

KMITL-2013-EN-M-010-043

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ANALYSIS OF CONTENT-BASED AND HUMAN-INTERVENTION
SMS SPAM FILTERING MODEL FOR MOBILE COMMUNICATION

A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT
OF THE REQUIREMENT FOR DEGREE OF
MASTER OF ENGINEERING IN TELECOMMUNICATIONS ENGINEERING
FACULTY OF ENGINEERING
KING MONGKUT'S INSTITUTE OF TECHNOLOGY LADKRABANG

2013

KMITL-2013-EN-M-010-043

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

COPYRIGHT 2013

FACULTY OF ENGINEERING

KING MONGKUT'S INSTITUTE OF TECHNOLOGY LADKRABANG

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หัวข้อวิทยานิพนธ์	การวิเคราะห์รูปแบบการกรองข้อความสั้นจากเนื้อหาพร้อมกับการ รับรองจากมนุษย์สำหรับการสื่อสารโทรศัพท์เคลื่อนที่
นักศึกษา	นายอำนาจ ละครกลาง
รหัสประจำตัว	51060925
ปริญญา	วิศวกรรมศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชา	วิศวกรรมโทรคมนาคม
พ.ศ.	2556
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์	รศ.ดร.สุวิมล สิริชีวะภาค

บทคัดย่อ

บริการข้อความสั้นหรือ Short Message Service (SMS) ได้รับความนิยมในการใช้งานเป็นอย่างมากในช่วงหลายปีที่ผ่านมาจึงทำให้จำนวนข้อความขยะเพิ่มขึ้นซึ่งส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการทำงานของระบบศูนย์กลางบริการข้อความสั้นหรือ Short Message Service Center (SMSC) อย่างไรก็ตามเราสามารถควบคุมจำนวนข้อความขยะได้ด้วยระบบการกรองข้อความ วิทยานิพนธ์ฉบับนี้จึงนำเสนอรูปแบบการกรองข้อความสั้นที่ผสมผสานระหว่างการตรวจสอบเนื้อหาและการรับรองจากมนุษย์ (CAPTCHA) ของข้อความที่ไม่ได้ถูกจำแนกสถานะ หากไม่มีผลการตอบกลับจากมนุษย์แสดงว่าข้อความสั้นถูกส่งจากแหล่งที่สร้างข้อความขยะ ดังนั้นข้อความสั้นจึงไม่ถูกจัดส่งไปยังผู้รับปลายทาง เนื้อหาของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้จะอธิบายรูปแบบและกระบวนการทำงานที่สามารถจำแนกข้อความขยะ ผลการวิเคราะห์ทำงานของรูปแบบดังกล่าวพบว่ามีความน่าจะเป็นที่จะคัดแยกถูกต้อง 0.9354 ในขณะที่รูปแบบที่ทำการตรวจสอบเนื้อหาเพียงอย่างเดียวมีความน่าจะเป็นที่จะคัดแยกได้ถูกต้อง 0.9022 ดังนั้นรูปแบบที่นำเสนอนี้จะส่งผลให้ SMSC สามารถทำงานได้อย่างเต็มประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

Thesis	Analysis of Content-Based and Human-Intervention SMS Spam Filtering Model for Mobile Communication
Student	Mr.Amnard Lamaiklang
Student ID	51060925
Degree	Master of Engineering
Program	Telecommunications Engineering
Year	2013
Thesis Adviser	Assoc.Prof.Dr.Suvepon Sittichivapak

ABSTRACT

Short Message Service (SMS) has been the most popular means of mobile communication in recent years and hence the spam is an increasing threat to Short Message Service Center (SMSC) efficiency. The spam threat can be controlled through efficient and robust SMS filtering systems. In this paper, we present new model that is a combination of content-based (CB) filtering and human-intervention (CAPTCHA). A message, that has been classified as uncertain by CB filtering, is further checked by sending a challenge to the message sender. An automated spam generator is unlikely to send back a correct response, in which case, the message is classified as spam and don't deliver to recipients. Based on this formulation, results show that our framework achieved a higher accuracy of 0.9354 comparing to those of content-based filtering at 0.9022 consequently, promoted efficiency of SMSC operation.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ ด้วยการได้รับความกรุณาเป็นอย่างยิ่งจากท่านอาจารย์ รศ.ดร.สุวิพล สิทธีชีวะภาค ซึ่งเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่คอยให้คำแนะนำในการค้นคว้า ข้อมูล ตลอดจนเสียสละเวลาช่วยเหลือ และได้ให้ข้อคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ต่องานวิจัย

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณคณาจารย์ผู้ทรงคุณวุฒิ และเจ้าหน้าที่ของสถาบันฯ ที่เกี่ยวข้องทุกท่าน ที่ให้ความช่วยเหลือ ตลอดจนแนะนำกระบวนการในการศึกษา และการให้บริการต่างๆ ด้วยดีเสมอมา

ขอขอบพระคุณคณาจารย์ทุกๆ ท่านในสาขาวิชาวิศวกรรมโทรคมนาคม ที่ได้ถ่ายทอดความรู้ ซึ่งเป็นประสบการณ์ใหม่ในหลายเนื้อหาของบทเรียนแก่ผู้วิจัยตลอดระยะเวลาการศึกษา

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณท่านผู้บริหารของบริษัท กสท โทรคมนาคม จำกัด (มหาชน) ที่ได้ให้โอกาสข้าพเจ้า ได้รับทุนการศึกษาและคัดเลือกเข้าศึกษาต่อในระดับปริญญาโทของสถาบันฯ นี้ คือ ท่านผู้ช่วยกรรมการผู้จัดการใหญ่ คุณสมยศ ชนพิรุณธร, ท่านผู้จัดการฝ่ายพัฒนาธุรกิจวงจรรสื่อสาร ข้อมูล ดร.สมยศ อุดมโชคไพบูลย์, ท่านผู้ช่วยผู้จัดการฝ่ายพัฒนาธุรกิจวงจรรสื่อสารข้อมูล คุณสมศักดิ์ พิงกรรมเกิดผล, ท่านผู้จัดการส่วนธุรกิจบริการเสริมอินเทอร์เน็ต คุณปิยะวุฒิ นวลประเสริฐ ที่ได้อนุเคราะห์ช่วยเหลือและส่งเสริมในการทำวิจัยครั้งนี้ และที่สำคัญคือคุณนนทวิตร ธนิตานันต์ และคุณนนท์ บุญนิธิประเสริฐที่เอื้อเฟื้อข้อมูลจนสำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี

สุดท้ายนี้ข้าพเจ้าขอกราบขอบพระคุณบิดา มารดา และน้องสาวที่เป็นที่รัก รวมถึงผู้มีอุปการะทุกท่าน (ญาติ - กัลยาณมิตร) ถึงแม้กลุ่มบุคคลดังกล่าวบางท่านจะไม่ได้จบการศึกษาในระดับปริญญาที่สูงส่ง แต่ด้วยแรงใจที่สูงส่งกว่าหวังให้ข้าพเจ้ามีการศึกษาที่สูงขึ้น เพื่อเป็นตัวอย่างแก่เยาวชนในชนบทให้เห็นถึงความสำคัญของการศึกษา จนสร้างแรงบันดาลใจให้ข้าพเจ้าตั้งใจศึกษาจนสำเร็จตามที่คาดหวังไว้

อำนาจ ละมัยกลาง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....I

บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....II

กิตติกรรมประกาศ.....III

สารบัญ.....IV

สารบัญตาราง.....VII

สารบัญรูป.....VIII

บทที่ 1 บทนำ.....1

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....1

1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา.....2

1.3 สมมุติฐานของการศึกษา.....2

1.4 ขอบเขตของการศึกษา.....2

1.5 โครงร่างวิทยานิพนธ์.....3

บทที่ 2 ระบบการรับ-ส่งข้อความสั้นและข้อความขยะ.....4

2.1 ระบบการรับ-ส่งข้อความสั้น.....4

2.2.1 ผู้ส่ง.....4

2.2.2 ผู้รับ.....4

2.2 การส่ง SMS หลายปลายทาง.....5

2.3 ข้อความขยะ.....7

2.4 การจำแนกคำภาษาไทย.....8

เอกสารนี้เป็น 2.4.1 การตัดคำ จะเริ่มจากรูปแบบที่จลลรศึกษห่นว่นนั้น ไม่ควมญวตใ้แก่งไปใ้ประยอญค้ว 8 การค้ำ

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

2.4.2 การกำจัดคำหยุด.....	8
2.4.3 การหารากศัพท์.....	9
2.4.4 การสกัดคุณลักษณะ.....	9

บทที่ 3 ทฤษฎีความน่าจะเป็นแบบเบย์และโปรโตคอลการถามตอบ.....	10
--	----

3.1 ทฤษฎีความน่าจะเป็นแบบเบย์ (Bayesian).....	11
3.2 วิธีการเรียนรู้แบบเบย์ (Bayesian Learning).....	12
3.2.1 การแบ่งกลุ่มเบเซียนประเภทนออีฟเบเซียน.....	12
3.2.2 วิธีการเรียนรู้แบบเบย์อย่างง่าย.....	12
3.3 โปรโตคอลการถามตอบ.....	15

บทที่ 4 วิธีดำเนินการวิจัย

4.1 แนวคิดรูปแบบการกรองข้อความจากเนื้อหา ร่วมกับการรับรองจากมนุษย์.....	17
4.1.1 วิธีการกรองข้อความที่เหมาะสม.....	17
4.1.2 เนื้อหาของ SMS ในภาษาไทย.....	18
4.1.3 เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย.....	19
4.2 ขั้นตอนการเตรียมการดำเนินงานวิจัย.....	19
4.2.1 การรวบรวมและวิเคราะห์ SMS ในประเทศไทย.....	19
4.2.2 การนิยามข้อความขยะ.....	23
4.3 การกรองข้อความจากเนื้อหา (CB Filtering).....	32

เอกสารนี้แบ่ง 4.4 การพิจารณาพื้นที่สีเทา (Uncertain Region) เท่านั้น ไม่อนุญาตให้แก้ไขโดยไม่ขออนุญาต: 34
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญ(ต่อ)

หน้า

4.5 การใช้โปรโตคอลการถามตอบ (Challenge-response Protocol).....	36
4.6 ROC Curve (Receiver Operating Characteristic Curve).....	40
บทที่ 5 ผลการทดลองและผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	41
5.1 ผลการจำลองการทำงานของกรกรองข้อความจากเนื้อหา (CB filtering).....	56
5.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลของการกรองข้อความแบบผสม (Hybrid).....	57
5.3 ผลการวิเคราะห์ความน่าจะเป็นของค่าความถูกต้องโดยเปรียบเทียบระหว่าง การกรองข้อความจากเนื้อหาและการกรองข้อความแบบผสม.....	60
บทที่ 6 สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ.....	63
เอกสารอ้างอิง.....	65
ภาคผนวก.....	67
ประวัติผู้เขียน.....	76

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
2.1 โครงสร้างของ SMPP PDU Format.....	5
2.2 ตัวอย่าง SMS Spam และแบบ SMS ปกติ.....	7
3.1 Training Set สำหรับการเรียนรู้แบบเบย์อย่างง่าย.....	13
3.2 Test Data Set ที่ต้องการจำแนกประเภท.....	13
4.1 ผลสำรวจข้อมูลในส่วนของคุณสมบัติทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง.....	25
4.2 ผลสำรวจข้อมูลในส่วนผลกระทบของผู้ที่ได้รับข้อความ Spam.....	27
4.3 ข้อความ Spam ที่ได้จากผลสำรวจ.....	29
4.4 ตัวอย่างของข้อความปกติกับข้อความ Spam ที่คัดแยกด้วยมนุษย์.....	30
5.1 ตัวอย่างข้อความที่ถูกตัดคำ.....	45
5.2 ตัวอย่างข้อความที่เป็น ham (ข้อความปกติ)	48
5.1 ตัวอย่างข้อความที่เป็น spam (ข้อความขยะ).....	52
5.4 แสดงการเปรียบเทียบ AUC.....	61

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญรูป

รูปที่	หน้า
2.1 ระบบการรับ-ส่งข้อความสั้น.....	4
2.2 ตัวอย่าง Data-stream ของ SMPP PDU แบบ Hex format.....	5
2.3 ตัวอย่าง Header ใน Data-stream ของ SPMM PDU.....	6
3.1 แสดงลักษณะของ Attribute แต่ละตัวที่เป็นอิสระต่อกัน.....	13
3.2 ตัวอย่างของ CAPTCHA เพื่อใช้ในการพิสูจน์ตัวตน.....	16
4.1 รูปแบบการกรองข้อความแบบ Hybrid.....	17
4.2 ขั้นตอนการกรองเนื้อความ SMS สำหรับภาษาไทย.....	18
4.3 ตัวอย่างข้อมูลยอดการส่ง SMS ของบริการ CAT CDMA.....	20
4.4 ตัวอย่างข้อมูลการส่ง SMS ของบริการ CAT CDMA ผ่าน TCP/IP.....	21
4.5 ตัวอย่างข้อมูลการส่ง SMS ของบริการ CAT CDMA ผ่านเว็บวันที่ 12/05/2008.....	21
4.6 ตัวอย่างข้อมูลการส่ง SMS ของบริการ CAT CDMA ผ่านเว็บวันที่ 13/05/2008.....	22
4.7 ตัวอย่างข้อมูลการส่ง SMS ของบริการ CAT CDMA ผ่านเว็บวันที่ 14/05/2008.....	22
4.8 ตัวอย่างข้อมูลการส่ง SMS ของบริการ CAT CDMA ผ่านเว็บวันที่ 15/05/2008.....	22
4.9 ระบบจำแนกข้อความด้วยมนุษย์ ผ่าน Web Application.....	24
4.10 กรณีที่ $1 h > \tilde{h}$ และกรณีที่ $2 h < \tilde{h}$ โดยกำหนดค่าอ้างอิงจริง $\tilde{h}$ แทนด้วยเส้นประ.....	35
4.11 การเพิ่มพื้นที่สี่เทาและกำหนดค่าอ้างอิงจริง $\tilde{h}$ แทนด้วยเส้นประ.....	35
4.12 โครงสร้างการกรองข้อความแบบผสม (Hybrid).....	37
4.13 ความเป็นไปได้ของการส่ง SMS ในรูปแบบ Hybrid ทั้ง 4 กรณี.....	38
5.1 ตัวอย่างฐานข้อมูล spamdb.txt	42
5.2 ตัวอย่างข้อความ sms.txt	43

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญรูป(ต่อ)

รูปที่	หน้า
5.3 ตัวอย่างข้อความที่ใช้เป็นพจนานุกรมใน sw.txt	44
5.4 ตัวอย่างเอาต์พุตจากการจำลองการทำงาน.....	48
5.5 ผลการจำลองการทำงานการกรองข้อความจากเนื้อหา (CB Filtering).....	57
5.6 ผลการวิเคราะห์การจำลองการทำงานของการกรองข้อความแบบผสม (Hybrid) โดยกำหนด $h_1 = 0.733$ และเปลี่ยนแปลง h_2 ตั้งแต่ 0 - 0.7.....	58
5.7 ผลการวิเคราะห์การจำลองการทำงานของการกรองข้อความแบบผสม (Hybrid) โดยเปลี่ยนแปลง h_1 ตั้งแต่ 0.1 - 1.0 และกำหนด $h_2 = 0.1$	59
5.8 ROC Curve.....	61

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ปัจจุบันการติดต่อสื่อสารนับว่าเป็นส่วนหนึ่งที่สำคัญในชีวิตประจำวัน โดยเฉพาะการสื่อสารไร้สายที่ถูกพัฒนาอย่างต่อเนื่อง เพื่ออำนวยความสะดวกสามารถตอบสนองต่อความต้องการได้ซึ่งหนึ่งในนั้นคือบริการส่งข้อความสั้นหรือ Short Message Service (SMS) รวมถึงบริการข้อความสื่อหรือ Multimedia Message Service (MMS) ได้รับความนิยมและเป็นที่แพร่หลายในการใช้บริการเป็นอย่างมากบนเครือข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่ (Mobile Communication) ในปัจจุบัน เช่น ใช้เป็นเครื่องมือในการสื่อสารการตลาด, เป็นอีกช่องทางในการตลาดแบบทางตรง, สร้างธุรกิจบริการเสริมต่างๆ หรือ Value Added Service (VAS) ทั้งนี้เนื่องจากข้อความสั้นมีข้อดีหลายประการเช่น เป็นสื่อที่มีประสิทธิภาพ, อัตราค่าใช้จ่ายต่อข้อความมีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่อง, สามารถกระตุ้นการรับรู้ได้เป็นอย่างดี ข้อความต่างๆที่ถูกส่งเข้ามาในบริการนี้อาจจะมีส่วนที่ถูกจัดกลุ่มเป็นข้อความขยะ (SMS Spam) ปะปนเข้ามาซึ่งจากการศึกษาในประเทศเกาหลีใต้และญี่ปุ่นนั้นพบว่าข้อความขยะสูงถึง 50% ของการใช้งานและผู้ให้บริการในจีนได้รับ SMS ขยะ 8.29 sms ต่อสัปดาห์ [1] ทำให้รบกวนการใช้งานของผู้ใช้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ รวมทั้งส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพของศูนย์กลางการรับส่งข้อความหรือ Short Message Service Center (SMSC) ที่ต้องรับภาระการทำงานเกินความจำเป็น ตัวอย่างเช่น การส่งข้อความของ ทรู คอร์ปอเรชั่นฯ (True Move) ที่มีการส่งเสริมการขายไปยังเครื่องโทรศัพท์ลูกข่ายของบริษัท โททอล แอคแซส คอมมิวนิเคชั่น (Dtac) ติดต่อกันจนทำให้เกิดการปิดรับ SMS ระหว่าง 2 ผู้ให้บริการเป็นเวลา 6 ชั่วโมง และกรณีการส่งข้อความอวยพรปีใหม่ของผู้ให้บริการในประเทศอินเดียที่อัตรามากกว่า 4 แสนข้อความต่อนาที จนทำให้ระบบหยุดทำงาน เป็นต้น หากสามารถลดปริมาณข้อความขยะออกจากระบบโทรศัพท์เคลื่อนที่ออกไปได้แล้วก็อาจจะเกิดผลดีในหลายส่วน เช่น ลดการทำงานคับคั่งของ SMSC ที่ไม่จำเป็น, SMSC ทำงานได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ, สามารถตรวจสอบข้อความขยะก่อนถึงมือผู้ใช้บริการ Spam คือข้อความที่ไม่ได้เรียกร้องให้ส่งหรือ Unsolicited Message ที่ก่อให้เกิดความรำคาญแก่ผู้ใช้และอาจสร้างปัญหาการล่อลวงให้เสียทรัพย์สินทางโทรศัพท์มือถือ เช่น ข้อความโฆษณาขายสินค้า-บริการ การหลอกล่อให้ผู้รับทำกิจกรรมบางประเภทที่สร้างความเสียหาย ข้อความหลอกลวง (Phishing) เป็นต้น โดย Spammer จะใช้ Robot Software เข้ามาช่วยในการส่ง Spam SMS ที่มีลักษณะการส่งครั้งละหลายข้อความและหลายปลายทางในครั้งเดียว ปัจจุบันได้มีมาตรการป้องกันต่างๆ เช่น การลงทะเบียนไม่ขอรับข้อความโฆษณาจากผู้ให้บริการ การใช้ซอฟต์แวร์กรองที่เครื่องโทรศัพท์ การใช้ Software กรองที่ฝั่งเซิร์ฟเวอร์ เป็นต้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์ไว้เพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การแก้ปัญหาด้วยซอฟต์แวร์การกรองข้อความขยะบนเครือข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่ที่ฝังเซิร์ฟเวอร์มีหลายวิธี เช่น Bogofilter, DMC, LR, SVM [2] ซึ่งส่วนแต่มีการพัฒนาต่อเนื่องจากพื้นฐานการกรองอีเมลขยะ (E-Mail Spam Filtering) คือ การตรวจสอบคำและการจำแนกข้อความว่าเป็นขยะหรือไม่ สำหรับงานวิจัยนี้ได้นำวิธีการ Naive Bayesian [3] ที่มีการตรวจจับคำหรือวลีสำคัญซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของข้อความ นอกเหนือจากนี้ยังได้มีการนำแนวคิด Hybrid ที่ภายในมีกระบวนการ CAPTCHA (Completely Automatic Public Test to tell Computer and Humans Apart) [4] คือกลไกอัตโนมัติที่ใช้ทดสอบเพื่อให้ทราบว่าข้อความถูกส่งจากผู้ใช้หรือกลไกเนื่องจากส่วนใหญ่บรรดาข้อความขยะจะถูกส่งจากระบบคอมพิวเตอร์ครั้งละหลายๆ ข้อความในครั้งเดียว เพื่อตรวจสอบแหล่งที่มาของข้อมูลซึ่งมีการตรวจสอบระหว่าง SMSC และผู้ส่ง โดยวิทยานิพนธ์ฉบับนี้จะทำการวิเคราะห์เปรียบเทียบผลที่ดีกว่าของการใช้วิธีการกรองข้อความแบบผสมกับวิธีการกรองแบบตรวจสอบคำในข้อความเพียงอย่างเดียว

1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา

- 1) เพื่อนำเสนอรูปแบบการกรองข้อความ (SMS Spam Filtering) ให้สามารถใช้งานกรองข้อความสั้นในระบบโทรศัพท์เคลื่อนที่ในประเทศไทย
- 2) เพื่อลดภาระการทำงานของระบบศูนย์กลางบริการข้อความสั้น (Short Message Service Center : SMSC) ที่ไม่จำเป็นจากการคัดแยกข้อความขยะออกไป

1.3 สมมุติฐานการศึกษา

- 1) สามารถคัดแยกข้อความขยะในระบบโทรศัพท์เคลื่อนที่จากการตรวจสอบเนื้อหาใน SMS นั้นได้
- 2) กระบวนการรับรองจากมนุษย์สามารถเพิ่มความถูกต้องในการคัดแยก SMS ได้

1.4 ขอบเขตของการศึกษา

ในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ได้นำเสนอวิธีการกรองข้อความแบบผสม ซึ่งจะเป็นการหาค่าความถูกต้องของการกรองข้อความที่ตรวจสอบจากคำภายในข้อความที่เกิดจากการเรียนรู้ และนำมาประยุกต์เข้ากับการตรวจสอบผลการถามตอบ (Challenge-response) พร้อมกับการวิเคราะห์เปรียบเทียบผลที่เกิดขึ้นจากวิธีการที่นำเสนอโดยมีขอบเขตของการดำเนินงานวิจัยดังนี้

- 1) ใช้วิธีการเรียนรู้แบบ Naive Bayesian
- 2) ใช้วิธีการถามตอบ (Challenge-response) มาช่วยวิเคราะห์ผลการทำงาน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.5 โครงร่างวิทยานิพนธ์

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ประกอบด้วย

บทที่ 1 บทนำ

บทที่ 2 การรับ-ส่งข้อความสั้นและข้อความขยะ

บทที่ 3 ทฤษฎีความน่าจะเป็นแบบเบย์และโปรโตคอลการถามตอบ

บทที่ 4 วิธีดำเนินการวิจัย

บทที่ 5 ผลการทดลองและผลการวิเคราะห์ข้อมูล

บทที่ 6 สรุปผล

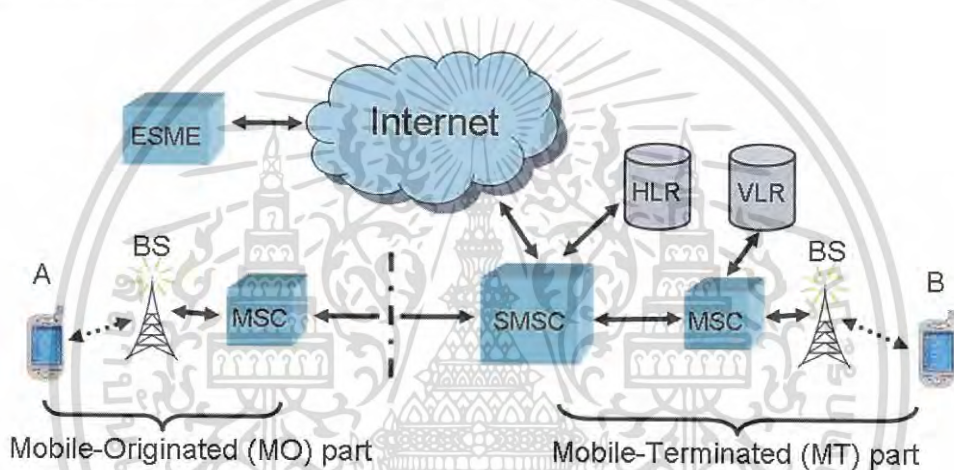
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 2

ระบบการรับ-ส่งข้อความสั้นและข้อความขยะ

2.1 ระบบการรับ-ส่งข้อความสั้น

ข้อความสั้น หรือ Short Message Service (SMS) เป็นเทคโนโลยีการรับ-ส่งข้อมูลแบบเก็บและส่งต่อ (Store and Forward) ในเครือข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่ระบบ GSM เรียกอุปกรณ์ที่ใช้ในการเก็บและส่งต่อข้อมูลว่า Short Message Service Center (SMSC) โดยพื้นฐานการรับ-ส่งข้อความสั้นในเครือข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่ประกอบด้วย 2 ส่วนที่สำคัญดังแสดงในรูปที่ 2.1

รูปที่ 2.1 ระบบการรับ-ส่งข้อความสั้น

2.1.1 ผู้ส่ง (Mobile Originating:MO) ซึ่งรวมถึงตัวเครื่องโทรศัพท์มือถือ, สถานีฐาน (Base Station : BS), และชุมสายโทรศัพท์มือถือ (Mobile Switching Center : MSC) ที่ทำหน้าที่ค้นหาเส้นทางและเชื่อมต่อสัญญาณระหว่างฝั่งต้นทางและปลายทาง

2.1.2 ผู้รับ (Mobile Terminating:MT) ซึ่งรวมถึงตัวเครื่องโทรศัพท์มือถือ, สถานีฐาน (BS), ชุมสายโทรศัพท์มือถือ (MSC) ในฝั่งปลายทาง และส่วนที่สำคัญคือระบบกลางบริการข้อความสั้น (Short Message Service Center : SMSC) ที่ทำหน้าที่ควบคุมการรับ-ส่ง SMS ที่เข้ามาและ SMSC จะส่งสัญญาณร้องขอไปยัง Home Location Register (HLR) หรือ Visitor Location Register (VLR) ให้ระบุตำแหน่งเพื่อส่งต่อ SMS ไปยังผู้รับปลายทางที่ถูกต้องต่อไป

หลังจากนั้นก็ส่ง SMS ไปในรูปแบบ Short Message Delivery Point-to-point ไปยังผู้ใช้ผ่านระบบของผู้ให้บริการ (Operator) ซึ่งจะทำการติดต่อไปยังเครื่องรับ หากเครื่องรับมีการตอบกลับมา SMS ก็จะถูกส่งไป จากนั้น SMSC จะได้รับการยืนยันตอบว่าข้อความที่ได้ส่งไปนั้นถึงปลายทางเรียบร้อยแล้วข้อความดังกล่าวก็จะมีสถานะเป็น `sent` ซึ่งจะไม่ถูกส่งอีก ประการนี้ที่เครื่องรับไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

โทรศัพท์เคลื่อนที่ของผู้รับปิด หรืออยู่นอกพื้นที่ให้บริการ SMS จะถูกเก็บไว้ใน SMSC ประมาณ 1 วัน (ระยะเวลาที่เก็บขึ้นอยู่กับผู้ให้บริการแต่ละราย) หากผู้ใช้บริการไม่เปิดเครื่องหรือกลับเข้าสู่พื้นที่ให้บริการ SMS ที่เก็บไว้ก็จะถูกลบออกจาก SMSC เพื่อป้องกันไม่ให้ SMS ที่เก็บไว้ล้น จนอาจส่งผลกระทบต่อให้ระบบหยุดการทำงานได้

2.2 การส่ง SMS หลายปลายทาง

จากพื้นฐานที่กล่าวมานั้นเป็นลักษณะการรับ-ส่ง SMS ระหว่างโทรศัพท์มือถือด้วยกันเอง แต่ยังมีระบบ SMS ที่ยังสามารถรองรับการส่งอยู่อีกประเภทคือ External Short Message Entities (ESMEs) ที่เป็นการส่งจากหนึ่งผู้ส่งไปยังหลายผู้รับ (One-to-many message) ซึ่งได้ถูกนำมาใช้งานอย่างแพร่หลายในด้านการตลาดและบันเทิงเพราะคุ้มค่าจากการส่ง SMS ไปยังกลุ่มเป้าหมายได้ครั้งละจำนวนมาก เรียกการเชื่อมต่อแบบนี้ว่า Short Message Peer-to-Peer Protocol (SMPP Protocol) โดยสามารถใช้งานอย่างสะดวกผ่านทางระบบ Internet ได้

SMPP เป็น Protocol มาตรฐานในการส่งข้อมูล SMS MMS หรือ PUSH Message ภายในโครงข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่ โดยประกอบด้วยโครงสร้าง 2 ส่วน ดังแสดงในตารางที่ 2.1 คือ ส่วนที่ 1 PDU Header ที่ใช้ในการระบุ ความยาว ชนิด และลำดับของข้อความ ส่วนที่ 2 PDU Body ใช้บรรจุข้อมูลที่ต้องการส่งผ่าน เช่น ข้อความภายใน SMS หรือ Link สำหรับ PUSH Message ดังตัวอย่างที่แสดงในรูปที่ 2.2 และ 2.3 เป็นต้น

ตารางที่ 2.1 โครงสร้างของ SMPP PDU Format

PDU Header (mandatory)				PDU Body (Optional)
<i>command</i>	<i>command</i>	<i>command</i>	<i>sequence</i>	<i>PDU Body</i>
<i>length</i>	<i>id</i>	<i>status</i>	<i>number</i>	
4 octets	Length = (Command Length value - 4) octets			

```
00 00 00 2F 00 00 00 02 00 00 00 00 00 00 00 01 53 4D 50 50 33 54 45 53 54 00
73 65 63 72 65 74 30 38 00 53 55 42 4D 49 54 31 00 00 01 01 00
```

00 00 00 2F	Command Length	0x0000002F	(ความยาวของ PDU)
00 00 00 02	Command ID	0x00000002	(คำสั่งสำหรับ bind transmitter)
00 00 00 00	Command Status	0x00000000	(สถานะของข้อความ)
00 00 00 01	Sequence Number	0x00000001	(ลำดับของ PDU Message)

รูปที่ 2.3 ตัวอย่าง Header ใน Data-stream ของ SMPP PDU

การส่งผ่านของ SMS ระหว่าง SMSC และโทรศัพท์มือถือสามารถทำได้เมื่อไหร่ก็ตามที่ใช้ Mobile Application Part (MAP) ของ SS7 Protocol ข้อความจะถูกส่งด้วยการทำงานของ MAP - MO และ MT-ForwardSM ซึ่งอัตราความยาวที่รับได้ จำกัดโดย signaling protocol ถึง 140 octets (140 octets = 140 x 8 bits = 1120 bits) โดยข้อความจะถูกเปลี่ยนเป็นรหัสโดยใช้ตัวอักษร จะขึ้นอยู่กับว่าตัวอักษรไหนที่สมาชิกได้กำหนดค่าในเครื่อง ซึ่งทำให้เกิดขนาดสูงสุดของแต่ละข้อความที่ 160 7-bit characters, 140 8-bit characters, และ 70 16-bit characters (รวมวรรค) การสนับสนุนของตัวอักษร GSM 7-bit นั้นบังคับกับเครื่องโทรศัพท์มือถือของ GSM และองค์ประกอบของเครือข่ายแต่ละอักขระในภาษาต่างๆ เช่น อารบิก จีน เกาหลี ญี่ปุ่น หรือ Cyrillic เป็นต้น โดยจะกำหนดอักขระเป็นรหัสโดยใช้ 16-bit UTF-16 ในการเปลี่ยนรหัส เส้นทางการข้อมูล และ meta data ข้อมูลอื่น ๆ นั้นถูกเพิ่มเติมลงไปขนาดการไหล

เนื้อหาที่ใหญ่กว่า (Concatenated SMS, multipart หรือ segmented SMS or "long SMS") สามารถถูกส่งโดยใช้หลายข้อความ โดยที่แต่ละข้อความจะมีข้อมูลด้านบนของผู้ใช้ user data header (UDH) ประกอบอยู่ด้วย เนื่องด้วย UDH ถูกบรรจุอยู่ใน payload จำนวนของอักขระจึงลดลงเหลือ : 153 for 7-bit encoding, 133 for 8-bit encoding และ 67 for 16-bit encoding โทรศัพท์มือถือที่ได้รับข้อความจะรวบรวมข้อความทั้งหมดและนำเสนอแก่ผู้ใช้โดยรวมเป็น 1 SMS ยาวๆ ขณะที่ทฤษฎีมาตรฐานอนุญาตให้สูงสุด 255 ส่วน และ ข้อความยาวๆส่วนมากจะถูกเรียกเก็บเงินเป็นหลายๆข้อความด้วยเช่นกัน

2.3 ข้อความขยะ (SMS Spam)

นิยามของข้อความขยะ [5]

ขยะหรือ Spam คือ “ข้อความที่ไม่ได้เรียกร้องให้ส่ง” (unsolicited message) ที่ก่อให้เกิดความรำคาญแก่ผู้ใช้และอาจสร้างปัญหาการล่อลวงให้เสียทรัพย์สินทางโทรศัพท์มือถือ ถูกส่งผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ในรูปแบบต่างๆ เช่น อีเมล (email), ข้อความสั้น (SMS), ข้อความสื่อ (MMS) หรือข้อความด่วน (Instant Message) เป็นต้น ในที่นี้จะใช้คำว่า SMS Spam เพื่อบ่งบอกว่าเป็น Spam ที่ส่งผ่านระบบ SMS ของระบบโทรศัพท์เคลื่อนที่ ซึ่งเป็นประเด็นที่สนใจในการจัดทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ โดยสามารถยกตัวอย่าง SMS ที่เข้าข่ายเป็น SMS Spam ดังแสดงตัวอย่างในตารางที่ 2.2 ในระบบโทรศัพท์มือถือได้ดังนี้

- SMS โฆษณาขายสินค้าหรือบริการ
- SMS หรือ MMS ที่ล่อหลอก (Trick) ให้ผู้รับโทรศัพท์เข้าไปยังหมายเลขที่คิดราคาค่าโทรสูงกว่าปกติ เช่น SMS แจ้งให้โทรศัพท์ทกลับไปที่ยืนยันการสมัครรับรางวัล เป็นต้น
- ข้อความลวง (phishing) ที่ล่อลวงให้ผู้รับส่งข้อมูลส่วนบุคคลหรือข้อมูลทางธุรกรรมนำไปใช้ในทางที่ผิดกฎหมายต่อไป

ตารางที่ 2.2 ตัวอย่าง SMS Spam และแบบ SMS แบบปรกติ

SPAM	NORMAL
Get lots of xxx pictures in your e-mail!	Contact Me Privately (jackparkinson12@live.com)
Get free xxx account passwords! Press *4555	Hello, my friend!
ดาวน์โหลดริงโทน!! พิมพ์ ok ส่งที่ *123456	โหลดเอกสาร word ได้ที่ www.123.com/zip.zip
มันส์กับเกมEuro2008แล้วลุ้นPSP!	จองหนังให้แล้วนะ รีบมาด้วย

นอกจากนี้อาจจะยังมีกรณี SMS Spam ที่ถูกส่งมาโจมตีระบบจาก Spammer โดยอาจจะใช้ Robot Software เข้ามาช่วยในการส่ง Spam SMS ที่มีลักษณะการส่งครั้งละหลายข้อความและหลายปลายทางในครั้งเดียวจากการลักลอบใช้งานซึ่งอาจจะส่งผลให้ SMS ค้างที่ SMSC จนไม่สามารถทำงานต่อไปได้ และในอุตสาหกรรม GSM ได้ระบุตัวเลขของการโกงที่เป็นไปได้บนมือถือ ซึ่งเกิดจากการละเมิดของบริการส่งข้อความภัยคุกคามที่รุนแรงที่สุดคือ SMS Spoofing เกิดขึ้นเมื่อผู้โกง

ไม่ทราบที่มาของข้อความที่ส่งไป หรือใช้หมายเลขที่ปลอมแปลงเพื่อล่อลวงให้ผู้ใช้หลงเชื่อและโอนเงินค่า

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แจกจ่ายข้อมูลที่อยู่เพื่อปลอมเป็นผู้ใช้ที่ได้เปิดโรมมิ่งไปเครือข่ายต่างประเทศและส่งข้อความไปยังเครือข่าย บ่อยครั้งข้อความเหล่านี้ถูกส่งไปยังปลายทางนอกเครือข่าย ด้วย home SMSC นั้นเพียงพอที่จะถูกโจมตีเพื่อส่งข้อความไปยังเครือข่าย จึงก่อให้เกิดเป็นภาระค่าใช้จ่ายบริการที่สูงมากเกินความจำเป็นด้วยเช่นกัน ทั้งนี้การป้องกัน SMS Spam ก็มีด้วยกันหลายวิธีการ เช่น การใช้ซอฟต์แวร์กรอง SMS Spam ที่ฝั่ง Server ของผู้ให้บริการ, การใช้ซอฟต์แวร์กรอง SMS Spam ที่เครื่องโทรศัพท์ของผู้ใช้บริการ, การสร้างข้อตกลงเบื้องต้นระหว่างผู้ให้บริการและผู้ให้บริการ เป็นต้น

2.4 การจำแนกคำภาษาไทย (Thai word classification)

2.4.1 การตัดคำ (Word Segmentation) [6] การประมวลผลจำแนกหมวดหมู่เอกสารภาษาไทยได้อย่างมีประสิทธิภาพนั้น มีปัญหาเบื้องต้นคือ การตัดคำในภาษาไทย ซึ่งลักษณะการเขียนภาษาไทยจะมีการเขียนติดต่อกันเป็นสายอักขระโดยไม่มีเครื่องหมายวรรคตอนแสดงการแบ่งคำ ดังเช่นภาษาอังกฤษซึ่งใช้ช่องว่าง (Space) คั่นระหว่างคำ ซึ่งเป็นอุปสรรคอย่างหนึ่งของการแบ่งสายอักขระไทยออกเป็นคำๆ จึงได้มีการพัฒนาวิธีการตัดคำแบ่งได้เป็น หลักการตัดคำโดยใช้กฎ (Rule Base Approach) หลักการตัดคำโดยใช้อัลกอริทึม (Algorithm Approach) หลักการตัดคำโดยใช้พจนานุกรม (Dictionary Approach) และหลักการตัดคำโดยใช้คลังข้อมูล (Corpus-Based Approach) แต่ละวิธีการก็ให้ผลในด้านความถูกต้อง ความรวดเร็วของการทำงานและปริมาณการใช้ทรัพยากรต่างๆ ที่แตกต่างกัน จากการศึกษาเรื่องตัดคำสำหรับการจัดหมวดหมู่เอกสารภาษาไทยพบปัญหาด้านการหาขอบเขตของคำ เนื่องจากไม่มีการเขียนแบ่งพยางค์ คำ หรือประโยค ไม่มีหลักเกณฑ์ตายตัวในการใช้ช่องว่างในภาษาเขียน การสะกดคำมีรูปแบบซับซ้อน มีคำยืม คำทับศัพท์ คำเฉพาะจำนวนมาก และคำมีความกำกวมสูง จากการศึกษาเปรียบเทียบประสิทธิภาพวิธีดังกล่าว พบว่าวิธีตัดคำที่เหมาะสมกับการจัดหมวดหมู่เอกสารคือวิธีการตัดคำแบบยาวที่สุด (Longest Matching) ซึ่งมีวิธีการตรวจสอบสายอักขระ (String) ที่เข้ามาจากซ้ายไปขวากับพยางค์ที่เก็บไว้ในพจนานุกรม ในกรณีที่ตรวจสอบแล้วปรากฏว่าพบพยางค์มากกว่า 1 พยางค์ในพจนานุกรม ก็ให้เลือกแบ่งพยางค์โดยเลือกพยางค์ที่ยาวที่สุด แล้วทำต่อไปเรื่อยๆ จนจบสายอักขระ แต่ถ้ากรณีที่เลือกพยางค์ที่ยาวที่สุดแล้วทำให้เกิดพยางค์ที่ไม่ปรากฏในพจนานุกรมก็ยอมให้มีการย้อนรอย (Back Tracking) กลับไปเลือกพยางค์ที่ยาวรองมาแทนทำต่อไปเรื่อยๆจนสิ้นสุดสายอักขระ

2.4.2 การกำจัดคำหยุด (Stop-Word List Removal) เป็นการนำคำที่ไม่มีนัยสำคัญออก โดยที่ไม่ทำให้ความหมายของเอกสารเปลี่ยนแปลงคำที่ไม่มีนัยสำคัญ ในที่นี้หมายถึงคำที่ใช้กันโดยทั่วไปไม่มีความหมายสำคัญต่อเอกสาร เมื่อตัดออกจากเอกสารแล้วไม่ทำให้ใจความของเอกสารเปลี่ยนแปลง ตัวอย่างเช่น คำบุพบทเป็นคำที่ใช้เชื่อมคำหรือกลุ่มคำให้สัมพันธ์กัน คำสันธานเป็นคำที่ทำหน้าที่เชื่อมคำกับคำ คำสรรพนามเป็นคำที่ใช้แทนคำนามที่กล่าวถึงมาแล้วในประโยค เป็นต้น คำหยุดมักเป็นคำที่ปรากฏขึ้นบ่อยครั้งในเอกสารและปรากฏในเอกสารเกือบทุกฉบับ จึงถือได้ว่าคำหยุดเอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เป็นคุณลักษณะที่ไม่เกี่ยวข้องหรือไม่มีประโยชน์ในการค้นคืนหรือการจำแนกหมวดหมู่ ดังนั้นการกำจัดคำหยุดจึงเป็นกระบวนการที่ควรทำก่อนการจัดทำดัชนี เพื่อกำจัดคุณลักษณะที่ไม่เป็นประโยชน์และลดขนาดของดัชนีลง ซึ่งจะช่วยให้ประหยัดทั้งพื้นที่และเวลาในการประมวลผล ตัวอย่างคำหยุดเช่นที่ใน ว่า และ จะ มี ได้ของ ให้ เป็นต้น

2.4.3 การหารากศัพท์ (Stemming) จึงเป็นการหารูปเดิมของคำ หรือหาคำที่มีความหมายคล้ายกัน เพื่อปรับรวมให้เป็นคำเดียวกัน การหารากศัพท์เป็นกระบวนการที่ควรทำก่อนการจัดทำดัชนี ทำให้สามารถลดขนาดของดัชนีลงและเพิ่มประสิทธิภาพในการค้นคืนหรือการจำแนกหมวดหมู่ การหารากศัพท์ของคำภาษาไทยนั้นจะใช้วิธีการรวบรวมคำศัพท์ที่มีความหมายคล้ายกัน หรือมีรากศัพท์เดียวกันไว้เป็นรายการคำศัพท์ หรือจัดเก็บในคลังคำ เพื่อใช้ในการเปรียบเทียบหารากศัพท์ ซึ่งวิธีการนี้ต้องอาศัยมนุษย์เป็นผู้กำหนดไว้ก่อนว่า คำแต่ละคำมีรากศัพท์ เป็นคำใด วิธีการนี้ต้องอาศัยผู้เชี่ยวชาญทางภาษาและใช้เวลาในการเก็บรวบรวมและจัดทำรายการคำศัพท์

2.4.4 การสกัดคุณลักษณะ (Feature Extraction) วัตถุประสงค์ของขั้นตอนการสกัดคุณลักษณะเอกสารคือการดึงคุณลักษณะ (Feature) ของเอกสารออกมา กับการลดขนาดเอกสารลง ซึ่งการดึงคุณลักษณะออกมานั้น ต้องกำหนดก่อนว่าจะใช้อะไร เป็นตัวแทนคุณลักษณะของเอกสาร และใช้ค่าใดแทนคุณลักษณะเอกสารนั้น จากการสำรวจงานวิจัยที่ผ่านมาทั้งในประเทศและต่างประเทศพบว่า ส่วนใหญ่จะใช้ค่าเป็นตัวแทนคุณลักษณะของเอกสาร และใช้พื้นฐานค่าความถี่ของคำเป็นค่าของคุณลักษณะ นอกจากการใช้ค่าเดียวแล้ว ยังสามารถใช้ วลี หรือกลุ่มของคำ ประโยค แทนคุณลักษณะของเอกสารได้เช่นกัน ตัวแทนคุณลักษณะของเอกสารที่นิยมใช้ในการจัดหมวดหมู่เอกสารประเภทข้อความคือ ถุงคำ (Bag of words) ซึ่งจะเก็บอยู่ในรูปแบบของเวกเตอร์ โดยองค์ประกอบของเวกเตอร์อาจจะแทนด้วยคุณลักษณะของค่าความจริง (Boolean) แทนด้วยค่าความถี่ของคำ (Word Frequency) หรือแทนด้วยค่าน้ำหนักของคำแบบอื่นๆ [1,2,5] ซึ่งวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ใช้การเลือกคุณลักษณะแบบคำเดียว (Single word) ซึ่งได้จากการตัดคำโดยใช้พจนานุกรมเรียบร้อยแล้วผลลัพธ์ที่ได้จากการตัดคำจะได้เป็นคำเดียวจำนวนมากเพื่อมาใช้เป็นตัวแทนเอกสารในการเรียนรู้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ทฤษฎีความน่าจะเป็นแบบเบย์และโปรโตคอลการถามตอบ

รูปแบบการเรียนรู้สำหรับการจำแนกข้อมูล (Machine learning model for classification) มีด้วยกันหลายวิธีการ เช่น Naive Bayesian, Decision Tree, Neural Network, Support vector Machine, Hybrid เป็นต้น และหนึ่งในวิธีการที่เป็นที่นิยมคือ Naive Bayesian ดังตัวอย่างงานวิจัยที่ถูกใช้ทั้งในและต่างประเทศ เช่น ในงานวิจัย [7] เป็นการนำไปใช้จำแนกประเภทไฟล์เอกสารของไทย ซึ่งพบว่าใช้ได้ดีและมีประสิทธิภาพในระดับหนึ่ง ในงานวิจัย [8] ถูกนำมาใช้ในการจำแนกข้อความแบบอัตโนมัติซึ่งพบว่า Naive Bayesian สามารถเรียนรู้เพื่อนำมาสร้างเงื่อนไขการจำแนกข้อมูล ด้วยทฤษฎีความน่าจะเป็นแบบมีเงื่อนไข (Conditional Probability) และกำหนดให้เงื่อนไขนั้นมีความเป็นอิสระต่อกัน (Conditional Independence) ของ Attribute หรือคุณลักษณะของกลุ่มข้อมูล โดยผลที่ได้พบว่าสามารถจำแนกข้อมูลได้และใช้เวลาในการเรียนรู้น้อยกว่าวิธีการอื่นๆ นั้นหมายถึงมีการใช้ระยะเวลาการทำงานน้อยที่สุด ในงานวิจัย [9] ได้นำมาจำแนกข้อความโดยพบว่าสามารถทำงานได้ดีสำหรับกลุ่มข้อมูลขนาดใหญ่ เนื่องจากเป็นการเรียนรู้แบบพื้นฐานซึ่งเป็นจุดเริ่มต้น และจะให้ผลการจำแนกได้แม่นยำยิ่งขึ้นเมื่อนำไปใช้ร่วมกับเทคนิควิธีการอื่นๆ ในงานวิจัย [10] นำมาจำแนกประเภทของหนังสือในภาษาจีน ซึ่งก็เลือกใช้วิธีนี้เนื่องจากสามารถทำงานได้ง่ายและมีประสิทธิภาพ ในงานวิจัย [11] ได้กล่าวไว้ว่า Naive Bayesian เป็นเทคนิคการจำแนกที่ง่ายที่สุด เป็นที่แพร่หลายและถูกนำมาใช้เป็นระยะเวลาหนึ่งแล้ว ดังนั้นในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้จึงเลือกใช้วิธีการของ Naive Bayesian สำหรับจำแนกข้อความขยะในระบบโทรศัพท์ของไทย และเนื่องจากไม่ค่อยมีงานวิจัยที่เกี่ยวกับการเรียนรู้และจำแนกข้อความในภาษาไทยซึ่งโครงสร้างของภาษาค่อนข้างมีความซับซ้อนกว่าภาษาอังกฤษมาก

การเรียนรู้แบบมีผู้สอน (supervised learning) เป็นเทคนิคหนึ่งของการเรียนรู้ของเครื่องซึ่งสร้างฟังก์ชันจากข้อมูลสอน (training data) ข้อมูลสอนประกอบด้วยวัตถุเข้า (มักจะเป็น เวกเตอร์) และผลที่ต้องการผลจากการเรียนรู้จะเป็นฟังก์ชันที่อาจจะให้ค่าต่อเนื่อง (การถดถอย : regression) หรือ ใช้ทำนายประเภทของวัตถุ (การแบ่งประเภท : classification) ภารกิจของเครื่องเรียนรู้แบบมีผู้สอนคือการทำนายค่าของฟังก์ชันจากวัตถุเข้าที่ถูกต้องโดยใช้ตัวอย่างสอนจำนวนน้อย (คู่ของข้อมูลเข้าและผลที่เป็นเป้าหมาย : training examples) โดยเครื่องเรียนรู้จะต้องวางนัยทั่วไป (generalize) จากข้อมูลที่มีอยู่ไปยังกรณีที่ไม่เคยพบอย่างมีเหตุผล

การแก้ปัญหการเรียนรู้แบบมีผู้สอน (เช่น การเรียนรู้เพื่อรู้จำลายมือ) มีขั้นตอนต่าง ๆ ที่ต้อง

พิจารณา ได้แก่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1. กำหนดชนิดของตัวอย่างสอน ก่อนจะเริ่มทำอย่างอื่น จะต้องตัดสินใจว่าข้อมูลชนิดใดที่จะใช้เป็นตัวอย่าง เช่นในกรณีการรู้จักลายมือ ตัวอย่างอาจจะเป็นตัวอักษรตัวเดียว คำ หรือบรรทัด
2. เก็บตัวอย่าง ชุดตัวอย่างสอนจะต้องมีลักษณะเป็นตามที่ใช้จริง ดังนั้นชุดข้อมูลตัวอย่างและผลที่สอดคล้องจะต้องถูกจัดเก็บจากผู้เชี่ยวชาญหรือจากการวัด
3. กำหนดวิธีการแทนลักษณะ (feature) ของข้อมูลเข้า ความถูกต้องของฟังก์ชันจะขึ้นอยู่กับวิธีการแทนข้อมูลอย่างมาก โดยทั่วไปวัตถุเข้าจะถูกแปลงเป็นเวกเตอร์ของลักษณะ ใช้อธิบายวัตถุที่ต้องการแบ่งประเภท จำนวนลักษณะจะต้องไม่มากเกินไป เพราะจะทำให้เกิดปัญหา Curse of dimensionality เนื่องจากมิติที่กว้างเกินไปจนทำให้มีพื้นที่ว่างมากจนเครื่องเรียนรู้ไม่สามารถวางนัยทั่วไปได้ แต่จำนวนลักษณะก็ต้องมากพอที่จะทำให้สามารถทำนายผลได้แม่นยำ
4. กำหนดโครงสร้างของฟังก์ชันที่ต้องการ และขั้นตอนวิธีการเรียนรู้ที่สอดคล้อง เช่น อาจจะต้องเลือกว่าจะใช้ ซ้ายงานประสาทเทียม หรือ ต้นไม้ตัดสินใจ
5. ทำการออกแบบให้สมบูรณ์ แล้วใช้ขั้นตอนวิธีการเรียนรู้กับตัวอย่างที่เก็บมา อาจจะใช้พารามิเตอร์ต่างๆ ของขั้นตอนวิธีที่เหมาะสมที่สุดโดยใช้ชุดย่อยของชุดตัวอย่าง (เรียกว่า ชุดตรวจสอบ -- validation set) หรือ ใช้การตรวจสอบไขว้ (cross-validation) หลังจากรับค่าต่างๆ แล้ว อาจจะใช้ประสิทธิภาพของขั้นตอนวิธีโดยใช้ชุดทดสอบ (test set) ซึ่งแยกต่างหากจากชุดสอน

3.1 ทฤษฎีความน่าจะเป็นแบบเบย์ (Bayesian) [12]

ในทฤษฎีความน่าจะเป็น สถิติ การอนุมาน และปัญญาประดิษฐ์บางครั้งจะพบคำว่า แบบเบย์ (Bayesian) มาขยายชื่อทฤษฎีหรือโมเดลต่าง ๆ โดยทุกครั้งที่พบคำขยายนี้หมายความว่าได้มีการนำปรัชญาหรือหลักการของ ทฤษฎีความน่าจะเป็นแบบเบย์ (บางท่านเรียก การอนุมานแบบเบย์ หรือ สถิติแบบเบย์) มาใช้กับสาขาความรู้นั้น ๆ ถ้าจะกล่าวอย่างไม่เป็นทางการทฤษฎีความน่าจะเป็นแบบเบย์ หมายความว่า ความน่าจะเป็น ที่เป็นความเชื่อมั่นส่วนบุคคลในเหตุการณ์หนึ่ง ๆ ซึ่งต่างจากทฤษฎีความน่าจะเป็นของคอลโมโกรอฟ (ที่มักถูกเรียกว่าทฤษฎีความน่าจะเป็นเชิงความถี่) ที่มักแปลความหมายของความน่าจะเป็น (โดยต้องแปลลวควบคู่ไปกับการทดลองเสมอ) ตัวอย่างเช่น ความน่าจะเป็นของเหตุการณ์ A คือ อัตราส่วนของจำนวนครั้งของเหตุการณ์ A ที่ทดลองสำเร็จเทียบกับจำนวนครั้งที่ทดลองทั้งหมด จุดแตกต่างสำคัญระหว่างทฤษฎีทั้งสองประเภทมีดังนี้

3.1.1 ความหมายของความน่าจะเป็น โดยแนวคิดแบบเบย์มอง ความน่าจะเป็น เป็นความเชื่อส่วนบุคคลเชิงความถี่ มองความน่าจะเป็น เป็นคุณสมบัติหนึ่งที่ถูกฝังอยู่ในวัตถุ (ไม่ขึ้นกับตัวบุคคล)

3.1.2 การนำทฤษฎีไปใช้งาน ในการนำทฤษฎีความน่าจะเป็นเชิงความถี่ไปใช้จะต้องมีการทดลองเชิงแนวคิด (conceptual experiment) ควบคุมไปด้วยเสมอ เหตุการณ์ใด ๆ ก็ตามที่ไม่มีการทดลองเชิงแนวคิดที่สมเหตุสมผลพอจะไม่สามารถนำทฤษฎีความน่าจะเป็นเชิงความถี่ไปใช้งานได้ เช่น ไม่สามารถจินตนาการการทดลองเพื่อทดสอบว่ามีมนุษย์ต่างดาวอยู่หรือไม่ได้ ฉะนั้นประโยชน์ความน่าจะเป็นที่จะมีมนุษย์ต่างดาวไม่มีความหมายในทฤษฎีความน่าจะเป็นเชิงความถี่ แต่สามารถนำทฤษฎีความน่าจะเป็นแบบเบย์มาอ้างความน่าจะเป็นประเภทนี้ได้ ในมุมมองนี้อาจกล่าวได้ว่าทฤษฎีความน่าจะเป็นแบบเบย์สามารถนำไปประยุกต์ใช้งานได้กว้างขวางมากกว่ากล่าวโดยสรุปทฤษฎีความน่าจะเป็นแบบเบย์ มีปรัชญาที่ต่างจากทฤษฎีความน่าจะเป็นเชิงความถี่เกือบสิ้นเชิงถึงแม้จะมีสัจพจน์พื้นฐานแบบเดียวกัน โดยในทฤษฎีความน่าจะเป็นแบบเบย์นั้นมองความน่าจะเป็นสถิติหรือการอนุมานเป็นเรื่องเดียวกัน

3.2 วิธีการเรียนรู้แบบเบย์ (Bayesian Learning)

การเรียนรู้แบบเบย์ เป็นวิธีการเรียนรู้ที่ใช้หลักการของความน่าจะเป็นซึ่งมีพื้นฐานมาจากทฤษฎีของเบย์ (Bayes theorem) เข้ามาช่วยในการเรียนรู้ จุดมุ่งหมายก็เพื่อต้องการสร้างโมเดลที่อยู่ในรูปของความน่าจะเป็น ซึ่งเป็นค่าที่บันทึกได้จากการสังเกต จากนั้นนำโมเดลมาหาว่าสมมุติฐานใดถูกต้องที่สุดโดยใช้ความน่าจะเป็นเข้ามาช่วย ความรู้ก่อนหน้า หมายถึง ความรู้ที่เราเกี่ยวข้องกับสมมุติฐานแต่ละตัวก่อนที่เราจะเก็บข้อมูล เมื่อใช้งานเราจะนำความน่าจะเป็นของข้อมูลที่เก็บได้มาปรับสมมุติฐานซ้ำอีกครั้ง ข้อดีของวิธีการเรียนรู้แบบนี้คือเราสามารถใช้อ้างอิงข้อมูลและความรู้ก่อนหน้า (Prior Knowledge) เข้ามาช่วยนำการเรียนรู้ได้ซึ่งพบว่าวิธีนี้ให้ประสิทธิภาพในการเรียนรู้ได้ดีไม่ด้อยกว่าวิธีการเรียนรู้ประเภทอื่น

3.2.1 การแบ่งกลุ่มเบเซียนประเภทนาอิวเบเซียน (Naive Bayesian Classifier)

เทคนิคการแบ่งกลุ่มแบบเบเซียนอาศัยพื้นฐานจากกฎของเบย์ในการเรียนรู้ประกอบด้วย อัลกอริทึมประเภทต่าง ๆ คือ นาอิวเบเซียน กิบบ์ คลาสสิไฟเออร์ (Gibbs Classifier) เบย์ออปติมอล คลาสสิไฟเออร์ (Bayes Optimal Classifier) และ เบเซียนบิลีฟเน็ตเวิร์ค (Bayesian Belief Network) ในการวิจัยนี้ได้เลือกใช้อัลกอริทึมประเภทเบย์อย่างง่าย หรือ นาอิวเบเซียน ในการวิเคราะห์ข้อมูลผู้สำเร็จการศึกษา เนื่องจากเป็นอัลกอริทึมที่สามารถเรียนรู้และเข้าใจง่ายและยังสามารถเรียนรู้ได้รวดเร็ว

3.2.2 วิธีการเรียนรู้เบย์อย่างง่าย (Naive Bayesian Learning) [13]

การเรียนรู้เบย์อย่างง่าย เป็นวิธีจำแนกประเภทข้อมูลที่มีประสิทธิภาพอีกวิธีหนึ่ง โดยที่ใช้งานได้ดีและเหมาะสมกับกรณีของเซตตัวอย่างมีจำนวนมากและมี Attribute ของตัวอย่างไม่ขึ้นต่อกัน มีการจำแนกประเภทเบย์อย่างง่ายไปประยุกต์ใช้งานในด้านการจำแนกประเภทข้อความ (Text Classification) การวินิจฉัย (Diagnosis) และพบว่าใช้งานได้ดีไม่ต่างจากการจำแนกประเภทวิธีการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

อื่น เนื่องจากเป็นวิธีการจำแนกข้อมูลที่มีประสิทธิภาพและมีอัลกอริทึมในการทำงานไม่ซับซ้อนเหมือนวิธีการอื่น

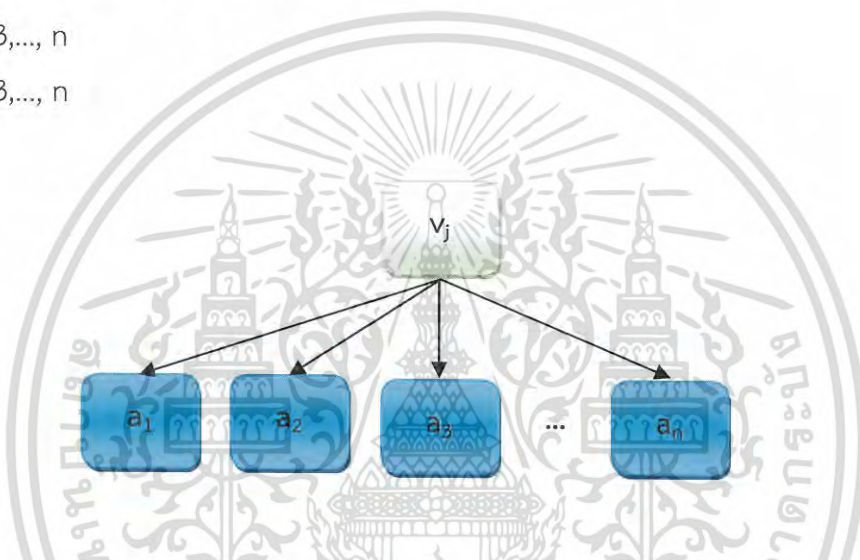
กำหนดให้ความน่าจะเป็นของข้อมูลที่จะเป็นกลุ่ม v_j สำหรับข้อมูลที่มี Attribute ทั้งหมด n ตัว $X = \{a_1, a_2, \dots, a_n\}$ ดังแสดงในรูปที่ 3.1 หรือ ใช้สัญลักษณ์ว่า $P(a_1, a_2, \dots, a_n | v_j)$ คือ

$$P(a_1, a_2, a_3, \dots, a_n | v_j) = \prod_{i=1}^n P(a_i, v_j) \quad (3.1)$$

โดยที่ $\prod$ หมายถึง ผลคูณของค่าทั้งหมด

$i = 1, 2, 3, \dots, n$

$j = 1, 2, 3, \dots, n$

รูปที่ 3.1 แสดงลักษณะของ Attribute แต่ละตัวที่เป็นอิสระต่อกัน

การนำวิธีการเรียนรู้แบบอย่างง่ายไปใช้มีวิธีการดังนี้คือ

1.) หาค่าความน่าจะเป็นของค่าที่พบในแต่ละกลุ่มโดยนำค่า $P(a_1, a_2, \dots, a_n | v_j)$

จากสมการ (3.1) มาคูณกับค่าความน่าจะเป็นของกลุ่มนั้น ๆ คือ $P(v_j)$ ได้เท่ากับ V_{NB}

2.) นำค่าที่ได้มาเปรียบเทียบกับกลุ่มที่มีค่าความน่าจะเป็นสูงสุดคือคำตอบ ดังนั้น เราจะได้ว่า

วิธีการจำแนกประเภทแบบเบย์อย่างง่ายดังสมการ

$$V_{NB} = \arg \max_{v_j \in V} P(v_j) \times \prod_{i=1}^n P(a_i, v_j) \quad (3.2)$$

ตัวอย่างการใช้อัลกอริทึมการเรียนรู้แบบอย่างง่าย โดยใช้ชุดตัวอย่างสอน (Training Set) ดังตารางต่อไปนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 3.1 Training Set สำหรับการเรียนรู้แบบง่าย

		Class				
Attribute →	Name	Hair	Height	Weight	Lotion	Result
Value {	Sarah	Blonde	Average	Light	No	Sunburned
	Dana	Blonde	Tall	Average	Yes	None
	Alex	Brown	Short	Average	No	None
	Annie	Blonde	Short	Average	No	Sunburned
	Emily	red	Average	Heavy	No	Sunburned
	Pete	Brown	Tall	Heavy	No	None
	John	Brown	Average	Heavy	Yes	None
	Katie	Blonde	Short	Light	Yes	None

สมมติว่าตัวอย่างที่ต้องการจำแนกประเภท คือ ผลลัพธ์ในตารางที่ 3.2

ตารางที่ 3.2 Test Data Set ที่ต้องการจำแนกประเภท

Name	Hair	Height	Weight	Lotion	Result
Judy	Blonde	Average	Heavy	No	?

ค่าความน่าจะเป็นของประเภท Sunburned และ none คำนวณได้จากสมการที่ (3.2) กรณีความน่าจะเป็นของประเภท Sunburned แทนด้วย $V_{NB} = +$ จะได้ว่า

$$P(+)|P(\text{Blonde}|+)|P(\text{Average}|+)|P(\text{Heavy}|+)|P(\text{No}|+) = \frac{3}{8} \times \frac{2}{3} \times \frac{2}{3} \times \frac{1}{3} \times \frac{3}{3} = \frac{1}{18} \quad (3.3)$$

- โดยที่
- $P(+)$ หมายถึง ความน่าจะเป็นของประเภท Sunburned ซึ่งผลลัพธ์ที่ได้เป็นประเภท Sunburned จำนวน 3 คนจากทั้งหมด 8 คน
  - $P(\text{blonde}|+)$ หมายถึง ความน่าจะเป็นของคนที่มีผมสี blonde ในประเภท Sunburned ซึ่งมีจำนวน 2 คนจากทั้งหมด 3 คน
  - $P(\text{average}|+)$ หมายถึง ความน่าจะเป็นของคนที่มีความสูง average ในประเภท Sunburned ซึ่งมีจำนวน 2 คนจากทั้งหมด 3 คน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- $P(\text{heavy}|+)$ หมายถึง ความน่าจะเป็นของคนที่มีน้ำหนัก heavy ในประเภท Sunburned ซึ่งมีจำนวน 1 คนจากทั้งหมด 3 คน
- $P(\text{no}|+)$ หมายถึง ความน่าจะเป็นของคนที่ไม่ใช้ Lotion ในประเภท Sunburned ซึ่งมีจำนวน 3 คนจากทั้งหมด 3 คน

กรณีความน่าจะเป็นของประเภท none แทนด้วย $V_{NB} = -$ จะได้ว่า

$$P(-)P(\text{Blonde}|-)P(\text{Average}|-)P(\text{Heavy}|-)P(\text{No}|-) = \frac{5}{8} \times \frac{2}{5} \times \frac{1}{5} \times \frac{2}{5} \times \frac{2}{5} = \frac{1}{125}$$

- โดยที่
- $P(-)$ หมายถึง ความน่าจะเป็นของประเภท none ซึ่งผลลัพธ์ที่ได้เป็นประเภท Sunburned จำนวน 5 คนจากทั้งหมด 8 คน
  - $P(\text{blonde}|-)$ หมายถึง ความน่าจะเป็นของคนที่มีผมสี blonde ในประเภท none ซึ่งมีจำนวน 2 คนจากทั้งหมด 5 คน
  - $P(\text{average}|-)$ หมายถึง ความน่าจะเป็นของคนที่มีความสูง average ในประเภท none ซึ่งมีจำนวน 1 คนจากทั้งหมด 5 คน
  - $P(\text{heavy}|-)$ หมายถึง ความน่าจะเป็นของคนที่มีน้ำหนัก heavy ในประเภท none ซึ่งมีจำนวน 2 คนจากทั้งหมด 5 คน
  - $P(\text{no}|-)$ หมายถึง ความน่าจะเป็นของคนที่ไม่ใช้ Lotion ในประเภท none ซึ่งมีจำนวน 2 คนจากทั้งหมด 5 คน

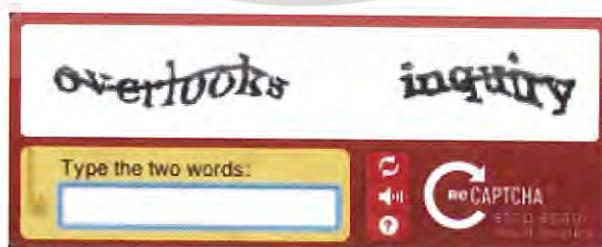
ดังนั้นคำตอบที่ได้คือ $V_{NB} = +$ หมายถึง ประเภท Sunburned เนื่องจากประเภท Sunburned มีค่าความน่าจะเป็นมากที่สุด

3.3 โปรโตคอลการถามตอบ (Challenge-response Protocol)

การถามตอบ (challenge-response) [4][14][17] เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการพิสูจน์ตัวตน (Authentication) โดย challenge คือคำถามที่ระบบจะถามมา (ซึ่งอาจจะไม่ซ้ำกันเลยในแต่ละครั้ง) ถ้าเรารู้ข้อมูลลับส่วนตัวของเรา เราก็จะสามารถตอบ challenge นั้นด้วย response ที่เกิดจากผลของchallenge กับรหัสลับของเรารวมกัน โดยที่ไม่ต้องส่งตัวรหัสลับออกไปทางเครือข่ายเลย ผู้ส่งที่ระบบไม่รู้จักจะถูกร้องถามให้พิสูจน์ยืนยันตัวเองก่อน โดยพิมพ์อักษรลอกตามภาพลวดลายที่ปรากฏบนหน้าจอ ซึ่งเรียกว่าเทคนิค CAPTCHA (Completely Automated Public Turing test to tell Computers and Humans Apart) CAPTCHA ยืนอยู่บนแนวคิดที่มนุษย์ย่อมต้องมองเห็นและแปลความหมายของภาพลวดลายออก แต่คอมพิวเตอร์ที่ถูกตั้งโปรแกรมให้ส่ง Spam จะไม่สามารถมองเห็นและแปลความหมายได้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

CAPTCHA ออกเสียงว่า แคปช่า ซึ่งย่อมาจาก Completely Automated Public Turing Computer and Humans Apart (การทดสอบของทัวริงสาธารณะแบบอัตโนมัติเพื่อแยกแยะว่าเป็นคอมพิวเตอร์กับมนุษย์อย่างสมบูรณ์) คือ กลไกอัตโนมัติที่ใช้ทดสอบเพื่อให้ทราบว่า มนุษย์ หรือ คอมพิวเตอร์ เป็นการทดสอบการตอบสนองโดยใช้ทดสอบกับระบบคอมพิวเตอร์ เพื่อตัดสินใจว่าผู้ใช้หรือผู้ที่กำลังติดต่อกับเว็บเซิร์ฟเวอร์เป็นมนุษย์หรือไม่ วัตถุประสงค์สำคัญก็เพื่อความปลอดภัยโดยเฉพาะเว็บไซต์ที่ต้องการป้องกันการป้อนข้อมูลส่วนตัว คิดค้นขึ้นในปี ค.ศ. 2000 โดย ลูอิส วอน อาห์น (Luis von Ahn) แมนูล บลัม (Manuel Blum) นิโคลัส เจ. ฮอปเปอร์ (Nicholas J. Hopper) และ จอห์น แลงฟอร์ด (John Langford) เนื่องจากแฮกเกอร์ส่วนใหญ่จะใช้สิ่งที่เรียกว่า “บอตส์” (bots) ในการโจมตีผู้ใช้ ซึ่งบอตที่ว่านี้สามารถสร้างขึ้นโดยคอมพิวเตอร์ แต่เนื่องจากคอมพิวเตอร์ไม่สามารถแก้ปัญหาการทดสอบด้วย CAPTCHA ได้ จะต้องอาศัยมนุษย์ที่เพ่งดูกราฟฟิคยุ่งเหยิงเหล่านี้ และแกะตัวอักษรออกมาเพื่อพิมพ์ยืนยันอีกที วิธีการง่ายๆที่พบคือนำตัวอักษรมาแปลงให้เป็นรูปภาพ แล้วถามผู้ใช้งานว่าตัวอักษรในรูปภาพนั้นคืออะไร เพราะปกติมนุษย์จะอ่านตัวอักษรจากรูปภาพได้โดยไม่รู้สึกรู้ว่าต่างอะไรกับข้อมูลตัวอักษร (text) ทั่วไป แต่สำหรับคอมพิวเตอร์มันจะรู้แค่ว่านี้เป็นไฟล์ภาพเท่านั้น แต่ไม่รู้ว่าเป็นภาพอะไร เหตุที่ต้องมี CAPTCHA ก็เพื่อป้องกันผู้ใช้ที่เป็น bot นั่นเอง เช่น เว็บเมลล์ของ google มีผู้ใช้งานมาก และบางคนก็อาศัยฟรีเมลล์นี้เป็นแหล่งกระจาย Spam โดยทั่วไป google จะทำการระงับ account เหล่านี้ แต่คนกลุ่มนี้จะสมัครใหม่และวิธีที่จะไม่ให้เสียเวลาคือ การใช้งานผ่าน bot หรือโปรแกรมอัตโนมัติที่ช่วยสมัคร e-mail account ให้ ปัจจุบันมีคนพัฒนาโปรแกรมประเภท OCR เพื่อช่วยแปลงอักษรในภาพมาเป็นข้อมูลที่เป็นตัวอักษร (text) ซึ่งจริงๆ ถูกคิดค้นมาเพื่อใช้ประโยชน์อย่างอื่น เช่น มีหนังสือที่เป็นกระดาษก็เอามาผ่านโปรแกรม OCR เพื่อจะได้ข้อมูลที่เป็นตัวอักษร (text) ซึ่งสามารถนำไปใช้ในโปรแกรมประมวลผลคำ (word processor) ได้ อย่างถ้าเป็นนักศึกษาก็ scan หนังสือเป็นไฟล์ภาพแล้วนำมาผ่านโปรแกรม OCR ทำเป็นรายงานในเวิร์ดฯได้เลย ดังนั้นจึงมีการพยายามป้องกันโปรแกรม OCR ให้ทำงานยากขึ้น เช่น ทำให้ตัวอักษรบิดเบี้ยว หรือใส่สิ่งรบกวนลงไป เช่น เส้น จุด หรือรูปต่างๆ ดังแสดงตัวอย่างในรูปที่ 3.2 เป็นต้น

รูปที่ 3.2 ตัวอย่างของ CAPTCHA เพื่อใช้ในการพิสูจน์ตัวตน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 4

วิธีดำเนินการวิจัย

4.1 แนวคิดรูปแบบการกรองข้อความจากเนื้อหา ร่วมกับการรับรองจากมนุษย์

เพื่อลดภาระการทำงานของศูนย์กลางบริการข้อความสั้น (SMSC) ที่ไม่จำเป็นจากข้อความขยะ (SMS Spam) ให้สามารถทำการรับ-ส่ง SMS ของผู้ใช้บริการทั่วไปเป็นไปอย่างปกติไม่ถูกรบกวน การกรองข้อความจากเนื้อหา (Content-Based filtering : CB filtering) ที่อาจจะยังไม่สามารถคัดแยกหรือจำแนก SMS ได้อย่างถูกต้องทั้งหมดนั้น มาทำงานร่วมกับการรับรองจากมนุษย์ (Human Intervention) โดยวิธีการถามตอบ (Challenge-response) ซึ่งใช้กระบวนการ (Completely Automated Public Turing Computer and Humans : CAPTCHA) จึงเป็นอีกวิธีการที่นำเสนอ ซึ่งในวิทยานิพนธ์จะเรียกอีกอย่างว่า Hybrid เพื่อให้เกิดความน่าจะเป็นในการคัดแยก SMS ที่ถูกต้องมากยิ่งขึ้นดังแสดงในรูปที่ 4.1

รูปที่ 4.1 รูปแบบการกรองข้อความแบบ Hybrid

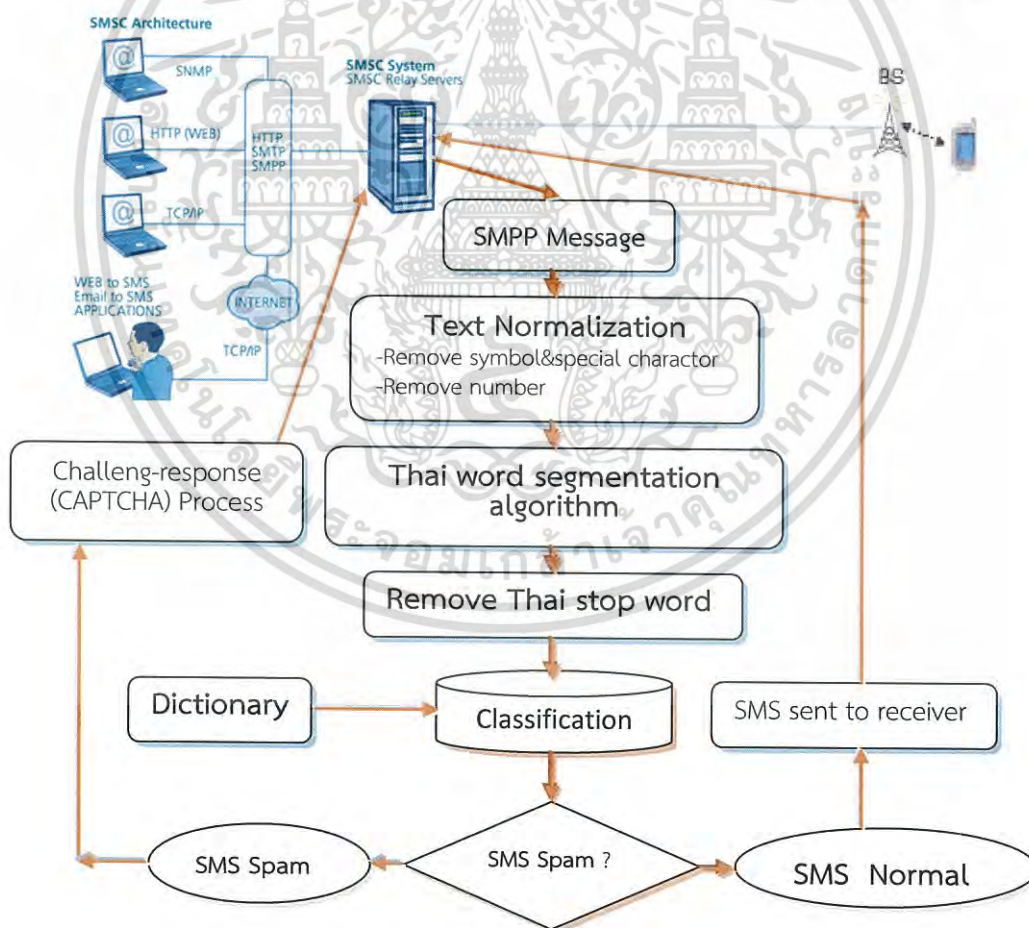
4.1.1 วิธีการกรองที่เหมาะสม

เนื่องจากยังไม่มียานวิจัยที่ศึกษาการกรองข้อความจากบริการส่งข้อความ SMS ในประเทศไทยอย่างจริงจัง จึงต้องใช้การศึกษาวិธีกรองข้อความที่มีใช้งานในต่างประเทศเป็นพื้นฐานอ้างอิง โดยวิธีการที่ถูกใช้งานอย่างแพร่หลาย การจำแนกประเภทข้อความด้วยวิธีการตรวจสอบเนื้อหาหรือ Content-Based (CB) นิยมใช้ Naive Bayesian หลักการของวิธีการนี้ใช้การคำนวณความน่าจะเป็นซึ่งถูกใช้ใน การทำนายผล Naive-Bayesian เป็นเทคนิคในการแก้ปัญหาแบบ classification ที่สามารถคาดการณ์ผลลัพธ์ได้และสามารถอธิบายได้โดยเอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้เผยแพร่หรือใช้ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จะทำการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรเพื่อใช้ในการสร้างเงื่อนไขความน่าจะเป็น สำหรับแต่ละความสัมพันธ์ การเรียนรู้แบบอย่างง่าย เป็นวิธีจำแนกประเภทข้อมูลที่มี ประสิทธิภาพวิธีหนึ่ง โดยที่ใช้ในงานจัดหมวดหมู่เอกสารข้อความ (Text Classification), การวินิจฉัย (Diagnosis) ได้ดี อัลกอริทึมในการทำงานที่ไม่ซับซ้อน เหมาะกับกรณีของเซต ตัวอย่างมีจำนวนมากและคุณสมบัติ (Attribute) ของตัวอย่างไม่ขึ้นต่อกัน โดยกำหนดให้ ความน่าจะเป็นของข้อมูลที่จะเป็นพบว่าใช้งานได้ดี ซึ่งจะทำการศึกษาและปรับปรุงการ ทำงานบางส่วนให้สามารถใช้งานสอดคล้องกับภาษาไทยได้ เพื่อวิจัยเปรียบเทียบในด้าน ประสิทธิภาพความถูกต้องต่อไป

4.1.2 เนื้อหาของ SMS ในภาษาไทย

จากปัญหาของ SMS สำหรับภาษาไทยที่ค่อนข้างมีความซับซ้อนกว่าภาษาอังกฤษ รายละเอียดดังแสดงในบทที่ 1 ของวิทยานิพนธ์ ซึ่งจะทราบหลักการการทำงานและข้อบกพร่อง ในการกรองข้อความ โดยจะนำผลการทดสอบมาทำการวิเคราะห์เพื่อแก้ไขและปรับปรุง วิธีการกรองให้มีความสอดคล้องกับข้อความ SMS ในประเทศไทยดังแสดงในรูปที่ 4.2

รูปที่ 4.2 ขั้นตอนการกรองเนื้อหาของ SMS สำหรับภาษาไทย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.1.3 เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย

การทดลองการทำงานของตัวกรองเนื้อหา (CB Filtering) ในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ได้จากการจำลองการทำงานจากโปรแกรมที่สร้างขึ้นมาและติดตั้งบนคอมพิวเตอร์แทนการติดตั้งที่ SMSC หรือ SMS Gateway โดยมีข้อมูลจำนวน 2 ชุดคือ ชุดข้อมูลฝึกสอน (Training Data:TD) ที่นำตัวอย่างข้อความขยะไปฝึกให้มีการเรียนรู้โดยชุดตัวอย่างคำที่เป็น SMS ขยะที่ได้มาจากผลการสำรวจของงานวิจัย [4] และชุดข้อมูลทดสอบชุดใหม่ (New Data:ND) ที่ผสมระหว่างภาษาไทยและอังกฤษซึ่งนำมาจากระบบบริการ CAT CDMA ของบริษัท กสท โทรคมนาคม จำกัด (มหาชน) ที่ให้บริการอยู่ในปัจจุบัน

จากการคัดแยกข้อความขยะในจากตัวกรองเนื้อหา (CB Filtering) ซึ่งเป็นขั้นตอนแรกคัดแยกว่าเป็น spam หรือ ham โดยอาศัยค่า threshold แต่แทนที่จะมีค่า threshold เดียว ในวิทยานิพนธ์นี้จะใช้ threshold สองค่า คือ ค่า threshold บน และค่า threshold ล่าง ซึ่งจะแบ่งข้อความออกเป็น 3 กลุ่ม จากนั้นจะนำกลุ่มคำในช่วงพื้นที่สี่เหลี่ยมวิเคราะห์จากการรับรองของมนุษย์ว่าเป็นข้อความที่ถูกส่งจากมนุษย์จริงหรือไม่

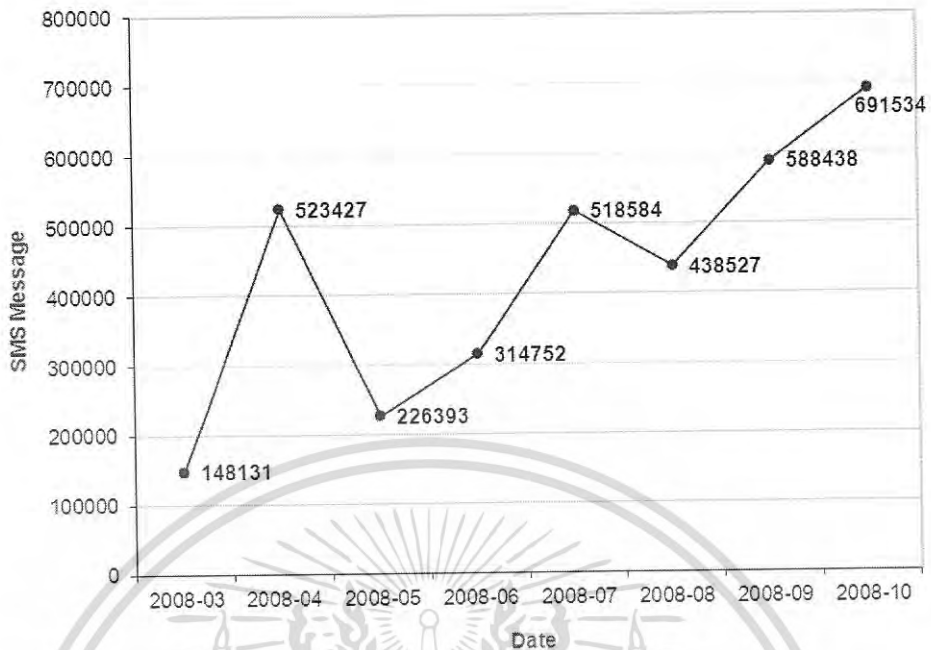
4.2 ขั้นตอนการเตรียมการดำเนินงานวิจัย

4.2.1 การรวบรวมและการวิเคราะห์ SMS ในประเทศไทย [15]

ก่อนทำการออกแบบตัวกรองข้อความสั้นนั้น จำเป็นต้องมีการวิเคราะห์พฤติกรรมของระบบ SMS เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนา โดยจะทำการรวบรวมข้อมูลการใช้งานบริการส่งข้อความ SMS จากระบบส่งข้อความของผู้ให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ในประเทศไทยของบริษัท กสท โทรคมนาคม จำกัด (มหาชน) ชื่อบริการ CAT CDMA เป็นระยะเวลาประมาณ 8 เดือน เพื่อใช้ในการศึกษาเกี่ยวกับลักษณะและแนวโน้มทางสถิติของข้อความในระบบส่งข้อความ โดยมีวิธีดำเนินการดังนี้

- ติดต่อผู้ให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ เพื่อขอความอนุเคราะห์ข้อมูลการ รับ – ส่งข้อความสั้น SMS เป็นระยะเวลา 8 เดือน
- ทำการเก็บรวบรวม Call Data Record (CDR) ของบริการ SMS ที่เครื่อง SMSC ของผู้ให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่
- นำเนื้อหาของ SMS ที่ได้รับความอนุเคราะห์จากผู้ให้บริการ นำมาจัดเตรียมลงบันทึกสู่ฐานข้อมูล เพื่อใช้ในการเรียกดึงข้อมูลได้อย่างเป็นระบบและมีความรวดเร็ว
- นำสถิติข้อมูลการใช้งานมาแสดงในลักษณะเปรียบเทียบระยะเวลาและยอดการใช้งานดังรูปที่ 4.3

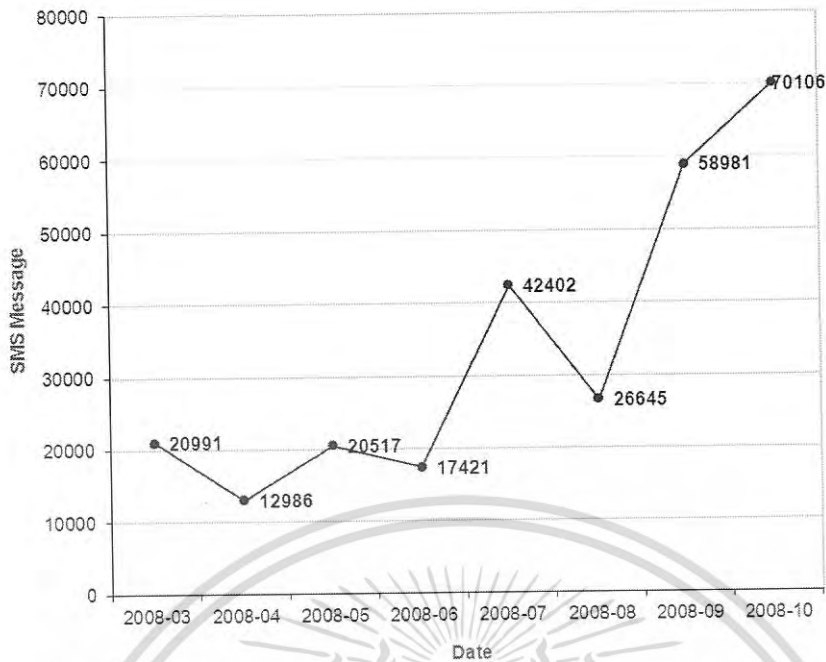
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ 4.3 ตัวอย่างข้อมูลยอดการส่ง SMS ของบริการ CAT CDMA

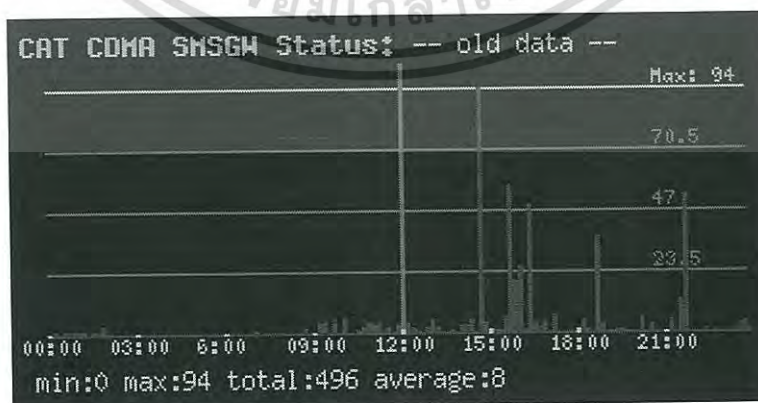
จากรูปที่ 4.3 แสดงให้เห็นแนวโน้มการส่ง SMS ที่มีการเพิ่มสูงขึ้นในแต่ละเดือน โดยเฉพาะสำหรับในเดือนที่มีเทศกาลพิเศษ เช่น เทศกาลสงกรานต์ จะพบว่ามีสถิติการใช้งานสูงกว่าการใช้งานในเดือนอื่นๆ เนื่องจากเป็นช่วงวันหยุดพักผ่อน ซึ่งผู้ใช้งานเดินทางไปท่องเที่ยวในต่างจังหวัด ทำให้มีการสื่อสารถึงบุคคลอื่นสูงกว่าปกติ

จากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน SMS ที่มีการส่งในระบบบริการ CAT CDMA จะเป็นจำนวนที่มีการส่งจากทั้งโทรศัพท์เคลื่อนที่และส่งจากเว็บไซต์ซึ่งเป็นอีกช่องทางที่ให้บริการเสริม ซึ่งหากพิจารณาจำนวน SMS ที่แยกจากการส่งผ่านเว็บไซต์ไปที่ SMSC ที่เป็นการส่งจาก 1 ข้อความไปยังหลายปลายทาง ก็จะพบว่ามีจำนวนการใช้งานที่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ เนื่องจากสามารถใช้งานได้ง่าย เช่น ส่งได้ครั้งละหลายๆ หมายเลขปลายทางพร้อมกัน สามารถบริหารจัดการเบอร์ปลายทางได้ สามารถเชื่อมต่อการส่ง SMS จากระบบฐานข้อมูลที่มีอยู่แล้ว สามารถส่งโดยผ่านช่องทางอินเทอร์เน็ตได้ เป็นต้น

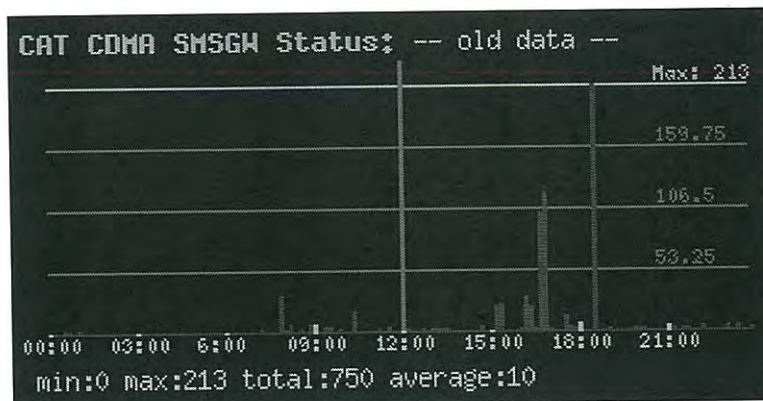
รูปที่ 4.4 ตัวอย่างข้อมูลการส่ง SMS ของบริการ CAT CDMA ผ่าน TCP/IP

จากรูปที่ 4.4 แสดงให้เห็นแนวโน้มการใช้บริการส่งข้อความ SMS ผ่าน TCP/IP ที่มีการเพิ่มสูงขึ้นในแต่ละเดือนเช่นเดียวกับการส่งข้อความจากโทรศัพท์เคลื่อนที่ แต่สำหรับในเดือนที่มีเทศกาลพิเศษ เช่น เทศกาลสงกรานต์ จะมีสถิติการใช้งานต่ำกว่าการใช้งานในเดือนอื่นๆ ซึ่งสวนทางกับการส่งจากโทรศัพท์เคลื่อนที่ เนื่องจากเป็นช่วงวันหยุดพักผ่อนซึ่งผู้ใช้งานเดินทางไปท่องเที่ยวในต่างจังหวัด ไม่ได้ใช้การส่ง SMS จากที่ทำงานทำให้การใช้งานบริการส่งข้อความผ่าน TCP/IP จากบุคคลทั่วไปลดลง หากพิจารณาข้อมูลจากระบบในเชิงความถี่ของข้อมูลที่ SMS Gateway สามารถสังเกตยอดการใช้งานได้ตามรูปที่ 4.5 – 4.8

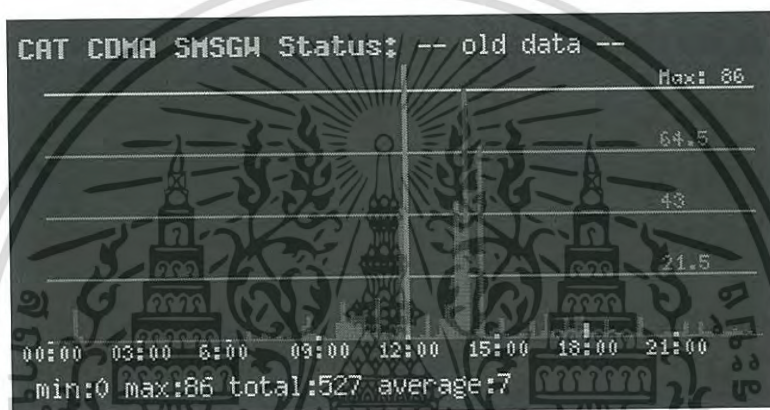

รูปที่ 4.5 ตัวอย่างข้อมูลการส่ง SMS ของบริการ CAT CDMA ผ่านเว็บของวันที่ 12/05/2008

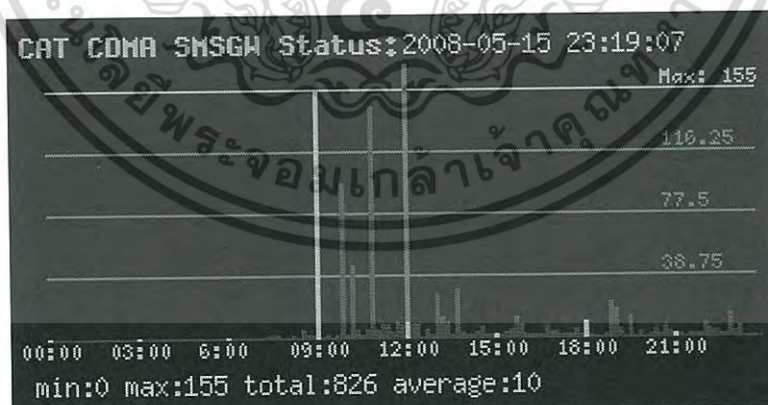
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ 4.6 ตัวอย่างข้อมูลการส่ง SMS ของบริการ CAT CDMA ผ่านเว็บของวันที่ 13/05/2008

รูปที่ 4.7 ตัวอย่างข้อมูลการส่ง SMS ของบริการ CAT CDMA ผ่านเว็บของวันที่ 14/05/2008

รูปที่ 4.8 ตัวอย่างข้อมูลการส่ง SMS ของบริการ CAT CDMA ผ่านเว็บของวันที่ 15/05/2008

รูปที่ 4.8 แสดงความถี่ในการส่งข้อความตามช่วงเวลาต่างๆ ของบริการ CAT4SMS ซึ่งมีความถี่ในการส่งหนาแน่นในช่วงเวลา 09:00 น. ถึง 16:00 น. ในแต่ละวัน ลักษณะของเอกสารนี้เป็นเอกสารที่ส่งวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

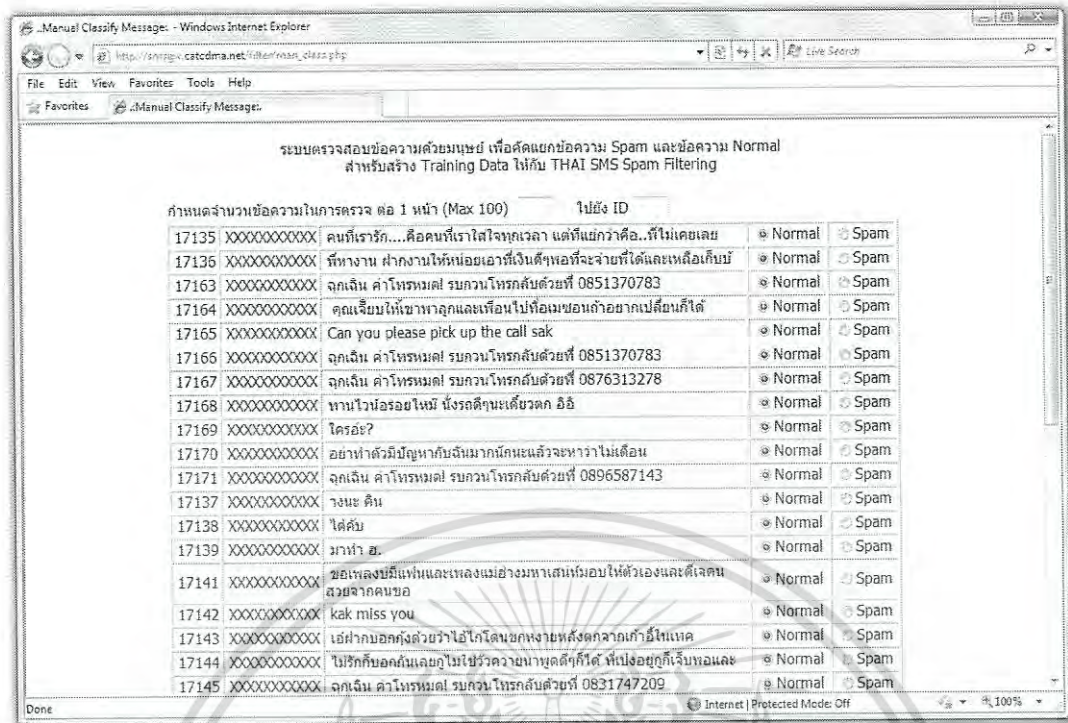
การส่งข้อความนั้นจะเป็นการส่งข้อในลักษณะส่งจาก 1 ข้อความ/ต้นทาง ไปยังผู้รับหลายปลายทาง

4.2.2 การนิยามข้อความขยะ

การกรองข้อความเพื่อแยก SMS ที่เป็น Spam ออกจากระบบโทรศัพท์เคลื่อนที่ได้ นั้น จำเป็นต้องกำหนดความหมายของข้อความที่บ่งชี้ว่ามีแนวโน้ม Spam ให้มีความชัดเจน ขณะที่ผู้ใช้งานโทรศัพท์เคลื่อนที่แต่ละคนอาจมีทัศนคติในการตัดสินว่าข้อความใดเป็นข้อความ Spam หรือข้อความปรกติที่แตกต่างกัน ตัวอย่างความแตกต่างทางความคิดในการตัดสินข้อความ Spam เช่น ผู้ใช้งานโทรศัพท์เคลื่อนที่ที่มีรูปร่างอ้วนจะมีความสนใจในข้อความ SMS ที่เกี่ยวข้องกับกรลดความอ้วน ได้แก่ ข้อความส่งเสริมการขายยา, อาหารเสริม, สถานออกกำลังกาย เป็นต้น เพื่อลดความอ้วน ในขณะที่ผู้ใช้งานโทรศัพท์เคลื่อนที่ที่มีลักษณะรูปร่างปกติกลับไม่ต้องการรับข้อมูลข่าวสารทาง SMS ดังกล่าว

ความแตกต่างทางความคิดดังกล่าวข้างต้น ทำให้การตัดสินความหมายของข้อความ SMS เพื่อใช้เป็นข้อมูลฝึกสอนสำหรับออกแบบวิธีการกรองข้อความ ไม่สามารถทำได้ถูกต้องทุกข้อความ การทำแบบสำรวจความคิดเห็น เพื่อใช้กำหนดความหมายของข้อความ Spam กับผู้ใช้งานโทรศัพท์เคลื่อนที่ ทำให้สามารถเข้าใจทัศนคติของกลุ่มผู้ใช้งานที่มีต่อข้อความ Spam ได้ชัดเจน โดยใช้แบบสำรวจปลายปิด เพื่อให้กลุ่มตัวอย่างสามารถแสดงความคิดเห็นได้อย่างสะดวกรวดเร็ว และจัดทำแบบสำรวจเป็น 2 ช่องทาง ได้แก่ แบบสำรวจที่จัดทำขึ้นเป็นเอกสาร จำนวน 2 หน้ากระดาษ A4 และแบบ Online ในรูปของ HTML เชื่อมต่อกับ ฐานข้อมูล Microsoft SQL และการนำข้อมูลดังกล่าวมาใช้กำหนดทิศทางของการออกแบบวิธีการกรองข้อความ จะช่วยเพิ่มความถูกต้องในการกรองได้อีกด้วย โดยมีวิธีดำเนินการดังนี้

1. สร้างแบบสำรวจความคิดเห็นโดยให้ความสำคัญในการนิยามความหมายของคำว่า “ข้อความ Spam”
2. จัดทำแบบสำรวจในรูปสิ่งพิมพ์ และ HTML เพื่อเป็นช่องทางการรวบรวมข้อมูล
3. เก็บรวบรวมความคิดเห็น และจัดเตรียมข้อมูลลงสู่ฐานข้อมูลเพื่อใช้ในการสรุปผลพัฒนาเครื่องในการคัดแยกข้อความ Spam แบบ Online Web Application เพื่อให้การคัดแยกข้อความด้วยมนุษย์จากข้อสรุปนิยามของ “ข้อความ Spam” ดังรูปที่ 4.9

รูปที่ 4.9 ระบบจำแนกข้อความด้วยมนุษย์ ผ่าน Web Application

จากรูปที่ 4.9 แสดงหน้าจอการทำงานของเครื่องมือการคัดแยกข้อความ Spam แบบ Online ผ่าน Web Application ซึ่งพัฒนาด้วยภาษา HTML และ PHP โดยเชื่อมต่อกับฐานข้อมูล Microsoft SQL ที่เก็บรวบรวมข้อมูล SMS

เพื่อหากลุ่มตัวอย่างของข้อความ Spam จึงได้มีการจัดทำแบบสำรวจความคิดเห็นของผู้ใช้งานโทรศัพท์เคลื่อนที่ในประเทศไทยจากกลุ่มตัวอย่าง เพื่อใช้ในการเรียนรู้ข้อความ Spam ซึ่งมีสาระสำคัญของแบบสอบถามดังนี้

1. ความหมายของข้อความ Spam ซึ่งจะนำมาใช้กำหนดชุดข้อมูลฝึกสอน เพื่อให้การกรองข้อความ SMS สามารถทำได้ตรงกับกลุ่มผู้ใช้งานในประเทศไทยมากที่สุด
2. ตัวอย่างคำและรูปแบบของข้อความที่พบได้ในข้อความ Spam เพื่อใช้กำหนดเงื่อนไขเพิ่มเติมจากระบบการกรองที่มีอยู่ในปัจจุบัน ให้มีความแม่นยำในการกรองสูงขึ้น
3. ผลกระทบและการแก้ไขปัญหาข้อความ Spam ใช้ในการอ้างอิงถึงความรุนแรงของปัญหาข้อความ Spam ที่เกิดขึ้นในประเทศไทย

การสำรวจความคิดเห็นจากกลุ่มตัวอย่างผู้ใช้งานโทรศัพท์เคลื่อนที่จำนวน 468

ตัวอย่างแสดงดังตารางที่ 4.1 และตารางที่ 4.2

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.1 ผลสำรวจข้อมูลในส่วนของคุณลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

คำถาม/คำตอบ	จำนวนผู้ตอบ (คน)
<u>เพศ</u>	
ชาย	265
หญิง	203
<u>อายุ</u>	
ต่ำกว่า 20 ปี	56
21 – 30 ปี	307
31 – 40 ปี	75
40 ปีขึ้นไป	30
<u>สถานะ</u>	
โสด	393
สมรส	71
หม้ายหรือหย่า	4
<u>อาชีพ</u>	
นักเรียน / นักศึกษา	239
รับราชการ / รัฐวิสาหกิจ	139
พนักงานบริษัท / ธุรกิจส่วนตัว	90

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับกรใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้ผู้ใช้ไปใช้ประโยชน์ทางการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

<u>จำนวนโทรศัพท์เคลื่อนที่ที่ใช้งานพร้อมกัน</u>	
1 เครื่อง	294
2 เครื่อง	161
มากกว่า 2 เครื่อง	13
<u>จำนวนข้อความ SMS ที่ได้รับโดยเฉลี่ยใน 1 วัน</u>	
ไม่มี	39
น้อยกว่า 3 ข้อความ	276
น้อยกว่า 5 ข้อความ	112
มากกว่า 5 ข้อความ	41
<u>จำนวนข้อความ SMS ที่ส่งไปยังหมายเลขอื่นโดยเฉลี่ยใน 1 วัน</u>	
ไม่มี	183
น้อยกว่า 3 ข้อความ	236
น้อยกว่า 5 ข้อความ	37
มากกว่า 5 ข้อความ	12

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.2 ผลสำรวจข้อมูลในส่วนผลกระทบของผู้ที่ได้รับข้อความ Spam

คำถาม/คำตอบ	จำนวนผู้ตอบ (คน)
ความหมายของข้อความ Spam ทาง SMS (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)	
ข้อความโฆษณาประชาสัมพันธ์ การขายสินค้า หรือมีการเสนอของรางวัล โดยมีเงื่อนไขต่างๆ	361
ข่าวสารทั่วไป หรือข้อความแจ้งข้อมูลจากผู้ให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่	275
ข้อความจากผู้ที่ท่านไม่รู้จัก หรือไม่สามารถระบุที่มาของผู้ส่งได้	153
ข้อความหายากๆ หรือข้อความที่ไม่มีสาระสำคัญ	65
ข้อความเดิมหรือข้อความที่มีความหมายใกล้เคียงกันที่ส่งซ้ำหลายครั้ง	133
ความถี่ของข้อความ Spam ที่ท่านได้รับในแต่ละวัน	
ไม่มี	86
น้อยกว่า 3 ข้อความ	289
น้อยกว่า 5 ข้อความ	70
มากกว่า 5 ข้อความ	21
ภาษาของข้อความ Spam ที่ท่านได้รับ	
ภาษาอังกฤษเพียงอย่างเดียว	21
ภาษาไทยหรือภาษาไทยปนภาษาอังกฤษ	429
คำใดบ้างที่ท่านคิดว่าจะพบในข้อความ Spam	ดูตารางที่ 4.3
ช่วงเวลาที่ท่านได้รับข้อความ Spam	
06:01 น. – 20:00 น.	266
20:01 น. – 06:00 น.	37
ตลอดทั้งวัน ไม่แน่นอน	165

ผลกระทบของข้อความ Spam (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)	
ทำให้แบตเตอรี่หมดเร็วขึ้น	101
ก่อความรำคาญและทำให้ใช้งานไม่สะดวก	357
ถูกละเมิดสิทธิส่วนบุคคล	97
เสียค่าบริการจากโฆษณาในข้อความ Spam เพิ่มขึ้น	53
เสียพื้นที่ในการเก็บข้อความที่จำเป็น (Inbox เต็ม)	66
วิธีการแก้ปัญหาข้อความ Spam (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)	
ไม่ดำเนินการใดๆ	86
รับข้อความและเปิดอ่านตามปกติ	181
ลบข้อความทั้งหมดทิ้ง	297
ปิดเครื่องโทรศัพท์ทิ้ง	470
แจ้งผู้ให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่เพื่อให้ดำเนินการแก้ไข	54
เลือกใช้โทรศัพท์เคลื่อนที่ที่สามารถกรองข้อความ Spam ได้	27

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.3 ข้อความ Spam ที่ได้จากผลสำรวจ

ลำดับ	คำ	ลำดับ	คำ	ลำดับ	คำ	ลำดับ	คำ
1	bonus	21	ซื้อ	41	ลักษณะ	61	เชิญชวน
2	download	22	ดวง	42	ลุ่น	62	เชื่อมโยง
3	duty	23	ดารา	43	สนุก	63	เด็ด
4	free	24	ดาวน	44	สมัคร	64	เต็ม
5	mail	25	ดาวนโหลด	45	สลา	65	เบอร์
6	mms	26	ดูดวง	46	สอบถาม	66	เพลง
7	promotion	27	ดูหมอ	47	สิทธิพิเศษ	67	เพิ่ม
8	push	28	ด่วน	48	สินค้า	68	เพิ่มเติม
9	ringtone	29	บริการ	49	สุขภาพ	69	เพียง
10	sms	30	พยากรณ์	50	ส่ง	70	เวลา
11	vote	31	พิเศษ	51	ส่งเสริม	71	เสียง
12	www	32	ฟรี	52	ส่วนลด	72	แม่นยำ
13	xxx	33	ฟุตบอล	53	หาคู่	73	โฆษณา
14	กด	34	ราคา	54	ห้างสรรพสินค้า	74	โชคดี
15	ขาย	35	รางวัล	55	อ้วน	75	โตน
16	คลิป	36	รายการ	56	ฮิต	76	โทรศัพท์
17	คอร์ส	37	รายละเอียด	57	เกมส์	77	โบนัส
18	คู่มือ	38	รูปภาพ	58	เครดิต	78	โหลด
19	ค่าบริการ	39	ร้านค้า	59	เงิน	79	ใหม่
20	ชิง	40	ลด	60	เงินพิเศษ		

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากผลสำรวจเพื่อหาปริมาณข้อความ Spam สำหรับเป็นข้อมูลในการเรียนรู้ สามารถสรุปโดยเรียงลำดับตามคะแนนจากผลสำรวจได้ดังนี้

1. ข้อความโฆษณาประชาสัมพันธ์ การขายสินค้า หรือมีการเสนอของรางวัลโดยมีเงื่อนไขต่างๆ จำนวน 361 คะแนน
2. ข่าวสารทั่วไป หรือข้อความแจ้งข้อมูลจากผู้ใช้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ จำนวน 275 คะแนน
3. ข้อความจากผู้ที่ท่านไม่รู้จัก หรือไม่สามารถระบุที่มาของผู้ส่งได้ จำนวน 153 คะแนน
4. ข้อความเดิมหรือข้อความที่มีความหมายใกล้เคียงกันที่ส่งซ้ำหลายครั้ง จำนวน 133 คะแนน

และจากผลสำรวจสามารถสรุปผลกระทบจากการที่ได้รับข้อความ Spam โดยเรียงลำดับตามคะแนนได้ดังนี้

1. ก่อความรำคาญและทำให้ใช้งานไม่สะดวก จำนวน 357 คะแนน
2. ทำให้แบตเตอรี่หมดเร็วขึ้น จำนวน 101 คะแนน
3. ถูกละเมิดสิทธิส่วนบุคคล จำนวน 97 คะแนน
4. เสียพื้นที่ในการเก็บข้อความที่จำเป็น (Inbox เต็ม) จำนวน 66 คะแนน

จากการทำแบบสำรวจความคิดเห็นพบว่าผู้ใช้งานโทรศัพท์เคลื่อนที่ในประเทศไทยส่วนใหญ่ตัดสินใจข้อความในลักษณะโฆษณาขายสินค้า ข่าวสารทั่วไปที่ผู้ใช้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่แจ้งเตือน ข้อความที่ไม่ทราบที่มา และข้อความที่มีความหมายใกล้เคียงกันที่ส่งหลายครั้งแสดงตัวอย่างดังตารางที่ 4.4 ซึ่งแตกต่างจากนิยามที่กำหนดไว้ในงานวิจัยที่มุ่งเน้นเฉพาะข้อความที่โฆษณาขายสินค้าหรือการชักชวนให้ใช้บริการพิเศษซึ่งมีอัตราค่าบริการสูงกว่าปกติ และใช้ข้อมูลดังกล่าวอ้างอิงการคัดแยกข้อความที่รวบรวมจาก SMSC

ตารางที่ 4.4 ตัวอย่างของข้อความปกติกับข้อความ Spam ที่คัดแยกด้วยมนุษย์

ข้อความปกติ	ข้อความ Spam
ถ้าไปทำได้ ตอนนี้อายากหายตัวไปนอนข้างๆ เธอ ในคืนนี้ เหนงจั่ง	2,350บ.เครื่อง+SimCATCDMAคุยทั้งวันทั้งปี ทุกเครื่องขาย149บ./ดที่mshopศก
มองโลกในแง่ดี ซิค๊ะ,	www.pec9.comเปิดคอร์สสอนสดติวเข้มชั้น ป. 4-ม.6 เริ่มเรียน 1 มิ.ย. 51
สุขสันต์วันเกิด ขอให้มีความสุขมากๆนะ นึกอะไร ก็ขอให้ได้ตั้งใจนึ้ก	ลุ้นดูดวงฟรีกับปู โลกเปี้ยวแค่รับดวงรายวันกต* 298*193#(4บ./วัน)022076888

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.4 ตัวอย่างของข้อความปกติกับข้อความ Spam ที่คัดแยกด้วยมนุษย์ (ต่อ)

ฉุกเฉิน ค่าโทรหมด! รบกวนโทรกลับด้วยที่ 084XXXXXXX	สุดคุ้ม! ใช้ฟรี15วัน โมโนลูกทุ่งฮิต แกรมผลหวย โทร*45223111110/027302424
ไม่เคยกลัวคำขู่	ด่วนเซนต์เทเรซารับสมัครน.ศ.พยาบาลอีก10คน สุดท้ายโทร0867227493/037395313
เอากระโปรงผู้หญิงไปใส่ซะไป	ส่งความรักด้วยเสียงผ่านVoiceSMSฟรี ถึง31มี.ค. 51 โทร50100(เฉพาะภูมิภาค)
เธอเป็นคนเดียวที่ทำร้ายจิตใจฉันมากที่สุด ถ้าฉัน ตายเธอคงดีใจนะ	เชิญแข่งสดน้ำหนักชิงทองและครอสไม่จำกัด จำนวนยูนิเซ็นตบั้นเกล้า028848692
ไม่คิดถึงเค้าแล้วหรือ?	สมัครสมาชิกทรูมูฟซูเปอร์สตาร์ภายในวันที่ 20 พ.ค. นี้ รับฟรี!
การที่เรารักใครสักคนบางครั้งเราก็ไม่ต้องการให้ เขารักเราตอบขอแค่ห่วงใย	ฟรีกระเป๋ามูลค่า350บ.ที่บูธTBMoneyExpo 8-11พค.51_โซว์บัตร Ready Cash
มองในแง่ดีเสมอแต่พระเจ้าชื่อกำลังไม่ให้โอกาส!	ร่วมเล่นเกมส่ค้นหาสมบัติ ฟรีลุ้นรับตุ๊กตา Mickey & Minnie Mouse Big S
ซีเกียจทะเลาะกับผู้หญิงปัญญาอ่อน	ดูภาพมันส์ๆจาก100 Rock Uncensored BKK และลุ้นรับ CD พร้อมลายเซ็นดจ
กำลังจะนอนค่ะ	ดวงคุณเดือนพฤษภาคมจะมีโชคลาภหรือไม่? บูโลก เบียร์มีค่าตอบกด*4988แมน่มากๆ
โหงงั้น?	คุณมากกว่าใคร ดอกเบี้ย 0% 1 ปี ฟรีโอน+จด จ่านอง โทร 1375
เค้าคนนั้นก็พอใจแล้วฝืนดินะคับหมูขาของชัย	ด่วน! มีจำกัดโมบายดูทีวี-ใส่Sim2ระบบลูกเล่น ครบเพียง8,900ที่M-Shopศก.
Sorry. Good night.	เงาะลึกลับ! แมนย่า! ดวงคุณสัปดาห์นี้จะเป็นอย่างไร อ.ลักษณะฝันโทร1900190065

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.3 การกรองข้อความจากเนื้อหา (CB Filtering)

จากบทที่ 3 การจำแนกข้อความ (Text classification) ใช้วิธีการตรวจสอบเนื้อหาหรือ Content-Based (CB) นิยมใช้เทคนิค Naive Bayesian ที่เป็นวิธีการจำแนกประเภทข้อมูลที่มีประสิทธิภาพ เหมาะสมกับกรณีของเซตตัวอย่างที่มีจำนวนมากและมี Attribute ของกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ขึ้นต่อกัน (Conditional Independence) มีการนำไปประยุกต์ใช้งานในด้านการจำแนกประเภทข้อความ (Text Classification) ซึ่งพบว่าใช้งานได้ดี โดยรายละเอียดการทำงาน Content-based filtering ในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้สามารถอธิบายได้ดังสมการต่อไปนี้

กำหนดให้กลุ่มตัวอย่างสำหรับการทดสอบ (Sample set) จำแนกออกเป็น 2 ประเภท คือ ข้อความปกติหรือในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เรียกว่า ham และข้อความความขยะหรือเรียกว่า spam สามารถเขียนแทนด้วย $C = \{C_{ham}, C_{spam}\}$

สำหรับคุณลักษณะ (Attribute) ของข้อความหรือ sms ที่มีลักษณะต่างๆ กันแทนด้วย $y_i = (W_1, \dots, W_n)$ ซึ่งค่าที่อยู่ในข้อความนั้นๆ แทนด้วย W_n โดยข้อความนั้นเป็นสิ่งที่ต้องการจำแนก y_i ว่าเป็น ham หรือ spam ซึ่งสามารถเขียนแทนสมการรูปแบบความน่าจะเป็นของการจำแนกได้ดังสมการ 4.1

$$p(C | W_1, \dots, W_n) \quad (4.1)$$

เมื่อ C คือตัวแปรที่แทน Class ของการจำแนกข้อความ ซึ่งเป็นผลลัพธ์ของการทำงาน

$W_1, \dots, W_n$ แทนตัวแปรของค่าที่อยู่ในข้อความ ซึ่งในหนึ่งข้อความจะประกอบด้วยหลายๆ คำมาเรียงต่อกัน

จากทฤษฎีของเบย์ สามารถเขียนสมการได้ดังนี้

$$p(C | W_1, \dots, W_n) = \frac{p(C) \cdot p(W_1, \dots, W_n | C)}{p(W_1, \dots, W_n)} \quad (4.2)$$

จากสมการที่ 4.2 เราพิจารณาเฉพาะในส่วนบนของสมการหรือเศษ ทั้งนี้เนื่องจากส่วนล่างหรือตัวส่วนนั้นเป็นตัวแปรที่ไม่ได้ขึ้นอยู่กับตัวแปร C และตัวแปร W_n มี Feature ที่กำหนดไว้แล้ว จึงเอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เป็นค่าคงที่ ดังนั้นเราสามารถประมาณค่าตัวเลขของสมการโดยใช้รูปแบบความน่าจะเป็นร่วม (joint probability model) ได้ดังสมการที่ 4.3

$$p(C, W_1, \dots, W_n) \quad (4.3)$$

จากสมการที่ 4.3 เมื่อใช้กฎลูกโซ่ (chain rule) มาใช้ในการเขียนสมการตามนิยามของความน่าจะเป็นแบบมีเงื่อนไข (Conditional probability) [10] ได้ดังสมการที่ 4.4 ดังนี้

$$\begin{aligned} p(C, W_1, \dots, W_n) & \\ \propto p(C) \cdot p(W_1, \dots, W_n | C) & \\ \propto p(C) \cdot p(W_1 | C) \cdot p(W_2, \dots, W_n | C, W_1) & \\ \propto p(C) \cdot p(W_1 | C) \cdot p(W_2 | C, W_1) \cdot p(W_3, \dots, W_n | C, W_1, W_2) & \\ \propto p(C) \cdot p(W_1 | C) \cdot p(W_2 | C, W_1) \cdot p(W_3 | C, W_1, W_2) \cdot p(W_4, \dots, W_n | C, W_1, W_2, W_3) & \\ \propto p(C) \cdot p(W_1 | C) \cdot p(W_2 | C, W_1) \cdot p(W_3 | C, W_1, W_2) \cdots p(W_n | C, W_1, W_2, W_3, \dots, W_{n-1}) & \end{aligned} \quad (4.4)$$

กำหนดให้ naive ซึ่ง เป็นเงื่อนไขที่กำหนดให้เป็นอิสระต่อกัน (Conditional independence) โดยทุกค่าหรือ W_n มี Feature ที่เป็นอิสระต่อกันอยู่แล้ว ดังนั้นเมื่อเราต้องการจำแนกให้เป็น Class จะสามารถเขียนได้ดังนี้

$$p(W_i | C, W_j) = p(W_i | C) \cdot p(W_i | C, W_j, W_k) = p(W_i | C) \cdot p(W_i | C, W_j, W_k, W_l) = p(W_i | C)$$

โดยที่ $i \neq j, k, l$ และจากรูปแบบร่วม (joint model) สามารถลดรูปสมการให้เหลือดังนี้

$$p(C, W_1, \dots, W_n) \propto p(C) \cdot p(W_1 | C) \cdot p(W_2 | C), \dots, W_n | C) \quad (4.5)$$

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

$$p(C, W_1, \dots, W_n) \propto p(C) \prod_{i=1}^n W_i | C \quad (4.6)$$

จากค่าความน่าจะเป็นของการจำแนกข้อความตามสมการที่ 4.6 เรานำมาประยุกต์ใช้สำหรับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เพื่อการจำแนกข้อความได้ดังสมการที่ 4.7 ดังนี้

$$p(C | y_i) = p(C) \prod_{i=1}^n (W_i | C) \quad (4.7)$$

โดยที่ $p(C | y_i)$ คือความน่าจะเป็นของการจำแนกข้อความที่ y_i ใดๆ ถ้ามีค่ามากกว่า 0.5 มีแนวโน้มเป็น ham และถ้าน้อยกว่า 0.5 มีแนวโน้มเป็น spam

W_i คือคำซึ่งอยู่ในข้อความนั้นๆ ประกอบกันเป็นข้อความที่ใส่ส่ง sms ในระบบ

4.4 การพิจารณาพื้นที่สีเทา (Uncertain Region)

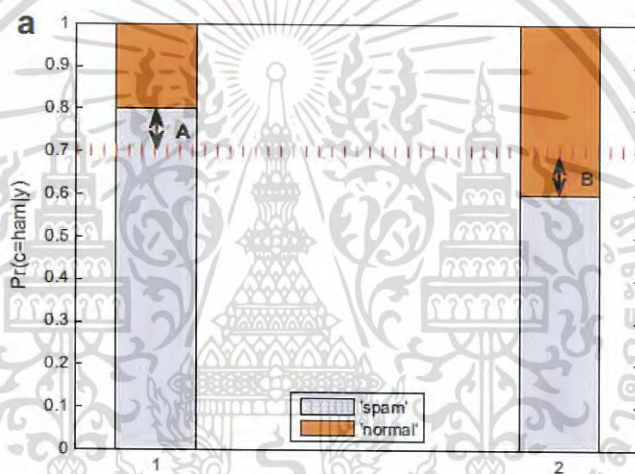
ปกติระบบการกรองข้อความจาก CB สามารถจำแนกผลการทำงานได้เป็น 2 แบบคือ ham และ spam หากกำหนดความน่าจะเป็นของการกรองแทนด้วยการกระจายตัว $\Pr(c=ham|y)$ แทนความน่าจะเป็นของข้อความที่อยู่ใน ham region โดย c และ y แทนตัวแปรสุ่มประเภทข้อความและข้อความตามลำดับ กำหนดอัตราส่วนที่ใช้ชี้วัดข้อความนั้นๆ ด้วย $O_{post} = \Pr(c=ham|y) / \Pr(c=spam|y)$ ถ้า $O_{post} > 1$ แสดงว่าข้อความถูกจัดให้อยู่ใน ham และกรณีอื่นข้อความจะถูกจัดให้อยู่ใน spam เมื่อพิจารณาจุดอ้างอิง (Threshold-base) เพิ่มเพื่อใช้เป็นจุดแบ่งแยก จากกรณีที่ $\Pr(c=ham|y)$ มีค่าเข้าใกล้ 1 แล้วข้อความน่าจะถูกจัดอยู่ใน ham และหากมีค่าเข้าใกล้ 0 จะถูกจัดอยู่ใน spam กำหนด $\bar{c} = f(y, h)$ เป็นค่าการกรองของ CB เมื่อ $\bar{c}$ คือเอาท์พุท และ h คือจุดอ้างอิง ดังนั้นเมื่อแทนค่าตัวแปรต่างๆ แล้วตัวกรองสามารถทำงานได้โดยใช้สมการดังนี้

$$\bar{c} = f(y, h) = \begin{cases} ham & \text{if } \Pr(c=ham|y) \geq h \\ spam & \text{if } \Pr(c=ham|y) < h \end{cases} \quad (4.8)$$

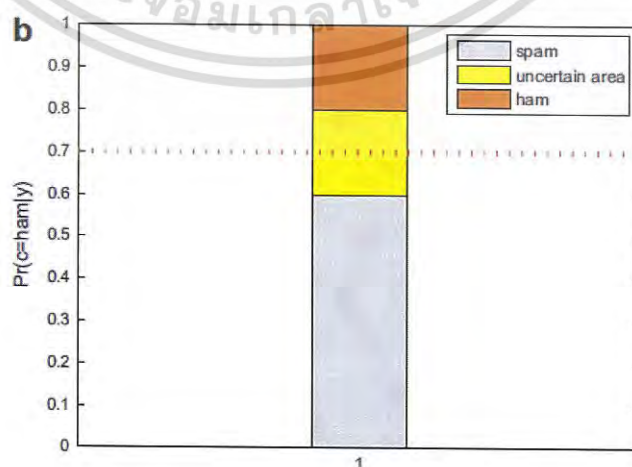
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หากกำหนดจุดอ้างอิง (Threshold-base) หรือแทนด้วย h ที่ใช้แบ่งแยกการเป็นข้อความปกติและข้อความขยะที่มีค่า $h=0.5$ ดังแสดงในรูปที่ 4.10 ซึ่งอาจจะส่งผลทำให้เกิดปัญหาในการจำแนกประเภทข้อความได้เป็น 2 กรณีคือ

- หากกลุ่มข้อมูลทดสอบชุดใหม่ (New Data:ND) ที่เรานำมาทดสอบในครั้งนั้นๆ เป็นกลุ่มข้อมูลที่มีความเป็นปกติ (ham) มากจะทำให้เกิดการ Reject ของ sms ที่เกินจากความเป็นจริง นั่นหมายถึงข้อความที่ปกติจะไม่ถูกนำไปยังผู้รับปลายทางได้ นั่นหมายถึงการทำงานที่ผิดวัตถุประสงค์
- และอีกกรณีหนึ่งคือการที่กลุ่มข้อมูลทดสอบชุดใหม่ (New Data:ND) ที่เรานำมาทดสอบในครั้งนั้นๆ เป็นกลุ่มข้อมูลที่มีความเป็นขยะ (spam) มากเกินไป ก็ย่อมจะส่งผลให้ระบบการกรองข้อความส่งผ่านข้อความขยะไปถึงผู้รับปลายทางได้

รูปที่ 4.10 กรณีที่ 1 $h > \hat{h}$ และกรณีที่ 2 $h < \hat{h}$ โดยกำหนดค่าอ้างอิงจริง $\hat{h}$ แทนด้วยเส้นประ

รูปที่ 4.11 การเพิ่มพื้นที่สีเทาและกำหนดค่าอ้างอิงจริง $\hat{h}$ แทนด้วยเส้นประ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปเผยแพร่โดยไม่ผ่านการคัดค้าน
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากทั้ง 2 กรณี เราสามารถนำวิธีการกรองข้อความไปใช้งานได้ในเบื้องต้น แต่ก็ยังมีจุดอ่อนของการกรองข้อความจากเนื้อหา (CB filtering) นี้ ดังนั้นหากจะนำวิธีการนี้ไปประยุกต์ใช้งานจริง จำเป็นต้องมีการพิจารณากำหนดจุดอ้างอิง (Threshold-base) ให้มีค่าที่เหมาะสม และอาจจะต้องมีการปรับปรุ้ค่าอ้างอิง เพื่อให้เหมาะสมกับรูปแบบของข้อความต่างๆ ที่มีการเปลี่ยนแปลงไปตามสถานการณ์ในปัจจุบัน

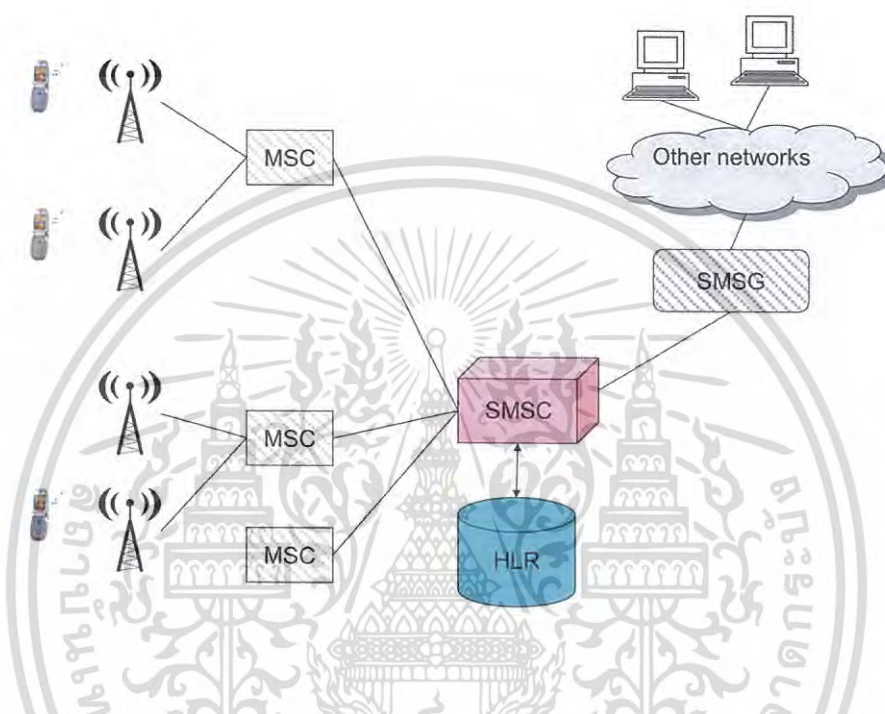
จากจุดอ่อนบางประการของการกรองข้อความจากเนื้อหานั้น จึงมีการพิจารณาจุดอ้างอิง (Threshold) ออกเป็น 2 ช่วงดังแสดงในรูปที่ 4.11 คือ ค่า Upper threshold (จุดอ้างอิงขอบบน) และค่า Lower threshold (จุดอ้างอิงขอบล่าง) ซึ่งจะทำให้สามารถแบ่งข้อความที่เข้ามาในระบบการกรองออกเป็น 3 กลุ่ม (จากเดิมที่แบ่งเป็นแค่ 2 กลุ่ม) คือ กลุ่มเข้าข่าย ham มาก ๆ กลุ่มเข้าข่าย spam มาก ๆ และกลุ่มสุดท้ายก็คือกลุ่มที่อยู่ระหว่าง Upper threshold และ Lower threshold ซึ่งในที่นี้จะถูกเรียกว่า กลุ่มข้อความในพื้นที่สีเทา (Uncertain Region) จากนั้นนำกลุ่มที่ตกอยู่ในพื้นที่สีเทา (Upper and Lower Boundaries) ที่มีโอกาสตัดสินผิดพลาดได้สูงด้วยวิธีการ content-based อย่างเดียวมาเข้าขั้นตอนกรองตามวัตถุประสงค์ของวิทยานิพนธ์นี้ เพราะฉะนั้นประสิทธิภาพของระบบเองจะขึ้นกับความเหมาะสมในการเลือกค่า threshold ทั้ง 2 ค่าเป็นหลัก และก็จะขึ้นอยู่กับลักษณะของ spam ที่เกิดขึ้นในระบบระหว่างช่วงหนึ่ง ๆ ซึ่งอาจจะต้องปรับปรุ้ค่า threshold เป็นระยะตามรูปแบบของ spam ที่เปลี่ยนไป

4.5 การใช้โปรโตคอลการถามตอบ (Challenge-response Protocol)

การถามตอบ (challenge-response) เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการพิสูจน์ตัวตน (Authentication) โดย challenge คือคำถามที่ระบบจะถามมา (ซึ่งอาจจะไม่ซ้ำกันเลยในแต่ละครั้ง) ถ้าเรารู้ข้อมูลลับส่วนตัวของเรา เราก็จะสามารถตอบ challenge นั้นด้วย response ที่เกิดจากผลของ challenge กับรหัสลับของเราเช่นกัน โดยที่ไม่ต้องส่งตัวรหัสลับออกไปทางเครือข่ายเลย ผู้ส่งที่ระบบไม่รู้จักจะถูกร้องถามให้พิสูจน์ยืนยันตัวตนก่อน โดยพิมพ์อักษรลอกตามภาพลวดลายที่ปรากฏบนหน้าจอ ซึ่งเรียกว่าเทคนิค CAPTCHA (Completely Automated Public Turing test to tell Computers and Humans Apart) CAPTCHA ยื่นอยู่บนแนวคิดที่มนุษย์ย่อมต้องมองเห็น และแปลความหมายของภาพลวดลายออก แต่คอมพิวเตอร์ที่ถูกตั้งโปรแกรมให้ส่ง spam จะไม่สามารถมองออกและแปลความหมายได้

วิธีการจำแนกประเภทข้อความที่อยู่ในพื้นที่สีเทว่าตกอยู่ในช่วงบวกและลบ (False Positive and False Negative) นิยมใช้กระบวนการ CAPTCHA โดยตรวจสอบรูปแบบที่เข้ากันซึ่งผู้ใช้ที่เป็นมนุษย์จะสามารถยืนยันข้อความที่ส่งเข้าไปในระบบ SMSC ได้ ส่วนข้อความขยะจากคอมพิวเตอร์หรือ bot ที่อาจจะสร้าง SMS ขยะจำนวนมากได้แต่ไม่สามารถยืนยันตัวเองและไม่เคยสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สามารถตอบจากข้อความภาพเงาที่แสดงได้ ดังนั้นจึงกำหนดเมื่อมีการถามตอบที่ถูกต้องแสดงว่ามีความน่าจะเป็นสูงที่ SMS นั้นถูกส่งจากผู้ใช้ รูปแบบสื่อกลางของ CAPTCHA ที่สามารถปรับให้เหมาะสมกับการใช้งานได้ เช่น ภาพ เสียง หรือ ตัวอักษร เป็นต้น โดยจะเรียกวิธีการนี้ว่าการกรอง SMS ที่มีการผสมผสานระหว่าง CB filtering และกระบวนการ CAPTCHA ว่าแบบผสมหรือ Hybrid ดังแสดงในรูปที่ 4.12

รูปที่ 4.12 โครงสร้างการกรองข้อความแบบผสม (Hybrid)

โครงสร้างที่ออกแบบในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้แสดงในรูปที่ 4.12 เป็นการจำลองการทำงานของ การรับ-ส่ง SMS [16] โดยกำหนดการส่งผ่านในระบบการรับ-ส่งดังนี้

- ผู้ส่ง (S)
- ผู้รับ (R)
- ศูนย์กลางบริการข้อความ (MSC หรือ SMSG)
- ส่วนประกอบอื่นๆ เช่น SMSC, HLR เป็นต้น

โดยกำหนด $y_{c=Type}^h$ สำหรับ $type \in \{ham, spam\}$ แทนด้วยข้อความที่ถูกกรองซึ่งอยู่ในขนาดของ h ดังนั้นปริมาณข้อความรวมคือ $N_{FilteringOnly} = |y_{c=ham}^h| \times 6 + |y_{c=spam}^h| \times 1$ เมื่อ $||$

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

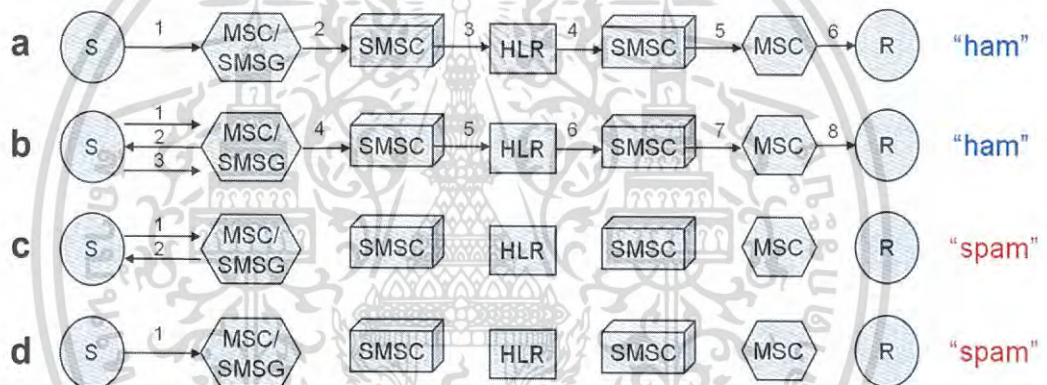
แทนจำนวนนับของ SMS ซึ่งปริมาณทั้งหมดในระบบ เนื่องจาก ham สามารถส่งผ่านไปยังโครงสร้างได้ 6 ส่วน คือ

$S \rightarrow \text{MSC/SMSG} \rightarrow \text{SMSC} \rightarrow \text{HLR} \rightarrow \text{SMSC} \rightarrow \text{MSC} \rightarrow R$

และ spam ส่งผ่านได้เพียง 1 ส่วนประกอบเท่านั้นคือ

$S \rightarrow \text{MSC/SMSG}$

สำหรับการกรองข้อความรูปแบบผสม (Hybrid) ที่ SMS จะถูกแยกออกเป็น 3 ช่วงโดยใช้ค่าอ้างอิง (threshold) จำนวน 2 ค่า คือ h_1 และ h_2 ดังนั้นจึงสามารถประมาณค่าโดยการนำพารามิเตอร์เพิ่มขึ้นมาพิจารณาเพิ่มเติมอีก คือ N_{un} และ N_{us} ที่อยู่ในพื้นที่สีเทา ซึ่งสามารถแสดงความเป็นไปได้ของเส้นทางการส่งผ่านข้อมูลดังรูปที่ 4.13

รูปที่ 4.13 ความเป็นไปได้ของการส่ง SMS ในรูปแบบ Hybrid ทั้ง 4 กรณี

กรณีที่ 1 (a) SMS ถูกจำแนกเป็น ham โดยระบบจะให้ค่าความน่าจะเป็นสูงกว่าค่าอ้างอิงขอบบน (Upper threshold) และจะถูกส่งไปยังผู้รับปลายทาง ผ่านอุปกรณ์ในระบบโทรศัพท์เคลื่อนที่ต่างๆ มีจำนวนการส่งผ่าน 6 ส่วน คือ

$S \rightarrow \text{MSC/SMSG} \rightarrow \text{SMSC} \rightarrow \text{HLR} \rightarrow \text{SMSC} \rightarrow \text{MSC} \rightarrow R$

กรณีที่ 2 (b) SMS ถูกจำแนกอยู่ระหว่างขอบบนและขอบล่าง (Upper - Lower boundary) ในพื้นที่สีเทา (Uncertain region) ซึ่งต้องรอการ Challenge จากระบบ และเมื่อได้รับ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

Response หรือผลการตอบที่ถูกต้องจากผู้ใช้งานที่เป็นมนุษย์แล้ว SMS ถูกจำแนกเป็น ham แล้วจะถูกส่งไปยังผู้รับปลายทาง โดยมีการส่งผ่านทั้งหมด 8 ส่วน คือ

S --> MSC/SMSG --> S --> MSC/SMSG --> SMSC --> HLR --> SMSC --> MSC --> R

กำหนดให้ผลรวมการส่งผ่านข้อความในกรณีที่ 2 นี้ด้วย N_{un}

กรณีที่ 3 (c) SMS ถูกจำแนกอยู่ระหว่างขอบบนและขอบล่าง (Upper - Lower boundary) ในพื้นที่ที่ไม่แน่นอน (Uncertain region) ซึ่งต้องรอการ Challenge จากระบบ แต่เมื่อไม่ได้รับ Response หรือผลการตอบจากผู้ใช้งานที่เป็นมนุษย์ หรืออาจจะเป็น bot ที่สร้างข้อความขยะที่อาจจะโจมตี SMSC ระบบการกรองข้อความก็จะไม่ทำการส่ง SMS ไปยังผู้รับปลายทาง ดังนั้นข้อความในลักษณะนี้จึงจัดเป็น spam มีจำนวนการส่งผ่าน 2 ส่วน คือ

S --> MSC/SMSG --> S

กำหนดให้ผลรวมการส่งผ่านข้อความในกรณีที่ 3 นี้ด้วย N_{us}

กรณีที่ 4 (d) ข้อความถูกจำแนกเป็นขยะ spam จากการที่ค่าความน่าจะเป็นมีค่าต่ำกว่า Lower threshold จึงไม่ถูกส่งต่อไปยังผู้รับปลายทาง โดยข้อความดังกล่าวจะถูกคัดออกที่ศูนย์กลางบริการข้อความ (SMSC) จึงมีจำนวนการส่งผ่าน 1 ส่วน คือ

S --> MSC/SMSG

จากทั้ง 4 ของการกรองข้อความ Hybrid สามารถคำนวณปริมาณการส่งผ่านข้อมูลในโครงสร้างระบบการรับ-ส่ง SMS ได้ดังสมการ

$$N_n = |y_{c=ham}^{h_2}| \times 6 \quad (4.9)$$

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

$$\begin{aligned}
N_{un} = & |y_{\bar{c}=ham}^{h_1} \cap y_{\bar{c}=spam}^{h_2} \cap y_{\bar{c}=ham}| \times (1 - e_1) \times 8 \\
& + |y_{\bar{c}=ham}^{h_1} \cap y_{\bar{c}=spam}^{h_2} \cap y_{\bar{c}=spam}| \times e_2 \times 8
\end{aligned} \tag{4.10}$$

$$\begin{aligned}
N_{us} = & |y_{\bar{c}=ham}^{h_1} \cap y_{\bar{c}=spam}^{h_2} \cap y_{\bar{c}=spam}| \times (1 - e_2) \times 2 \\
& + |y_{\bar{c}=ham}^{h_1} \cap y_{\bar{c}=spam}^{h_2} \cap y_{\bar{c}=ham}| \times e_1 \times 2
\end{aligned} \tag{4.11}$$

$$N_{hybrid} = N_n + N_{un} + N_{us} + N_s \tag{4.12}$$

เมื่อ e_1 คือความน่าจะเป็นที่มนุษย์ตอบกลับผิดพลาด

e_2 คือความน่าจะเป็นที่ Spam จาก machine ผ่านการกรองข้อความได้

จากสมการ 4.9 – 4.12 เพื่อให้การพิจารณาง่ายยิ่งขึ้นเราจึงมีการกำหนดค่าความน่าจะเป็นของค่า e_1 และ e_2 มีค่าน้อยมาก โดยกำหนดค่า 0.02 และ 0.01 ตามลำดับ ซึ่งอ้างอิงจากรูปแบบจำลองการงานของ Challenge-response [18]

4.6 ROC Curve (Receiver Operating Characteristic Curve)

อีกหนึ่งตัวชี้วัดที่ดีที่ใช้ในการคัดแยกคือ Receiver Operating Characteristic (ROC) [18] โดยในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ได้นำค่าต่างๆ จากผลการวิเคราะห์การกรองข้อความมาเปรียบเทียบกับระหว่าง CB filtering และ Hybrid ซึ่งนำค่าที่อยู่ในระหว่างพื้นที่สีเทา (uncertain region) คือ True Positive (TP), True Negative (TN), False Positive (FP) และ False Negative (FN) ที่มีค่าตั้งแต่ 0 ถึง 1 โดยเปรียบเทียบระหว่าง CB Filtering ที่มี h เป็นค่าอ้างอิงเพียงค่าเดียวและแบบผสมที่มีค่า h_1 และ h_2 ซึ่งประมาณค่าได้จากสมการ

$$Specificity = \frac{TN}{FP + TN} \tag{4.13}$$

$$sensitivity = \frac{TP}{TP + FN} \tag{4.14}$$

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ผลการทดลองและผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในบทนี้จะได้ทำการแสดงผลการจำลองการทำงานของระบบการกรองข้อความ ทั้งในแบบการกรองข้อความจากเนื้อหา (CB filtering) ที่ได้นำกลุ่มตัวอย่างข้อความ Spam เพื่อใช้ในการเรียนรู้จากบทที่ 4 มาจำลองกับโปรแกรมที่ใช้งานบนคอมพิวเตอร์ซึ่งจะได้ผลของความน่าจะเป็นโดยถูกแบ่งออกเป็น 2 กลุ่มคือ ham (SMS ปกติ) และ Spam (SMS ขยะ) จากนั้นจึงนำผลดังกล่าวไปใช้ในการวิเคราะห์ผลที่คาดว่าจะเกิดขึ้นเมื่อมีการทำงานร่วมกับการรับรองจากมนุษย์ (Hybrid SMS Spam filtering) ในลักษณะความน่าจะเป็นที่เกิดขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงค่าของจุดอ้างอิงทั้ง 2 ค่าคือ Upper threshold (จุดอ้างอิงขอบบน) และค่า Lower threshold (จุดอ้างอิงขอบล่าง) และนอกจากนี้ยังนำค่าความน่าจะเป็นที่เกิดขึ้นของการกรองข้อความจากเนื้อหาและการรับรองจากมนุษย์มาเปรียบเทียบถึงแนวโน้มของความถูกต้องที่จะเกิดขึ้น เพื่อให้เห็นถึงประสิทธิภาพในการคัดแยกข้อความ Spam จากการทำงานร่วมกันของวิธีการทั้งสอง โดยผลการทดลองและผลการวิเคราะห์ข้อมูลจะแบ่งออกเป็น 3 ส่วนดังนี้

5.1 ผลการจำลองการทำงานของระบบการกรองข้อความจากเนื้อหา (CB filtering)

5.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลของระบบการกรองข้อความแบบผสม (Hybrid)

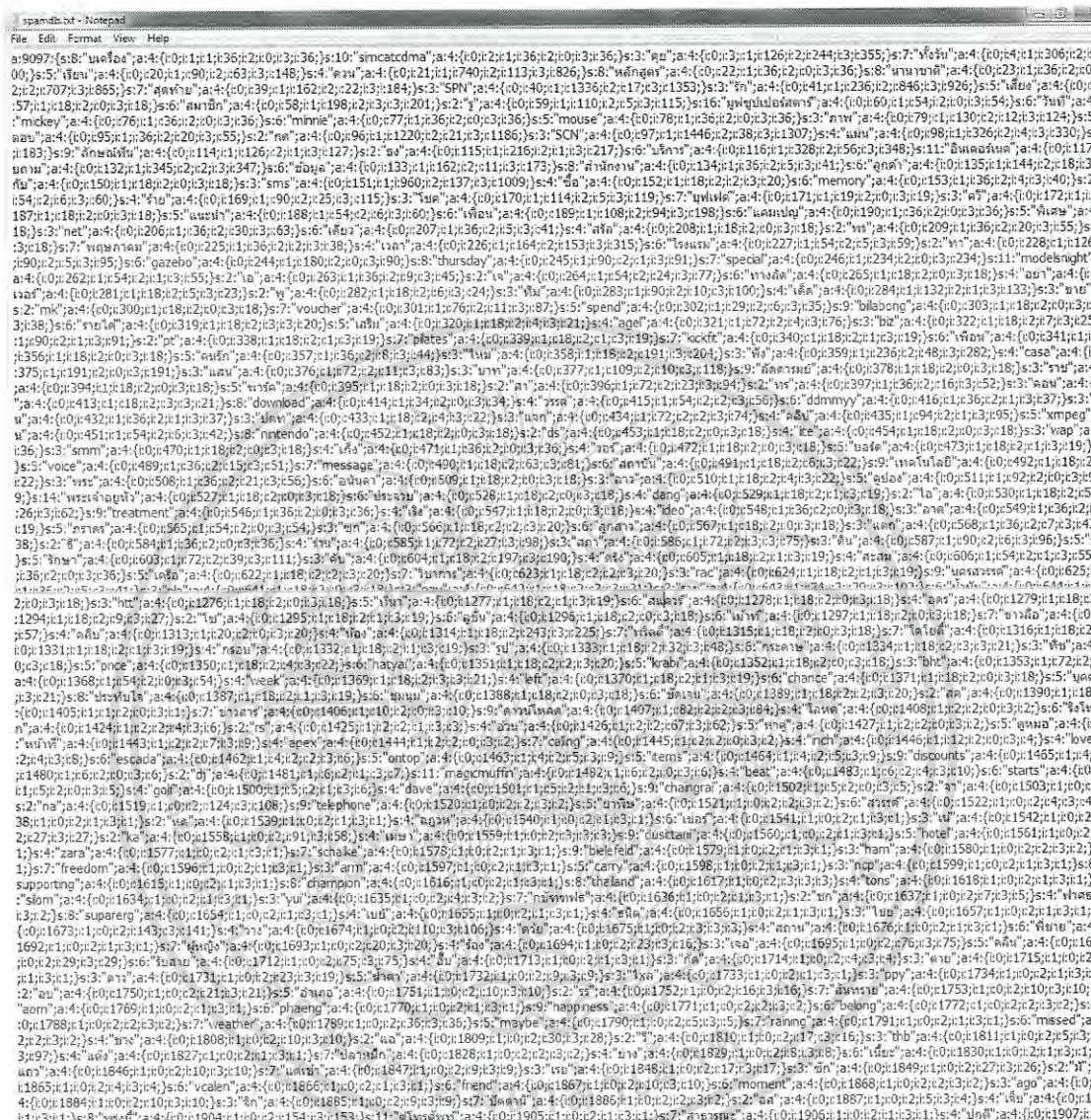
5.3 ผลการวิเคราะห์ความน่าจะเป็นของค่าความถูกต้องโดยเปรียบเทียบระหว่างการกรองข้อความจากเนื้อหา (CB filtering) และการกรองข้อความแบบผสม (Hybrid)

ทั้งนี้ในบทที่ 5 นี้จะได้แสดงผลของแต่ละขั้นตอนที่ได้ดำเนินการให้เห็นอย่างละเอียดตามรูปแบบที่ได้นำเสนอในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ดังนี้

- กลุ่มข้อความที่นำไปใช้ในการเรียนรู้ ซึ่งได้จากผลสำรวจดังที่แสดงรายละเอียดในบทที่ 4 โดยสรุปแล้วมีจำนวนทั้งหมด 79 คำ ดังแสดงในตารางที่ 4.3 ตัวอย่างคำที่ได้จากผลสำรวจเช่น โบนัส ดวง ดารา ฟรี ลุ้น สนุก สลาก ดูดวง ดูหมอ ต่วน ดาวนัโหลต คลิป คุปอง สิทธิพิเศษ สินค้า สินค้า เชิญชวน เต็ด ชิง ลด พิเศษ เต็ม เบอร์ โทน สอบถาม เป็นต้น ซึ่งส่วนใหญ่เป็นกลุ่มคำที่เป็นลักษณะการเชิญชวนให้เข้าไปซื้อสินค้าหรือเป็น sms แจ้งโฆษณาชวนเชื่อต่างๆ โดยในการเรียนรู้ของโปรแกรมที่สร้างเพื่อจำลองการทำงานนั้น ฐานข้อมูลจะต้องมีทั้งข้อความที่เป็นรูปแบบปกติ (ham) และข้อความขยะ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ด้วย โดยข้อมูลดังกล่าวนี้จะถูกจำแนกด้วยมนุษย์และป้อนข้อมูล (ใช้ชื่อไฟล์สำหรับฐานข้อมูลนี้ว่า spamdb.txt) โดยตัวอย่างดังแสดงในรูปที่ 5.1

รูปที่ 5.1 ตัวอย่างฐานข้อมูล spamdb.txt

- ตัวอย่างของข้อความที่จะนำเข้าไปจำแนกว่าเป็น ham หรือ spam ซึ่งมีจำนวน 1,336 ข้อความ ซึ่งมีทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษผสมกัน (ใช้ชื่อไฟล์สำหรับข้อมูลนี้ว่า sms.txt) โดยนำมาจากระบบโทรศัพท์มือถือ ดังแสดงในรูปที่ 5.2

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา หรือต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

sms.txt - Notepad

File Edit Format View Help

ช่วงเวลาที่เราเจอกัน ไม่มีวันไหนที่ไม่คิดถึงเธอ
 นอนยังคิดถึงฝันนะคิดถึงนะ
 ")ภาไมเอาสติโรยนะคะ ! กลัวคะไมอยากได้อิน ! รั้หละชีวาเพราะขอ"
 center.
 (1/2)DD7105 26กพ.51เปลี่ยนเวลาเป็นจาก หาดใหญ่ 11.35 ถึง
 (1/4)DD7105 on 26/02/08 Change Dep.time from 11.10 to 11.35
 (2/2)ตอนเื่อมีอง 13.00น.ข้อมูลเพิ่มเติมติดต่อเคาน์เตอร์เช็คอิน
 (2/4)Arr.DMK at 13.00.Tel.074-227262,227253DD7105 26 กพ.51
 (3/4)เปลี่ยนเวลาออกจาก 11.10 เป็น 11.35 ถึงตอนเมืองเวลา 13.00
 (4/4)โทร 074227262/227253
 ;*;*;*;*;* (*('._')* >")("< I wish u r Lucky , u r Happy Every Minute, Every Hour, Everyday
 ..อีกหน่อยจะได้เจอคนไม่จริงหลอกให้เจ็บใจ.
 : พี่รุ่นนะ ยังดีแบบนี้ ขอขอบคุณมากนะ
 ? ส่งข้อความมากวน ส่งมาป่วนหยี้ยหัวจี้ล้น ส่งข้อความสั้น-สั้น ส่งมา
 ?Good Night Ja?Good night & Sweet dreams.
 0864204556;อ่านข้อความแทนไมได้เลยครับ เครื่องมันยังไม่คืนะครับ
 0864206286;CDMAบริการส่งฟรี50sms/เดือนส่งฟรีทุกเครื่องขายด้วยนะ/เพชร
 0864413329;ความรักหน้าตาเป็นใจไมเค
 0864503917;เด่านอนไม่หลับอ่า เออ เค้าจะรอนะ รอนันทีหลอยรักเค้า จะรอ.
 0864605869;คิดถึงห้องแอมจิ้ง รักนะจ๊ะ
 0864605869;เค้าเหงาจึงเรยย์ คิดถึงตัวเองจิ้ง
 0864605869;โค-ตะ-ระ ง่วงเลยพี่งะ งานยังไม่เสร็จ น่องแก้วง่วงอะเป่า
 0864605869;เราอกหลังในเขมกัน ใต้อินเสียงSMSตกใจสดูวามเลย
 0864607088;แหมขี้หน้อย พี่หมไม่ใต้อินเสียงถึง 5 รั้น รั้ไมจะบ่าตายนะค
 "0864607088?คิดถึงน0กแหมขี้หน้อยอ่าวจะทำให้บ่าปละนี้โกคคิด4 เป็นหวงเตอ"
 0864703807;บอกโตมกันว่าอย่าพวเฟงเราเขี้ยวมากแรงนะเป็นหวงทั้งสองคนแหละ
 0864706189;กุดไนท์ จี้บ จี้บ นะค้ำ ลูกหมู นอนหลับฝันนะ ฝันถึงพอหมด้วยนะจ๊ะ
 0864709435;พี่เจม ถึงป่านยัง ขี้บรอกลับบ้านตุ้ๆคะ น่องเป็นหวงคะ
 0864709435;รักมากนะไอ้หมาตัวโต พี่พูดด้วยอารมณ์หรือจากความรู้สึกคะ
 0864709435;หลับฝันดี ฝันถึงด้วยนะ แล้วยาอ้อรอให้มากเมียงหนึ่งนะไวยยยย
 0864714711;พี่อีมีอีกเบอร์ 086-4714711 โทรฟรี 08.01 - 20.00 น./ ใต้อ
 0864802840;คิดถึงก็ตอบ ไมชอบก็ del
 252250ยิงราชฎร บริเวณบ้านทุ่งยาว ม.6 ต./อ.โคกโพธิ์ ปน.
 27!แล้ว!คิดถึงแกจิ้ง<
 Nok New Schedule!!DD7105/26Feb08dep. HDY11.35 -arr.DMK13.00 hrs. More info.please contact counter check-in
 nuu2519@thaimail.com If you are the user of this email, pls.visit www.job-passport.com/mail.php now.
 phone i notcall & notspeaking msn and not goto68 internet i n't sl
 Ruk cher tarta papa kitthung nay mark
 RUKnaGOODnight
 Shouldn't reserve the transportation Now!. Please wait the suggestion form the other. Jar ...
 SL1:Alarm AIS STM1-E Ch.3 U7 NodeBachao-A(To U14 Saburi-A)Time22:50 Eff.1800Area NWT & Loop PTN-YLA-NV
 SORN 086 -7259682
 sorry bell ter lamkan gor speak ma tongtong di no put off the tele
 st is lucky success kor hai test tid na bell name gig j_m_satr??p
 status : : sleeping -.-zzz
 Test
 THAN NWE ST009 YONG HAO KNITTING LTD PART 114/28-29 CHIDVANA RD = MAESOD TAK 63110
 Thank
 Thank ล่า
 T JPG.AJกบขับต่อไป# "นาที่แรก2ม.ถัดไป1ม." ใข้ใต้อถึง30กย.51 สนใจไปรอ
 User : tanapak Password : F2S4G0 ขอขอบคุณที่ให้บริการคะ
 User : wasupoj98 Password : X6P7A5 ขอขอบคุณที่ให้บริการคะ
 wakeup
 Wishing u g?Ld time,g?Ld helth,g?Ld cheer ,very happy happy happy and hapiies in ?Lur HBD,,,P.S love u away eiei
 You have a new MMS from +66851239340.Your message key is MSG.3.3837
 You Sending SMSgig to 0864802840 Complete!!
 You Sending SMSgig to 0871175804 Complete!!
 ก็ทำอยู่พูดไปก็ไม่ฟังและไม่เชื่อผมมันแล้วจะมีใครมาฟังและเชื่อ
 กลับจากพิศโลกหรือ ขี้บรอกดี ๆ นะจ่า ถ้า่วงก็หากาเฟทานก่อนนะ เป็นหวง
 กลับมาคิดทำไม บลาๆ ไม่นละ ไปนอนดีกว่า 555+
 กแล้วนี่นา ฮะ ฮะ ฝัน ดี นะ
 กอจะลืมทุกสิ่งทุกอย่างที่เป็นเรื่องของเรา
 กอนดัดสันใจอะไรลงไป คิดถึงหัวใจคนทางนี้บ้างนะ... รักนะ
 ก็นไปเดินเล่นปะ
 การกระทำกับคำพูดมันขัดกันทำให้ฉันมองเธอว่าเป็นเรื่องกลัวฉันไม่รับผิดชอบ
 การโกหกกันบางครั้งมันก็รู้สึกดีแต่บางครั้งมันก็เสียความรู้สึก
 การคิดอาจต้องใช้ เหตุผลแต่การคิดถึง ใครบางคน เหตุผลคงไม่มี
 การบ้านเสร็จมัยคะ

รูปที่ 5.2 ตัวอย่างข้อความ sms.txt

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- การทำงานของ Pre-processing ซึ่งเป็นกระบวนการที่ถือได้ว่ามีความสำคัญอีกกระบวนการหนึ่งเนื่องจากเราต้องการตรวจสอบคำหลายๆคำที่อยู่ในข้อความ และโดยเฉพาะโครงสร้างของภาษาไทยที่มีการเขียนค่อนข้างซับซ้อนกว่าภาษาอังกฤษ วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ใช้วิธีการตัดคำแบบยาวที่สุด (longest matching) ซึ่งเป็นการค้นหาคำเริ่มจากตัวอักษรซ้ายสุดของข้อความนั้นไปยังตัวอักษรถัดไปจนกว่าจะพบคำที่ยาวที่สุดที่มีอยู่ในพจนานุกรม (ชื่อไฟล์ว่า sw.txt) ดังแสดงตัวอย่างในรูปที่ 5.3

รูปที่ 5.3 ตัวอย่างข้อความที่ใช้เป็นพจนานุกรมใน sw.txt

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สำหรับการตัดตัวอย่างของข้อความที่ถูกตัดออกมาเป็นคำ แสดงตัวอย่างได้ดังตารางที่ 5.1 คำในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ได้เรียกใช้ไฟล์ swath.exe ซึ่งเป็น Application ที่ถูกสร้างขึ้นมาใช้แยกคำ โดยโปรแกรมจะเป็นฟังก์ชันๆ หนึ่งถูกเรียกไปทำงานทีละข้อความ ดังนี้

- เรียกไฟล์ข้อความ sms.txt มาใช้งาน
- ทำการแบ่งข้อความใน sms.txt ออกเป็นที่ละบรรทัด
- ตัดสัญลักษณ์ ตัวเลข ออกจากข้อความ
- ตัดคำโดยเรียกใช้ฟังก์ชัน swath.exe
- นำคำที่ตัดมาใส่เครื่องหมายคั่น (|) เพื่อแยกคำ
- นำคำไปตรวจสอบแนบโน้มน่าจะเป็น spam ต่อไป

ตารางที่ 5.1 ตัวอย่างข้อความที่ถูกตัดคำ

คำที่ถูกตัด

ยกเว้น ชิมวีวาร์ช ที่ยังคง มี โปรโมชัน นี้ เต็ม บาท อยู่ ได้ นาน ปี
รับ ปี ใหม่ ด้วย โปรโมชัน นาฬิกา สุด หรู วัน นี้ มค โทร
โปรโมชัน วันนี้ มค ที่ บูรณรมย์ วันที่ เมือง ทอง t
โปรโมชัน double a big thank สำหรับ ลูกค้า ที่ ซื้อ กระดาศ double a n
cat โปรโมชัน ราย เดือน หมด สิ้น เดือน นี้ ไม่ แน่ใจ ว่า จะ ขยาย หรือ ไม่
chana สวัสดิ ปี ใหม่ โปรโมชัน สำหรับ ลูกค้า ทุก ท่าน ให้ ทันที
fe โปรโมชัน ซื้อ ควอน ตัม ขึ้น ฟรี ขึ้น รวม ได้ ขึ้น พร้อม d แถม ฟรี ควอน ตัม สปา อาบ น้ำ
happy new years good health โปรโมชัน พิเศษ ถึง มค เท่า น
hinet by cat ขยาย โปรโมชัน ถึง มค โดย ส่วน การ ตลาด ขต ตต
u bar ballantine s ต้อนรับ ปี ใหม่ กับ โปรโมชัน ตอบ แทน ลูกค้า กิน เท
catcdma โปรโมชัน ใหม่ บาท เริ่ม เวลา ถึง นอก เวลา ราคา
glife พบ โปรโมชัน พิเศษ พร้อม ของ แถม ได้ แล้ว วัน นี้ มค ที่ สาขา ศรี ราชา นะ คะ
glife พบ โปรโมชัน พิเศษ พร้อม ของ แถม ได้ แล้ว วัน นี้ มค ที่ สาขา หาด ใหญ่ นะ คะ
glife โปรโมชัน พิเศษ พร้อม ของ แถม ที่ สาขา ศรี ราชา ตั้ง แต่ วันที่ มค นี้
กิน ข้าว ได้ แล้ว นะ คับ โปรโมชัน พิเศษ ถ้า คุณ โทร หา เรา ตอนนี้ ลุ้น ข้าว กล่อง ฟรี
ขยาย เวลา การ ลงทะเบียน สมัคร โปรโมชัน kpack free ถึง วันที่ มค
ขอมอบ โปรโมชัน ปี นี้ ให้ คุณ เต็ม ไป ด้วย เวลา แห่ง ความ สุข ตลอด ปี นะ ครั
ขอ แก้ ไข โปรโมชัน ตรุษ จีน จาก clarks แรง ขึ้น กว่า เดิม ลด ทุก คู่ ทั่ว ประ เท
ขอ แจ้ง รายการ โปรโมชัน ออ รล ปี จาก ส่วน กลาง เพิ่ม เติม รายการ เล่น ได้ ดี
ข่าว ดี โปรโมชัน นอก เออา ที่ set ชื่อ คอล แคป กระ บุก โสม พลัส กระ บุก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปเผยแพร่โดยไม่ขออนุญาต
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 5.1 ตัวอย่างข้อความที่ถูกตัดคำ (ต่อ)

ข่าว ด่วน โปรโมชัน ต่อ double point cancun มี ต่อ ถึง มคนี้ รีบ ลุย ด่วน
คนที่ ขาย ชุด โปรโมชัน พิเศษ sub dr เดือน นี้ เมื่อ เปิด อ เดอร์ แล้ว สามารถ
ด่วน ปิด ex วันนี้ สม ค วัน เท่านั้น จะ ได้ คะแนน เท่า ของ โปรโมชัน คน คุณ
นี่ เ ลอง เซ ยังมี โปรโมชัน ช่วง ปี ใหม่ นี้ เพียง ท่าน ซื้อ ชุด เพชร ดี นม มูล
น ใช้ งาน ตาม โปรโมชัน ที่ ระบุ ไว้ ด้วย คะ ราย เดือน บ โทร ฟรี ทุก เครือ ข
น้ำ ทับ ทิม หมด โปรโมชัน พฤษภาคม นี้ คะ บ ก ฟ ฟ า รี น
น้ำ ทับ ทิม หมด โปรโมชัน วันที่ นี้ นะ คะ บ ก ฟ ฟ า รี น
ปี ใหม่ ขอ ท่าน และ ครอบครัว มีความสุข เช่น เดียวกัน จาก ใจ ชาว ทอง โปรโมชัน ชุม
ฝาก ประชาสัมพันธ์ โปรโมชัน สำหรับ เทศกาล วา เลน ใหม่ สำหรับ คุ ร ก ที่ ม
ร รับ โปรโมชัน ของ ทาง โครงการ เป็น ที่ เรีย บ ร้อย แล้ว ซึ่ง ท่าน สามารถ ติดต่อ
ร รับ โปรโมชัน ของ ทาง โครงการ เป็น ที่ เรีย บ ร้อย แล้ว ซึ่ง ท่าน สามารถ ติดต่อ
รับ โปรโมชัน โดน ใจ เพียง แจ้ง เปิด บัตร โทร แล้ว ใช้ จ่าย ผ่าน บัตร tmb
อ โร มา กรุ ป มี โปรโมชัน พิเศษ เครื่อง ชง กาแฟ จาก ประเทศ สเปน สด วิ
เซ็น จู รี โกลด์ โปรโมชัน ตรุษ จีน ปกติ บาท พิเศษ กรัม ละ บาท
เดือน หน้า พร้อม แจ้ง โปรโมชัน ใน การ ออม เงิน งวด ต่อไป ด่วน คะ ขวัญ เมือง ไทย
เริ่ม แล้ว โปรโมชัน ท่องเที่ยว ต่าง ประเทศ สำหรับ สมาชิก ใหม่ ง่าย แ สน ง่าย
เสริม สุข ต้อนรับ ตรุษ จีน ด้วย โปรโมชัน สุด คุ้ม จาก clarks ซื้อ คู่ ลด ซื้อ
โทร มา เร็ว มี เรื่อง ถาม ไม่ โทร ไป เพราะ หมด เวลา โปรโมชัน ต้อง เสีย เงิน เพิ่ม
โปรโมชัน hinet ต่อไป ถึง มิ ย surin
โปรโมชัน งาน สัมมนา cpfturbo รับ กั ง ภายใน มค โอน เงิน ภายใน มค
โปรโมชัน ชุด ของขวัญ มค และ คุ บ อง ลด แ ชม พ ู บาท มค นี้ เท่านั้น คะ
โปรโมชัน ต้อนรับ ปี ใหม่ เลือก รับ โบนัส กัน ง่าย ตั้ง แต่ ที่ www
โปรโมชัน น็อค เอา ท์ ยก ที่ ซื้อ โสม c c คลอ แค ป ซาน ซี ได้ โสม c c
โปรโมชัน ประจำ เดือน ชุด ที่ พลัส ยา สี ฟัน บาท คะแนน ชุด ท
โปรโมชัน ปี ใหม่ ที่ นารา กุล set a บาท pp mixer ขวด อาหาร
คุณ คือ สมาชิก ที่ ผ่าน โปรโมชัน เกาหลี ขอ เชิญ ร่วม ถ่าย ภาพ และ โชว์ ตัว ใน
ขยาย เวลา การ ลง ทะ มู บ ียน สมัคร โปรโมชัน kpack free ถึง วันที่ ม
ปลุก หลาน ฟรี ชิง รางวัล lcd นี้ วิ ส ร ้อย ทอง ประธาน ไฟ
จาก วัน อนุมัติ รับ ฟรี คะแนน สะสม scb rewards คะแนน
โดย มี ยอด ซื้อ ครบ บาท รับ ฟรี ชุด กล่อง อเนก ประสงค์ กล่อง มู
จาก วัน อนุมัติ รับ ฟรี คะแนน สะสม scb rewards คะแนน
นี้ รู้สึก ว่า promotion ที่ u ใช้ นะ มัน โทร ฟรี แค่ ใน เครือ ขาย ais นะ
พี่ แ บ งค์ คะ ทาน ข้าว ให้ อ ร ่อย นี่ คะ ช่วง เย็น ไม่มี โปร โทร ฟรี
ไป ตลาด ได้ ผัก ฟรี มา เลย ทำ เม ียง ผัก กิน ก็ อ ร ่อย ดี พฤษภาคม นี้ จะ กิน ต่อ
ห้อง เช่า เตียง พร้อม ที่ นอน ตู้ พั ด ลม น้ำ ฟรี จอต ร ถ สะดวก ติดต่อ

เอกสารนี้เป็นเอกสารสงวนลิขสิทธิ์ การใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้เผยแพร่ไปยังประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 5.1 ตัวอย่างข้อความที่ถูกตัดคำ (ต่อ)

ยู ร โทร พรี นา พิก า ว ่า ง กั โ ท ร มา ก า ย ใน เว ล า น ะ
น า ง เ ก ขี้ ร็ อ ง อะ พื ่ ตุน ส่ง ข้อความ พรี นะ มะ ต้อง ส่ง กลับ มา อา ผ้า
ม ค ก พ ข อ ป ผ่าน บัตร ทุก รับ พรี บัตร ของ ขวัญ ป ตาม เงื่อนไข บริษัท
ม ค ร ่วม ผล อง ค ร บ ร อ บ ปี memory pub พรี คอน เสิร์ต บอดี สแลม พรี บาร์
h a p p y n e w y e a r ข อ ให้ สมา ชิก ชม รม ก ิน พรี มี เกียรติ ทุก ท่าน มี ความ สุข กาย สุ
ย ก เล ิก ส่ง พรี ออก ตัว ภายใน ครึ่ง ร บ ก ว น ด้วย ครึ่ง เก ง
ม ค เช ิญ ร ่วม งาน amway expo เมือง ทอง พรี กิจกรรม ลึ น รางวัล ล้าน
ใ ห้ มี ส ติ แข็ง แรง มั่ง คั่ง อลัง การ ให้ มี พลัง ได้ พรี ไม่ มี วัน หมด ดี
p r o t v s ม ค ค ิด ค ่า ติ ด ตั้ง บ า ท ก ร ม ี ต อ ง การ พรี ค ่า ติ ด ตั้ง ต อ ง คิ ย ก า ย
r a c เพ ช ร บ ู ร ม จัด สั ม นา ผู้ ป ก ร อ ง หิ้ว ข้อ เส้น ทาง การ เข้า มหา ลัย พรี แต่ ต้อง จอง
c o u n t d o w n ที่ ส ต าร์ เว ล ส์ บ า ห ลึ รับ เบ ียร์ พรี ข ว ด โ ท ร
t o y o t a ธ น บ ู ริ เช ิญ ช พรี ร าย การ โ ท ร ล ด อะ โ ล เ ว น นี้ ถึง
ก ศ น บ าง ก อ ก น ้อย ส อน ห ล าก ห ล า ย อา ชี พ พรี รับ ถึง ม ค t
ก ร ุ ณ า ค ล ิ ก ที่ link นี้ เพื่อ ดาว นั โ ท เ ด โ ป ร แ ก ร ม ล บ และ ป ้อง ก ัน ไว ร ั ส พรี จ าก เอ
ก ถุ ง รับ พรี ทั้น ที่ ถึง ป ูน อ ย ่าง ดี ไป ที่ ร้าน โฮ ม ม าร์ ท โฮ ม เอ ็ก เพ ร ส และ ร็
ข ย า ย เว ล า สิ ท ี พิ เศ ษ พรี ป าก ก า parker เมื่อ ซื้อ น้ำ มัน ป ลา ถึง ม ค นี้
ข ่า ว ดี ร ั ก ษ า ย อ ด ก ่อน ม ค นี้ รับ hrt พรี ร ั ก ษ า ย อ ด แ ก ม แ ก ม จ ำน ว น จ ำ กั ด

- เมื่อนำคำที่ได้จากการตัดคำไปเปรียบเทียบกับความน่าจะเป็นขณะกับฐานข้อมูลที่เก็บไว้ และนำทุกคำมารวมกันในข้อความนั้นๆ ดังสมการที่ 4.7 แล้วก็จะได้ค่า $p(C|y)$ ของแต่ละข้อความ โดยค่าตั้งค่าอ้างอิงหรือ $h=0.5$ ซึ่งก็จะสามารถแยกได้ว่าข้อความใดเป็น ham หรือ spam โดยตัวอย่างของเอาร์ทพุตของ sms ที่ได้จากการจำลองการทำงานของโปรแกรมที่สร้างขึ้นจะแสดงว่าข้อความนั้นเป็น ham หรือ spam ซึ่งจะเป็นลำดับของ Index ในแต่ละข้อความและนำ Index นั้นไปเทียบกับข้อมูล sms ที่นำเข้าไปทดสอบ ดังแสดงในรูปที่ 5.4 พร้อมกันนี้ตัวอย่างข้อความที่ได้จำแนกแล้วเป็น ham แสดงตัวอย่างในตารางที่ 5.2 และตัวอย่างข้อความที่เป็น spam แสดงในตารางที่ 5.3

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

File Edit Format View Help	File Edit Format View Help	File Edit Format View Help
[NORM]ข -1.3703279223617	[NORM] -9.5574123892322	[NORM] -10.76142265469
[NORM]ฉ -5.4909206524051	[SPAM] 0.40702164014918	[NORM] -9.6163272223416
[NORM]ค -1.7485485227735	[SPAM] 0.21033678514499	[NORM] -6.983851943401
[SPAM]ต 2.3149685756534	[SPAM] 0.21373237414613	[NORM] -11.14733620017
[SPAM]ด 3.1568219801345	[NORM] -5.9421128934873	[NORM] -4.5765667158094
[SPAM]ถ 0.58688588347222	[NORM] -9.4184873871507	[SPAM] 3.8014149568449
[SPAM]ท 10.384912773352	[NORM] -1.0862288060088	[NORM] -3.2546477042742
[SPAM]ธ 6.1572710733473	[NORM] -1.10275810796	[NORM] -10.00848300566
[NORM]น -0.011956469606013	[NORM] 0	[NORM] -4.687097077251
[SPAM]บ 4.4819660083575	[NORM] -11.062485504672	[NORM] -11.671447935188
[SPAM]ป 0.090345024129049	[SPAM] 1.8214369762293	[NORM] -0.57562171622337
[NORM]ผ -2.1306990407019	[NORM] -4.4672234803534	[NORM] -11.704787750676
[NORM]ฝ -6.6307754206595	[NORM] -3.3580239184353	[NORM] -4.4148163771075
[SPAM]ข 0.63530996504898	[NORM] 0	[NORM] -12.086333496338
[NORM]ง -6.4406237381788	[NORM] 0	[NORM] -2.0670970963597
[SPAM]จ 1.3091173548119	[SPAM] 0.26292600816166	[NORM] -11.408061071753
[SPAM]ฉ 23.737356325185	[NORM] -2.0918669822722	[NORM] -4.1260170023188
[NORM]ฉ -1.2263591403572	[NORM] -2.5822308455896	[NORM] -7.2181949660575
[NORM]ค -0.80594886843383	[NORM] -16.531273505696	[NORM] -12.243373250784
[NORM]ค -3.7135123338996	[SPAM] 1.8221281763446	[NORM] -2.1506718712647
[NORM]ค -2.6456967421214	[NORM] -2.5759174653329	[NORM] -2.473294953821
[NORM]ค -0.38404116558648	[NORM] -3.4880387978286	[NORM] -14.026990742265
[SPAM]น 3.6715585352063	[NORM] -1.7422547628595	[NORM] -17.991713174391
[SPAM]บ 0.31636465227998	[NORM] 0	[NORM] -10.817104559505
[NORM]ค -7.4122403595954	[NORM] -4.9256811186021	[NORM] -18.416120899593
[NORM]พ -1.7421523474103	[NORM] -9.4679639141099	[NORM] -9.3028481179175
[NORM]ล -15.145607691372	[NORM] -4.9373649131649	[NORM] -4.8597268306142
[NORM]ถ -8.4224315009243	[NORM] -1.7362597098121	[NORM] -5.7880351685027
[NORM]ค -9.8487790201424	[NORM] -4.6032970405353	[NORM] -8.3936087739464
[NORM]ล -12.476096805073	[NORM] -21.592818800697	[NORM] -7.467626021434
[SPAM]จ 0.1580603488699	[NORM] -11.345963477036	[SPAM] 1.401185722831
[NORM] -1.9276854429766	[NORM] -6.99042941764	[NORM] -3.946967281445
[SPAM]จ 0.22348905541407	[NORM] -1.6803145824191	[NORM] -6.177150952287
[NORM] -2.5665699228862	[SPAM] 1.5815064289472	[NORM] -1.0444707146695

รูปที่ 5.4 ตัวอย่างเอาต์พุตจากการจำลองการทำงาน

ตารางที่ 5.2 ตัวอย่างข้อความที่เป็น ham (ข้อความปกติ)

ประชุมรับมอบข้อปฏิบัติเร่งด่วน วันนี้2ก.ย.51เวลา14.00น.ห้องPOC
จัดสเปคคอมมอฟิศให้ที่หนอยจะสั่งวันนี้ด่วนหรือติดต่อกลับที่แนว
คุณมณฑล (ไปทิม)จะซื้อTotalใหม่ 1 ตัว โทรกลับด่วนคะ
ขอสำเนาบัตรนักศึกษา ส่งให้พี่ด้วยครับ ด่วนเจ้า (พี้นท์)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 5.2 ตัวอย่างข้อความที่เป็น ham (ข้อความปกติ) (ต่อ)

กรุณาติดต่อชำระค่าวงรถยนต์ TOYOTA VIOS กับทางธนาคารชนชาติด่วน
ค่ากระแสไฟฟ้าของท่านครบกำหนดแล้ว โปรดติดต่อชำระเงินโดยด่วนภายใน 2กย51
ค่าไฟของท่านครบกำหนดแล้ว โปรดติดต่อชำระเงินโดยด่วน ภายใน 1กย51
ตลอดเวลา โปรดมิฉะนั้นคิดถึงหนึ่งนาที่ หอมแก้มฟรีหนึ่ง ครั้ง ...
ทัศน์ แพงคำอีก CTB RC ขอใบสมรส ด่วนๆ จ้า
ฐานวัฒน์ แสร้งทำร้าย CTB RC ขอใบเปลี่ยนชื่อ และ นามสกุล ครับด่วน
กรุณาแจ้งคุณนรินทร์ มะธิตะถึงชำระค่าวงรถภายในวันที่15/09/51ด่วนเพื่อป
โทรกลับคุณสิทธิชัย 0814253389 จะให้ทำผังขอยโรงพยาบาลพระราม 2 ด่วนคะ
ด่วนเนอะอ้ายไม่มีเงินใช้
ทดสอบกำลังเรียนส่งเอสเอ็มเอสฟรีจ้า*-*จากออยเล็กผู้น่ารัก
กลับมาที่ตึก 70 ปี ด่วน
ทดสอบกำลังเรียนส่งเอสเอ็มเอสฟรีจ้า
5พรรคร่วมถกด่วนบ้านสุวัจน์เผยให้สิทธิ์ปช.เลือกนายกฯ-สมพงษ์ยังเหนียม
พี่บอย ลิเวอร์ชนะ มาเลี้ยงไก่น้องๆด่วนนนนน 5555+
เรียนคุณรุจิรากรุณาชำระค่าวงรถยนต์ที่ค้างชำระอยู่ 2งวดด่วนคะภายในวันท
โทรศัพท์โทรฟรีอยู่ในกระเปาะเครื่องสำอางบนโต๊ะ
น้ำท่วมน้ำป่าไหลหลากในพื้นที่โปรดแจ้งสำนักฯ3โดยด่วนเพื่อรายงานกรมฯทราบ
ด่วน!ศาลฎีกาออกหมายจับทักษิณ-พจมาน ให้มาฟังคำตัดสินคดีรัชดา21ตค.14น.
เต็งๆ มีเรื่องแล้ว โทรกลับตอนนี้ด่วน
แจ้งเพื่อทราบขณะนีอินเตอร์เน็ตใช้งานไม่ได้กำลังแก้ไขอย่างเร่งด่วนครับ
ว่าแต่ไปดูแลพื้นที่หรือยังว่าบ้านที่อยู่ทางทิศไหนของลพบุรี ปรึกษาคำตอบด่วน
ม.พายัพรับนักศึกษาใหม่ มีทุนฟรีถึง10พ.ย.T.053851478#481www.payap.ac.th
คิดถึงทุกเวลา อยากโทรหาทุกคนที่ ถ้าทักษิณให้โทรฟรี ทุกคนที่มีแต่เทอ
ร.ร.ตรีมิตรขอแจ้ง นร.ในความดูแลของท่านไม่ผ่านเกณฑ์การประเมินติดต่อด่วน
ด่วน!สมชายประชุมกรม.ที่ดอนเมือง-ให้ตร.เครียพท.หาช่องแถงนโยบายให้ได้
ด่วน!ตร.ยิงแก๊สน้ำตาสลายการชุมนุมพม.หน้ารัฐสภา-มีคนเจ็บหลายคน
กรุณาชำระยอดค้างสินเชื่อเงินผ่อน Capital OK ภายในวันนี้ด่วน
นายกฯเรียกพบ.ทุกเหล่าทัพประชุมด่วน14.00น.ที่บก.สูงสุดห้องประชุมชั้น4
นักเรียนติด ร ติดต่อครูการดี ด่วน โทร 0894961381
มีปัญหาผลการเรียน ติดต่อครูศิษย์ด่วน
โทรส.ว.ฟันธง!ดวงสมชายส่อหลุดเก้าอี้นายกฯ เชื่อต้องออก-ยุบสภาก่อน15ธ.ค.
อยู่ที่ไหนมารายงานตัวด่วนขณะนี้ไม่มี เจ้าหน้าที่เวร สก.บางรัก/คุณลอย
ฟรี!ป้ายนี้ผลสลากรางวัลที่1เลขท้าย2และ3ตัวจะส่งตรงถึงคุณทางsmsโทร1113
ข่าวด่วน:เกิดไฟไหม้ฉับใหญ่ ระหว่างเอกมัยซอย9และ11มีนักท่องเที่ยวเสียชีวิต
คุณมี 1 ข้อความใหม่ เมื่อ 20/11/51,18:24น. ฟังข้อความเสียงกด*99 ฟรี
[ฝ่าย]โกรธนะ แต่ก็ขบใจมากจ๊ะ เพลงฮิตเกาหลี *452827621756611
ก็มันไม่ใช่อะ เปงเพื่อนก็ละอะดีแล้ว *
ส่งเข้าไปมัย นอนยัง ?! ฟังท่งเสดคะ รักสุดขอบโลกเลย > < จีบส์~!!*
ปะออน "ฝันหวานๆนอ คินนี้หนาวบ้า" ^^
พรุ่งนี้เอาสายกีร์รอดั้2เส้นไปให้พ่อด่วน
เหอะน่า อาย่าบ่นขอร้อง* เมิงนิ 555

เอกสารนี้เป็นทรัพย์สินของมหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรเวศน์ อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 5.2 ตัวอย่างข้อความที่เป็น ham (ข้อความปกติ) (ต่อ)

ส่งซ่าไปมัย นอนยัง ?!? ฟิ่งท่องเสดคะ รักสุดขอบโลกเลย > < จีบส์~!!*
เยลลี่พริอรอยจ้ง ขอบคุณนะคะ
ส่งซ่าไปมัย นอนยัง ?!? ฟิ่งท่องเสดคะ รักสุดขอบโลกเลย > < จีบส์~!!*
โทรหาบอมย์ด่วน
[นือฮ]ไม่เห็นออนเอ็มเลย พี่วัน เพลงฮิตเกาหลี *452827621756611
เเองเธอคะ งง *?*
โรงเรียน...ฝันดินะ *.*
ไม่ได้ชื่อเหมือน = =*
เอาเปนว่า รีบนอนดีกว่านะ* เจอกัลฟุ้งนี้ซ๊ะ
ฝันดินะเทอ!รักเทอมากนะ รักกัลบ้างป่าว?~รักกัลไปนานๆนะ*คิดถึงมากมาย
พรุ่งนี้เอาสายกี้ออโต้2เส้นไปให้พ่อด่วน
ส่งซ่าไปมัย นอนยัง ?!? ฟิ่งท่องเสดคะ รักสุดขอบโลกเลย > < จีบส์~!!*
ทำมัยมารับอะ โทคเค้าหรอ ?? ฝันดินี้ ำ ค้า ที รัก ของ ปา โล มา *
สุขสันต์วันเกิดนะมีความสุขมากๆ เป็นเด็กดินะ ดูแลกันและกันนะ
ที่รักของน้องเอพิคผ่อนบ้างนะคะ เป็นห่วงมากๆ รักและคิดถึงพี่ซิ่นที่สุด
0864484247;ทำไมกวนแบบนี้นีเีย ไม่เข้าใจ ปลาทอง ทำมั้งแล้วจะรู้สิกันนะ
ที่รักถึงบ้านแล้วโทรหาด้วยอย่ากินเยอะไม่ไหวก็พอนุกห่วงและรักแอนนะครับ
จุงมือก้าวไปด้วยกันข้ามภุมมา เมฆาตระหงาน
ก็สิ่งทีนิตทำไง เหตุผล
ไม่รับจะไปนอนที่ห้องนง
เราแต่งงานกันนะเมียรักดีก็มากรออยู่นะ
ไม่ได้หวังให้กัลกลับมารักที่เข้าใจดีหมดเวลาแก้ตัวของพี่แล้วแต่อยาก
0864484247;บอกให้ไปนอนก่อน ดึก ๆ เข้าห้องน้ำก็โทรมา ปลาทองลำบากใจ
ถ้าเตียงที่บ้านดร..มีไฟออนอยู่ข้างอย่างเมื่อกี้ก็ดีซิชนะ
ถึงหรือยังคะ รถติดสุด ๆ ฟิ่งถึงคะ
ที่รักเมื่อกี้ฟิ่งวิหุระวังตำรวจเข้าอย่าลืมนะถึงบ้านโทรด้วยนะห่วงแอน
ฝันดีจ้าคุณพี่..
กบจะให้เมียรที่โทรแทนกบว่าพี่จะรับมัย
ข้อความนี้ส่งเพื่อยืนยันว่าผมรักผู้หญิงคนนีจริงๆโปรดอย่าถามถึงเหตุผล
สุขสันต์วันเกิดขอให้มีความสุขนะ<พี่แป้ม>
Good night.
สุขสันต์วันเกิดครับขอให้มีความสุขและขอให้น่ารักแบบนี้ตลอดไปอย่าให้
ไคถาม
ครมาจีบขอมิพี่จีบคนเดียวออิ ครับไม่หวานแต่จริงจังกับหนึ่งครับ H.B.D
ชาติไว้ย,ไ้อปี
ถึงแล้วฝันดี
Call me back now!!
nuttcg2@gmail.com
happy birth day นะคะพี่ชาย ขอให้หล่อๆรวยๆสาวรักสาวหลงนะคะ
เบอร์ก็อฟ 0847924594
คิดถึงจ้ง นอนหลับฝันดินะ(ไม่ส่งSMSมาหาบ้างเลยหรือไม่รักกันแล้ว

เอกสารนี้จัดทำขึ้นโดยอัตโนมัติจากโปรแกรมอัตโนมัติ ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 5.2 ตัวอย่างข้อความที่เป็น ham (ข้อความปกติ) (ต่อ)

มีความสุขมากนะในวันกินปิ่นมีเราแต่เราก็ยังจะจำและรักไปตลอดรักนะ24ชม
ไอซ์ถ้าการทำแบบนี้มีมติที่สุดแล้วดาวจะไม่โทรหาดูแลตัวเองดีล่ะ
ตัว แพรถอนชื่อ ไม่ไปลาวแล้วนะ เปลืองตั้งค์
แนนโทรกลับด่วน Kosol
ที่ผ่านมานึกว่าบุญทาน
0932148835 นส ศรัณญา ไพศาลวิทย์
ที่รักขา กัดขนาด ง่วงนอนมก อู๋ ไค้เต็งหาเคื้อ ไค้ไค้โดยยย Love Lov
e ^_^
สอบตรง 4 คณะ ธรรมศาสตร์ (ลำปาง) ดูที่ www.pec9.com จาก PEC Online
ในสัญญาที่ทำไว้มีข้อยกขား 48 งวด เริ่มตั้งแต่ ธค48 นับเอาเองว่าหมดยัง
หนังสือว่ะซีเกียจรอ
ลูกเงิน ค่าโทรหมด! รบกวนโทรกลับด้วยที่ 0850490846
An2beem@thaimail.com
ลูกเงิน ค่าโทรหมด! รบกวนโทรกลับด้วยที่ 0874569892
พี่ต้องเชื่อผม ผมพูดความจริงเพราะผมรักพี่นะ
ขอละหมาดก่อนนะแล้วจะโทรกลับ
STOP
สงสัยคืนนี้แน่
คิดถึงก็ตอบ ไม่ชอบก็ Deleteที่บ้านมีอีก จะส่งจนกว่าจะคิดถึง
2130กย.ยิ่งก้านันเสียชีวิต.ม1บ.สะพานไม้แก่นตค.ต.สะพานไม้แก่น.อ.จะนะ.จ.สงข
เรียน ผศค.ขอนแก่น,อุตรา,นครราชสีมา ขอทราบระยะทางสนง.เศรษฐกิจการเกษตร
0864608076;วันนี้อากาศร้อนเป็นบ้า ถ
้าได้ดูเธอแก่ฝ้าฉันคงหายซ่าไปเยอะ
You Sending SMSgig to 0872471128 Complete!!
I-L
ว.0ทท.1ว.28บร.4ก.ย.9โมงเช้าขึ้น15ทท.แต่งเครื่องแบบ เสนอผลงาน ฝ.ละ5นาที่
กกด.มติเอกฉันท์เสนอยุบพรรคพลังประชาชน
ได้รับรายการสั่งซื้อแล้ว ยอดโอน 7410 บาทค่ะ
พี่กึ่งคะก็อกรบกวนจ่ายค่าไฟของนางแสงดารา แซ่ตั้ง ให้ด้วยนะคะโอนแล้ว730
ลูกเงิน ค่าโทรหมด! รบกวนโทรกลับด้วยที่ 0804727098
พักผ่อนเยอะๆนะจะได้ไม่เพลีย ส่วนเค้าตอนนี้ปวดท้องและเพลียด้วย คิดดี
CB1 AT M FL.
หมูขอตั้งหน่อย
20000นายบอกจะคืนให้.ยืมอ้อมมันหักจาก100000ก็มี2000ก็เพิ่มให้นายเอง
คอร์ทสั่งยังไม่ได้รับชำระค่างวดจากท่านกรุณาชำระด่วนขอภัยหากชำระแล้ว
021030 ปิดระบบชั่วคราวตั้งแต่วันที่ 1ก.ย.51เป็นต้นไปเนื่องจากทำการย้าย
มากินข้าวที่บ้านไม่ต้องเปลืองเงินและซื้อดับไว้แล้ว
ท่านได้ขาย (บาท) T-CASH 150,000.00
02-1293894 เบอร์แฟกซ์ค่ะ
ผัวคงไม่ว่าเพราะไม่ใช่เป็นคนอื่นโยคงต้องอธิบายมันนานซีเรียสนะ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 5.3 ตัวอย่างข้อความที่เป็น spam (ข้อความขยะ)

ท่านได้สมัครSMSอ.ลักษณะ3บ./SMSฟรี15วันหมดอายุ16/11/2008สอบถาม025026767
ฟรีSMSทุกกลเม็ดเคล็ดลับเติมเต็มรักให้ชีวิตคู่สมหวังยืนยาวโทร025020469
หมอกฤษฎ์ คอมพิวเตอร์แม่ข่ายวงการดารามาคอมเพิร์มดวงคุณทางSMSฟรีโทร1113
ฟรีsmsผลฟุตบอลสรุปครั้งแรก,ครึ่งหลังสมัครรับบริการด่วนโทร02-5020477
อย่าพลาด!ชมJamesBondฟรีก่อนใคร1000ที่ 4 พย1ทุ่ม@SFจงวันนี้ที่SFca
โปรพิเศษสมาชิกฟิตเนส 1ปีฟรีที่แคลิฟอร์เนีย ว้าว25ท่านแรกโทร027910000
อีก5วันจะสิ้นสุดเวลารับข่าวฟรี3ด,ใช้ต่อค่าบริการ29บ/ด,ยกเลิกกด*779คะ
Mazdaน้ำมันเครื่องลด30% เช็คฟรี4ระบบพร้อมส่วนลดอะไหล่-15มค. 02-6619880
ออนไลน์ใหม่ล่าสุดทดลองฟรี7วันที่ www.ultrarichteam.comครับ / perawas
บริการนี้ฟรี30วัน(ปกติ29บ./ด)ยกเลิก พิมพ์ B813ส่ง4849090
จำหน่าย Battery Notebook ทุกยี่ห้อราคาถูก ส่งฟรีถึงบ้าน 0-2849-2611
Big Bonus! รัปปี 2009 ฟรีส่วนลดซื้อบ้าน 20,000 บ.ลงทะเบียนวันนี้ที่
อยากดูโหลดเลย คลิปดาราสาวและเพื่อนๆในวงการ ฟรี7วัน กด*482539600โทรออก
รับฟรี!! วิธีอยู่แบบไม่มีหนี้ตลอดชีวิต สนใจ กด*48253320012 โทรออก
รับฟรี!! สุดยอดวิธีมีเงินเหลือเก็บ สนใจ กด*48253320012 โทรออก
รับฟรี!! วิธีอยู่แบบไม่มีหนี้ตลอดชีวิต สนใจ กด*48253320012 โทรออก
hi-Q Songคืออะไร? โหลดฟรี พัฒนาการของเพลงเสียงใสกึ่งระดับ CD บนมือถุ
ฟรี!SMS10เทคนิคเติมเต็มรักกับเคล็ดลับพิชิตใจคู่รักง่ายแะโทร025020469
รับฟรี! สารพัดวิธีสวยทันตา ในแบบชมพู อารยา สนใจ กด*48259070011โทรออก
รับฟรี! สารพัดวิธีสวยทันตา ในแบบชมพู อารยา สนใจ กด*48259070011โทรออก
ลองไปสอบที่ ยโส สง SMS ฟรีที่ เว็บของ CDMA นะ ห้อง VAS แหล่งบริการเสรี
บแอร์ ห้องนอนใหญ่ ฟรี Urban Sathorn 02-869-7788 เริ่ม 4.29 ล้าน
0864458669;คนที่ใช้มือถือ cat สามารถลงทะเบียนเพื่อใช้สิทธิ์ส่ง sms ฟรี
0864607088;ส่วน Sim โปรโทรฟรี 300 มินะ ราคาพิเศษ 250 บ สำหรับเบอร์
แจกฟรีนาฬิกาแขวนมูลค่า1,500บาท300ชิ้นสุดท้ายที่คูเ็ชณาโมบิลเคิลแควคซ์
สิทธิ์พิเศษเฉพาะสมาชิก Pantip ฟรีน้ำหอม FCUK 100 ml มูลค่า 2100 บาท
12-13พย.ร่วมฉลองเทศกาลลอยกระทงเปิดเหล่ารับกระทงฟรี1 ใบพร้อมร่วมสนุก
ทดลองบริการโทรศัพท์ระหว่างประเทศผ่าน NetTalk ฟรี 100บ. นาน 30 วัน (
คอร์สพิเศษ!90วันเปลี่ยนชีวิตสู่ธุรกิจทำเงินที่มั่นคงโทร.0866825974 ฟรี
ลดทั้งร้าน055717771โน้ตบุ้คฟรีแรม2G#แชนด์ได้ร้2G=199#0%KTC / สยามคอม กพ
ใช้เฟิร์สช้อยส์ชื่อ ACER, HP,Compaq, Vaio ที่เอเน็ต รัปฟรี Handy Drive
ใช้เฟิร์สช้อยส์ชื่อคอมพิวเตอร์ ที่ไอเทคคอมพิวเตอร์ รัปฟรี Handy Drive
บริการSahapun1ยกเลิกพิมพ์C813ส่งไป4809099(ฟรี)
ครบกำหนดทดลองใช้ฟรีบริการ INN Hot News (29บ/เดือน) จะต่ออายุบริการใ
ับฟรี LCD TV + Home Theatre 02-869-7788
ชาโดว์ อินทาวน์ รัชดา17จงวันนี้ เราจ่ายให้คุณฟรีทุกเงื่อนไข02-2776776
โทร 1188ลุ้นรับผลิตภัณฑ์ Missha ส่งถึงบ้านฟรี
ถอยมาสด้าBT50วันนี้เลือกรับโปรโมชันMotor Expoฟรีน้ำมัน1แสนบาทหรือผ
อนเพียง5999/เดือนหรือดอกเบี้ย0%ฟรีประกันภัยโทร026619880
โปรพิเศษสมาชิกฟิตเนส 1ปีฟรีที่แคลิฟอร์เนีย ว้าว25ท่านแรกโทร027910000

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์หรือการขงในเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 5.3 ตัวอย่างข้อความที่เป็น spam (ข้อความขยะ) (ต่อ)

รับฟรี! ความจริงเกี่ยวกับผู้ชายที่คุณยังไม่รู้ สนใจ กด*48253320013 โทร
लागกรุงให้ข้อมูลซื้อขายเดอะซีดทุกทำเล ฟรีตลอดงาน 027899955
เปิดตัวพอร์ตเอสเคปใหม่พบบอลลูนยักษ์ครั้งแรกในภูเก็ตรับฟรีคูปองน้ำมัน
DBเครื่องละเท่าไร+ดูฟรี 3เดือนรับประกันเท่าไรdanai415@yahoo.com
ฟรี ที่02-8805500หรือ0863249977 ช่วง08.30-17.00น. ภายใน7-22 พ.ย.นี้
รับข้อเสนอMotorExpoก่อนใคร ถอยMazdaBT50ดอกเบี้ย0%ฟรีประกันโทร026619880
ซื้ออายุร่าฟังก์เคเลดี้4ขวดแถมD-tocควบคุมน้ำหนักฟรี1ขวด/หลิน086-5125030
ามาเราก็คือใจแล้ว พาคนที่ท่านรักไปวัดไขมันได้ฟรีนะคะ ขอขอบคุณคะ/แดง+นุ้ย
0864458669;ผู้ที่ใช้เลขหมาย cat สามารถใช้สิทธิ์ส่ง sms ฟรี 50/เดือน อย
เข้าไปสมัครใช้ฟรีที่ http://www.catconference.com/th/
เปิดบริการ ระบบการส่ง SMS แล้ว สำหรับห้อง 603 เท่านั้น บริการฟรีชั่วคราว
[Gibsa]ถ้าโทรฟรี โทรหาเหมียวด้วย เพลงใหม่เกาหลี่*452827621756611
NaraiPizzeriaฉลอง40ปีพิชชาลด40%โชว์SMSฟรีVoucherตลอดพย.51โทร026780555
0864209671;มันเป็นของcatลองสมัครที่เวปtttonline.netดูสินี่ก็ฟรี
ทำประกันสุขภาพที่ธ.กสิกรไทย วันนี้ รับของสมนาคุณฟรี ถึง 31 ธ.ค. 51
โฉมใหม่ www.tollD.com โทรต่ำสุด 80สต สมัครสมาชิกโทรฟรี 1 ชม/02-3001113
ผ่อนโทรศัพท์มือถือที่ TG Fone 1 เครื่อง (เฉพาะรุ่น) ฟรีอีก 1 เครื่อง
หมอกฤษฎี คอนเฟิร์มแมนรับดวงฟรี7วัน(3บ/SMS)โทร*299*001#สอบถาม025026767
โชว์SMSในงานฉลองเปิดศูนย์ฯ21-23พย.ชั้นใต้ดินThe Mall รับของสมนาคุณฟรี
ล้างรถฟรีเมื่อแวะชมแคลิฟอร์เนียฟิตเนส!ดิ อเวนิว พัทยาสาย2 โทร038399999
อย่าลืมกด *551# แล้วโทรออกนะคะ จะได้โทรฟรีในเครือข่ายทรู
คืนนี้ ฟรีคอนเสิร์ต * ด็กแตน ชลดา * @สภาคินโทร 0863676676
อยากดูโหลดเลย!!คลิกปดาราสาวและเพื่อนๆในวงการ ฟรี7วัน กด*482539600โทรออก
นิก ขวนคุณเข้ามาร่วมสนุกใน 12Frenz สมัครสมาชิกฟรี! สนุกกันทุกที่ ไม่มี
วันพ่อนี้สมัครประกันลูกกตัญญูที่ธ.กสิกรไทย ฟรีของสมนาคุณถึง 31 ธ.ค. 51
EXT พิเศษ! 200 ท่านแรกโชว์ sms รับของฟรีเมียม ฟรี ที่ Booth ลงทะเล
H2O Plus โชว์ SMS รับฟรี Sample และมอบคะแนนคุณ 3 เมื่อซื้อสินค้า
H2O+เชิญนัดหน้าฟรีที่Mallงามวงศ์วาน28/11-31/12/51สำรองที่T.02-5500386
H2O+เชิญนัดหน้าฟรี ที่Ro.อุดรธานี 28/11-31/12/51 สำรองที่T.042-343809
H2O+เชิญนัดหน้าฟรีที่Ro.เชียงใหม่ 28/11-31/12/51สำรองที่T.053-279-815
H2O+เชิญนัดหน้าฟรี ที่Ro.อุดรธานี 28/11-31/12/51 สำรองที่T.042-343809
ส่งปูนTPIวันนี้1พวงรับปูนซ่อมเอนกประสงค์M600ฟรี10ถุงทันทีมีจำกัด/ศทม
ORLAN ร่วมฉลองเปิด Beauty Hall Mall งามวงศ์วาน เพียงโชว์ SMS รับฟรี
ฟิตเนส1เดือนฟรีที่แคลิฟอร์เนียว้าว50ท่านแรก โทรภายใน15นาทีนี้027910000
พร้อมอยู่ ฟรีspecial package กว่าแสนบาท!! เริ่ม 2.29 ล้าน 02 789 1
मितซูบิซิเชิญชวนลูกค้าทุกท่าน เข้ารับการตรวจสภาพรถยนต์ ฟรี และเปลี่
ฟรี!บายนี้ผลสลากรางวัลที่1เลขท้าย2และ3ตัวจะส่งตรงถึงคุณทางsmsโทร1113
ศูนย์ฯนทบุรี สาธิตบริการ CAT2Call Plus 8-12ชค.51ทดลองโทรฟรีในงาน สอบถ
ลุ้นSonyVaioฟรีเมื่อโหลดทรูโทนรักสามเศร้า/พริกไทยโทร*192002290338นะคะ
ป็นวันนี้ ฟรีค่าธรรมเนียมน้ำมัน จองด่วนวันนี้-14 ธ.ค.ที่airasia.com
แมนมาก!ฟรีSMSดวงรายวันคอนเฟิร์มทุกเรื่องโดยหมอกฤษฎีคอนเฟิร์มโทร1113

เอกสารนี้เป็นเอกสารของบริษัทฯ ไม่ควรเผยแพร่โดยไม่ได้รับอนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 5.3 ตัวอย่างข้อความที่เป็น spam (ข้อความขยะ) (ต่อ)

COCKPITจัดฟรีคอนเสิร์ต Jennifer Kim&Mr.Sax man โซร์,เกมส์,รางวัล,อา
0864613288;149บ/ดโทรฟรีทุกเครือข่ายทั้งวัน ที่Mshopศก/Jsmtelecom.com
ฟรีPie@PizzaHutจ่ายด้วยบัตรเดบิต+คูปอง(รับ@KBank)-31ธ.ค.028888888#02
เช็คดวง29พย.-5ธค.!พิสูจน์ความแม่นยำกับอ.กฤษฎิ์โทร1900190069คอนเฟิร์ม
เช็คดวง6-12ธค.!พิสูจน์ความแม่นยำกับอ.กฤษฎิ์โทร1900190059คอนเฟิร์ม
ter3 13.00น 20ธค.นี้@Paragon Cineplexจองด่วน022972299รหัสจอง107634
ลุ้นทองทุกวัน!และรับSMSน่ารักๆสมัครฟรี!กต *298*289# (5บ/ว) 028927322
จองด่วน! ฮีโรซิม่า-ฟูกุโอกะ 5วัน 47100 บ. ฟ้ายไทยฮอลิเดย์ส โทร.1771 กต 3
ใช้น้ำมันและทำบุญ เวลา 14.00 ใต้ตึกอธิการ ลุ้นรับจักรยาน ฟรี
เปิดบัตรเครดิตบีกซี02-6673684 กต 3 ซ้อปรครบ3000รอบบัญชีแรกฟรีชุดผ่านวม
น ฟรี! สูงสุด 1 ล้านบาท ด่วน! ซ้าหมด โทร.02-617-6900
i-clubลุ้นบัตรชมภาพยนตร์โรแมนติคคอมมีดี้MAMMA MIA!วิวาห์ในฝันท่ามกล
กต*321*Pin4หลัก*เลข4หลักสุดท้ายเบอร์มิด*Ref 9หลัก#โทรออกฟิ่งฟรี*915667
ด่วน!ประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินเฉพาะกทม.สนใจกต*48259080011โทรออก(ฟรี15วัน)
พันธมิตรเรียกชุมนุม ด่วนนนน
นำSMSนี้มาแลกรับของสมนาคุณฟรีที่บูธเฟิร์สช้อยส์ 5-6ก.ย. ร.ร.ทวินโลตัส
สมัครฟรี!รับส่วนลดสินค้าชิ้นนำกว่า50%สนใจกต*48253320011โทรออก ได้ทุกคน
ฟรี!ส่วนลดสินค้าแบรนด์ดังมากมายสนใจกต*48253320011โทรออก(ได้ทุกคน)
(Rotring) ซ้อ Waterman ทุกรุ่น ยกเว้น Hermisphere รับฟรีทันที ปากก
ฟรี!!ทอง3เส้น เล่นฟรี!!3วัน ทุกสัปดาห์ สมัครกต*4825971 แล้วโทรออก
ฟรี!อัพเดทเทรนด์แฟชั่นมาแรง ทีนี้!!ก่อนใครสนใจกต*48259070011โทรออก
แม่นยำจริงๆ!SMSฟังตรงดวงการงาน,การเงิน,ความรักคุณโดยอ.ลักษณะฟรี!โทร1113
ฟรี!เทคนิคแต่งตัวดูดีมีสไตล์,รวมสูตรลับความงามสนใจกต*48259070011โทรออก
นำSMSรับของแถมฟรีที่บูธเฟิร์สช้อยส์12-14 กย.งานคอมพิวเตอร์.ร.สยามธานี
รับฟรี! ทีเด็ดไม่ตาย มัดใจแฟน สนใจกต *4825944 โทรออก
โปรโมชันมือถือเป็นເໝາຈ່າຍ 129บาท ในเครือข่ายทรูมูฟโทรฟรี ดี5-5โมงเย็น
ฟรี รายงานผลฟรีเมียร์ลิกอังกฤษ สด แบบลูกต่อลูก รับผลกต*4825927โทรออก
ASIMAR ราคาต่ำBV1.27 เก็งแจกวอร์ฟรีลดหนี้สินต่อทุนสูง ต้าน1.20 บ
ฟรี!!ทอง3เส้น เล่นฟรี!!3วัน ทุกสัปดาห์ สมัครกต*4825971 แล้วโทรออก
ฟรี!ผลบอลนัดแดงเดือดและฟรีเมียร์ลิกทุกคู่สดแบบลูกต่อลูกโทร025020435
ฟรี!เที่ยวเกาหลี/วีรันดารีสอร์ท/โน้ตบุ๊กAcerAspireone/กต*4825310โทรออก
i-clubลุ้นรับบัตรi-mobileO:iC DeliveryConcert4พบกับCalories BlahBla
น พร้อมลุ้นรับทอง 1 บาทเมื่อผ่อน 10,000 บ.ขึ้นไป วันนี้-30 พ.ย. ตาม
2/2 ลุ้นรางวัลสัมผัสตัวจริงโรนัลดีนโญ่ ดูรายละเอียดในอะซีฟ ค.ค.51
Happy ใจดี อนุญาตให้คิดถึงฟรีค่ะ
น พร้อมลุ้นรับทอง 1 บาทเมื่อผ่อน 10,000 บ.ขึ้นไป วันนี้-30 พ.ย. ตาม
ลุ้นทอง5บาท!กตเลย *298*289# พร้อมรับSMSใส่ๆ ส่งให้แฟน(5บ/ว) 028927322
รับฟรี!ส่วนลด16-50%EssenceSkll75ml สนใจ กต*48253320011โทรออก(ได้ทุกคน)
ภาพหลุด 2 เกย์เสื่อฟ้าจูบกันในผ้าเรื่องถึงทางบ้านมาเคลียร์ด่วน
รับฟรี!! วิธีอยู่แบบไม่มีหนี้ตลอดชีวิต สนใจ กต*48253320012 โทรออก
รับฟรี! 108 วิธี สวัสดิ์ความสวย สนใจ กต*48259070011โทรออก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่จัดทำขึ้นเพื่อใช้ในการเรียนการสอนเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ทางการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 5.3 ตัวอย่างข้อความที่เป็น spam (ข้อความขยะ) (ต่อ)

รับฟรี! สารพัดวิธีสวยทันตา สนใจ กด*48259070011โทรออก
รับฟรี! ส่วนลด16-50%EssenceSkll75ml สนใจ กด*48253320011โทรออก(ได้ทุกคน)
ร่วมสมัครVIHOK-DARA โทรที่ DTAC.*19828300 AIS:*453030111ฟรี1เดือน
ฟรี!SMS10เทคนิคเติมเต็มรักกับเคล็ดลับพิชิตใจคู่รักง่ายๆแค่โทร025020469
i-clubลุ้นร่วมกิจกรรมK-pop dance workshopที่Fit Oxygen studioบ้านสี
ลม19ตค.นี้&ซื้อ-mobileรับบัตรทดลองเล่นfitnessฟรี2000ท่านแรกT.02502
พิเศษสุดจริงๆส่งงานFCมากยิ่งขึ้นได้มากสอบถามเพิ่มเติมด่วน053412299#221เน็ต
โหลดไม่อื่นๆ19บ/เดือน UnlimitedPackสมัครกด *4912 โทรออก ถาม029755577
การโหลดringtone 1.กดปุ่มOK 2.เลือก 3.เมนู เลือก6ไปที่URLกด/ 5.พิมพ์htt
โชว์SMSรับฟรีปากกาที่นาโนสแควร์อุดรฯ,แนะนำลูกค้าใหม่ลด5-15%,0%12เดือน
ป็นวันนี้ ฟรีค่าธรรมเนียมน้ำมัน จองด่วนวันนี้-14 ธ.ค.ที่airasia.com
COCKPITจัดฟรีคอนเสิร์ต Jennifer Kim&Mr.Sax man โชว์,เกมส์,รางวัล,อา
หารมากมาย @Central Airport 16.30-19.30น. 13ธค.นี้จองด่วน0863031777
สมาชิกคือกพิทชมฟรีคอนเสิร์ตJennifer Kim 16.30น หรือหนังThe Transpor
ter3 13.00น 20ธค.นี้@Paragon Cineplexจองด่วน022972299รหัสจอง95919
คืนนี้!บอล5คู่ที่เด็ดโดยบอลสดเปิดตอเทนมตีมิได้บ้างฟังด่วน!โทร1900190043
ภาพถ่ายกิจกรรมสัปดาห์สะพานโหลดได้ที่ \\console\sw\photo
โชว์SMSร่วมกิจกรรมในงานรับของสมนาคุณฟรี คัดดีชัยโซลูชั่น 5-13 ธค.นี้
แม่ท!ชาวสื่อชาวฮอตให้คุณอัปเดตทุกวันsmsชิวชิวคาราฟรี15วัน025020430
ท้ายด่วน เพียงแฉะชมรับบัตร Spa ฟรี 2,200 Urban Sathorn 02-869-7788
แมนมาก!ฟรีSMSดวงรายวันคอนเฟิร์มทุกเรื่องโดยหมอกฤษณ์คอนเฟิร์มโทร1113
กด*48903082222 เพียงเล่นเกมลุ้นบินไปเกาหลีฟรี!!สอบถาม025026767(3บ/SMS)
ฟรี!smsดวงคุณโดยหมอกฤษณ์ คอนเฟิร์ม,อ.ลักษณะ ฟันธง,ปู โลกเปี้ยวโทร1113
ขีดผิวหรือโรมา2ชม.800บ.แถมขนาดศีรษะฟรี สอบถามJustRelaxSpa 029485446-7
ดูดวงสดกับหมอดูชื่อดัง!ตลอดธ.ค.ลุ้นรับทองคำมูลค่า10,000บ.โทร1900190033
ฟรี!! รับโปรโมชันโรงแรมทั่วไทยฟรี7วัน กด*48259390011แล้วโทรออก
โชว์บัตรเฟิร์สช้อยส์รับของขวัญฟรี Commart 3-6 ก.ค.ศูนย์ประชุมกาญจนา มข
ับมาที่i-club2008@hotmail.comลุ้นรับi-mobile101ถึง15ก.ค.นี้T.025028
คลิกเช็คชีสุดๆจากน้องๆฟรีดี!โคโยตี้ ฟรี7วัน กด*4825911โทรออก
สุดคุ้ม!ใช้ฟรี15วัน โมโนลูกทุ่งฮิต+ผลสลาท โทร*45223111110/027302424
ลูกค้า Krungsri SMS Banking ร่วมรายการ Krungsri Yellow Points ฟรีที่
ายใน2รอบบัญชี รับฟรี กระเป๋า Buddy Bag มูลค่า 1,590 บาท โทร 02-627-
ายใน2รอบบัญชี รับฟรี กระเป๋า Buddy Bag มูลค่า 1,590 บาท โทร 02-627-
ลูกค้า Krungsri SMS Banking ร่วมรายการ Krungsri Yellow Points ฟรีที่
สมัครด่วน! Telesales อบรม 22-23 กค 51 รับแค่ 15 ท่านเท่านั้น...TN
แมนๆพยากรณ์สดทีมอ.ลักษณะ เช็คดวงชะตาโทร.1900222405ลุ้นรับพระตรีมูรติ
ฟรี!! รับโปรโมชันโรงแรมทั่วไทยฟรี7วัน กด*48259390011แล้วโทรออก
รับSMSก๊ากๆไว้ส่งให้แฟน+ลุ้นทองสมัครฟรี!กด *298*289# (5บ/ว) 028927322
ฟรี15วันรับเลข3เขียนดังรับประกันแมนทุกงวดกด*48259400011โทรออก(39บ./ต)
ฟรีกระเป๋ามูลค่า350บ.ที่บูธTMBMoneyExpo 8-11พค.51_โชว์บัตร Ready Cash
*คุณมากกว่าใคร ดอกเบี้ย 0% 1 ปี ฟรีโอน+จดจำนอง โทร 1375

เอกสารนี้เป็นเอกสารต้นฉบับที่ส่งมาในนามบริษัทการเงินเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้拿去ใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 5.3 ตัวอย่างข้อความที่เป็น spam (ข้อความขยะ) (ต่อ)

นาตาลี ชื่อคุณภรรยาชุกลูกสาวสนใจกด*48259890011ฟรี15วันโทร021003555_39บ/ด
ความแตก!ลูกภรรยาโผล่สนใจกด*48259890011ฟรี15วันโทร021003555_39บ/ด
ปู โลกเบี้ยว ดูไฟบีบซีแมนๆแคโทร.*4958 (9บ/นาที)ลุ้นดูดวงสด/2076888
รับโปรโมชันโรงแรมทั่วไทย ฟรี7วัน กด*48259390011โทรออก info021003555
ลุ้นรับดูดวงสดกับปู โลกเบี้ยว โทร.1900222262 ดูไฟบีบซี ยูเรนีน sms
ฟรี!บัตรกำนัลเทสโก้ 200 บาทเมื่อเบิกสินค้าขั้นต่ำ 50,000 บาท(มีต่อ)
ด่วน!แจกทองทุกสัปดาห์หนักรวม 5 บาท กด *7654 โทรออก ถาม029388070
คลิกเด็ด! ขาวสวยหมวย X รับฟรี15วันสนใจ กด *4825911 โทรออก39บ./ด
ะดาขทิชชู limited edition พร้อมส่ง sms ลุ้นรางวัลใหญ่ วันนี้ - 31 ก
(พหลโยธินรังสิต) "แคมเปญพิเศษ!ซื้อบ้านแถมรถJazz"ฟรีดาวน0%ดอกเบี้ยพ
พิเศษลุ้นรับรางวัลเครื่องไฟฟ้าฟรีทุกชม.และสนุกกับคอนเสิร์ตAF4/31 พ.ค
ฟรี!พบกับเคล็ดลับใหม่เทคนิคขั้นเชิงให้ชีวิตคดียิ่งเร้าใจโทร02-5020469
เคล็ดลับเรื่องรัก ที่คุณควรรู้ สมักรกด*4825915 แล้วโทรออก รับฟรี 15วัน
ฟรี!เคล็ดลับมัดใจคนรักเติมไฟรักของคุณให้ร้อนแรงอยากรู้โทร.02-5020469
กลวิธีพิชิตใจคู่รัก ให้อยู่หมัด กด*4825915 แล้วโทรออก ฟรี 15วัน
สดทุกภาพเสียง! รับMMSข่าวด่วนINNฟรี15วัน โทร*452288811 สอบถาม027302424
ฟรี!! รับโปรโมชันโรงแรมทั่วไทยฟรี7วัน กด*48259390011แล้วโทรออก
ฟังข่าวบันเทิงจากปากดาราร โทร*4946นาทีละ2บ.ฟรีรายเดือน15วัน/027302500
รับฟรี! บัตรกำนัลเทสโก้โลตัส มูลค่าสูงสุดถึง 2,000 บาท (มีต่อ)
สุดคุ้ม!ใช้ฟรี15วัน โมโนลูกทุ่งฮิต+ผลสลาก โทร*45223111110/027302424
ส่ง SMS ผ่านเว็บไซต์ไปยังมีมือถือทุกค่าย ฟรี..ที่ www.cat4sms.com

- เมื่อได้ผลลัพธ์จากการจำลองการทำงานของ Content-based filtering ในส่วนนี้แล้วจึงได้นำไป Plot ในกราฟเพื่อแสดงให้เห็นถึงการกระจายตัวของรูปแบบ sms ที่นำมาทดสอบ และได้กำหนดให้ผลลัพธ์ที่ได้ในส่วนนี้เป็นค่า ham หรือ spam เพื่อนำไปใช้ในการวิเคราะห์ร่วมกับการทำงาน Challenge-response ซึ่งจะแสดงผลได้ดังส่วนที่จะอธิบายต่อไป

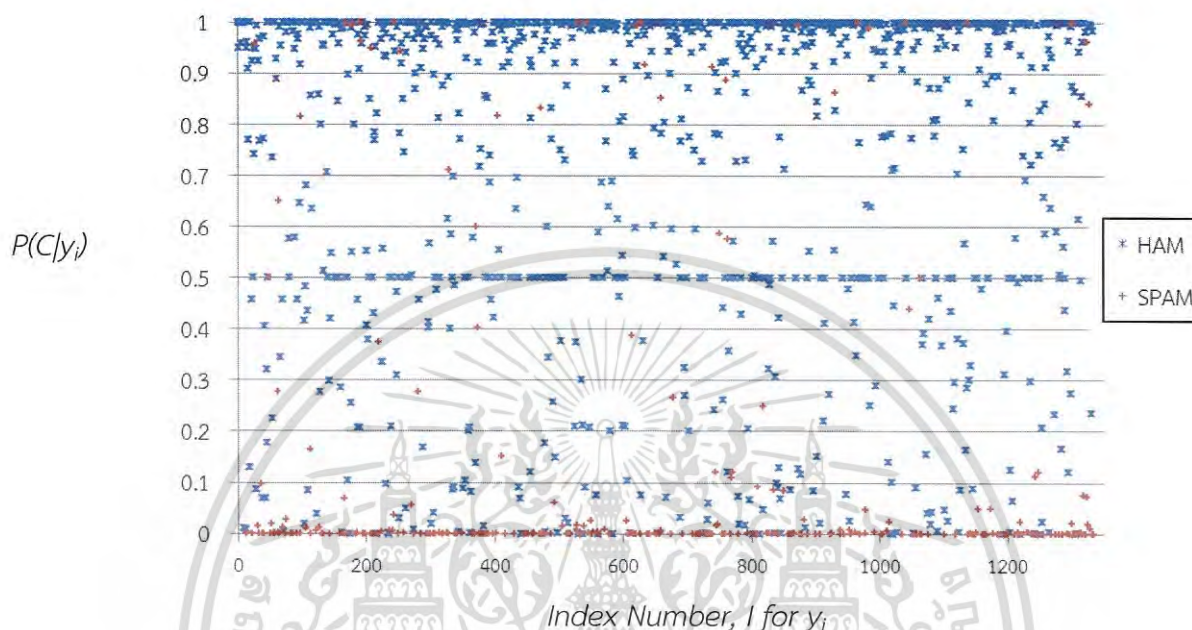
5.1 ผลการจำลองการทำงานของกรกรองข้อความจากเนื้อหา (CB filtering)

การทดลองการทำงานของตัวกรองเนื้อหา (CB Filtering) ในวิทยานิพนธ์นี้ได้จากการจำลองการทำงานจากโปรแกรมที่สร้างขึ้นมาและติดตั้งบนคอมพิวเตอร์แทนการติดตั้งที่ SMSC หรือ SMS Gateway โดยมีข้อมูลจำนวน 2 ชุดคือ ชุดข้อมูลฝึกสอน (Training Data : TD) จำนวน 1,250 ข้อความ ที่นำตัวอย่างข้อความ Spam ไปฝึกให้มีการเรียนรู้โดยชุดตัวอย่างคำที่เป็น SMS ขยะที่ได้มาจากผลการสำรวจของงานวิจัย และชุดข้อมูลทดสอบชุดใหม่ (New Data : ND) จำนวน 1,336

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ข้อความ ที่ผสมระหว่างภาษาไทยและอังกฤษซึ่งนำมาจากระบบบริการ CAT CDMA ของบริษัท กสท โทรคมนาคม จำกัด (มหาชน) ที่ให้บริการรับ-ส่ง SMS อยู่ในปัจจุบัน

เมื่อระบบทำการคัดกรองเนื้อหาของ SMS แล้วและได้ค่า $P(c=ham|y)$ หรือความน่าจะเป็นของ SMS ที่เป็นปกติและขยะ $Pr(c=spam|y)$ ซึ่งสามารถนำมาแสดงได้ดังรูปที่ 5.5

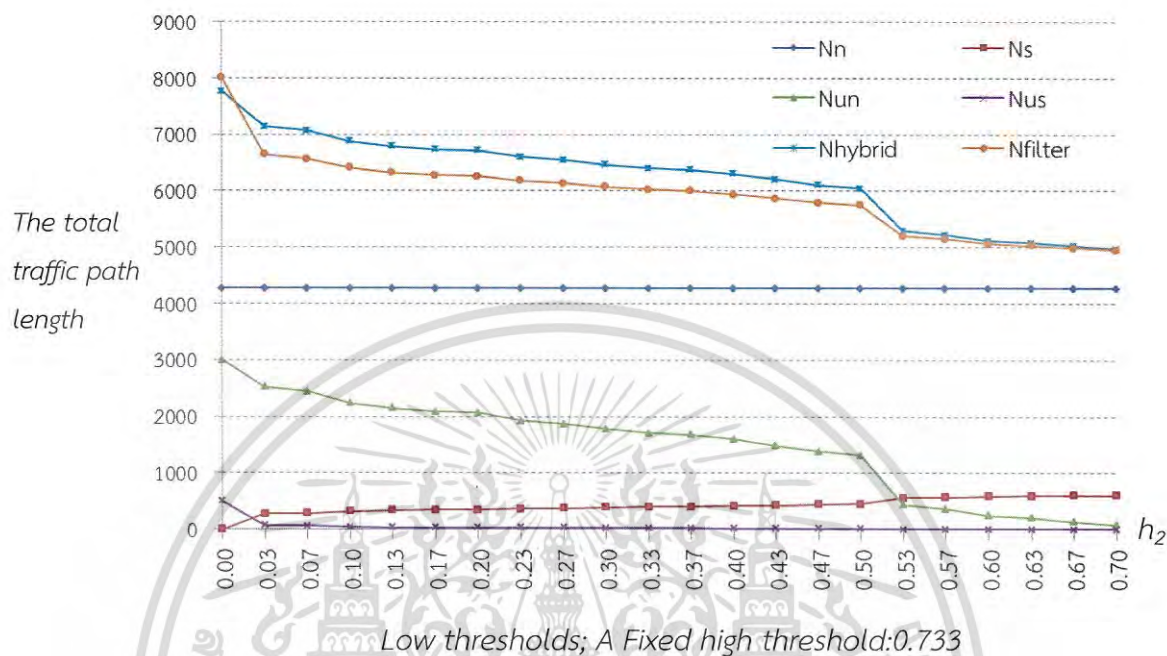
รูปที่ 5.5 ผลการจำลองการทำงานการกรองข้อความจากเนื้อหา (CB Filtering)

จากรูปที่ 5.5 แสดงผลการจำลองการที่ได้จากการกรองข้อความจากเนื้อหา โดยแกน x แสดงลำดับโดยการสุ่มของข้อความ SMS ที่ได้เข้านำมาทดสอบจำนวน 1,336 ตัวอย่าง และแกน y แสดงความน่าจะเป็นของ SMS ที่ถูกคัดกรอง หรือ $Pr(c=ham|y)$ โดยมีค่าตั้งแต่ 0 ถึง 1 ซึ่งจะเห็นได้ว่าความน่าจะเป็นของ SMS นั้นมีการกระจายตัวทั้งข้อความปกติ (ham) และข้อความขยะ (Spam) และสามารถคัดแยกข้อความปกติออกเป็น 82.2% และข้อความขยะ 17.8%

5.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลของการกรองข้อความแบบผสม (Hybrid)

จากผลการจำลองการกรองข้อความจากเนื้อหานั้น อาจจะมี SMS บางส่วนที่โปรแกรมไม่สามารถแยกแยะว่าเป็นข้อความปกติ หรือข้อความขยะได้ เนื่องจากจุดอ้างอิง (Threshold) ที่ไม่เหมาะสมก็อาจจะทำให้ SMS นั้นถูกคัดแยกผิดประเภทได้ ดังนั้นจึงได้มีการนำค่าของความน่าจะเป็น $Pr(c=ham|y)$ และ $Pr(c=spam|y)$ มาวิเคราะห์ร่วมกับการรับรองจากมนุษย์ เพื่อหาแนวโน้มของความน่าจะเป็นในการคัดแยกข้อความให้มีความถูกต้องมากขึ้น โดยการพิจารณาจากการเปลี่ยนแปลงเอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปเผยแพร่บนสื่อออนไลน์ ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

Upper threshold (จุดอ้างอิงขอบบน : h_1) และค่า Lower threshold (จุดอ้างอิงขอบล่าง : h_2) และพารามิเตอร์อื่นๆ คือ กำหนด $e_1=0.02$ และ $e_2=0.01$ ซึ่งเกี่ยวข้องดังที่กล่าวมาในบทที่แล้วดังนี้

รูปที่ 5.6 ผลการวิเคราะห์การจำลองการทำงานของกรรงข้อความแบบผสม (Hybrid) โดยกำหนด $h_1 = 0.733$ และเปลี่ยนแปลง h_2 ตั้งแต่ 0 - 0.7

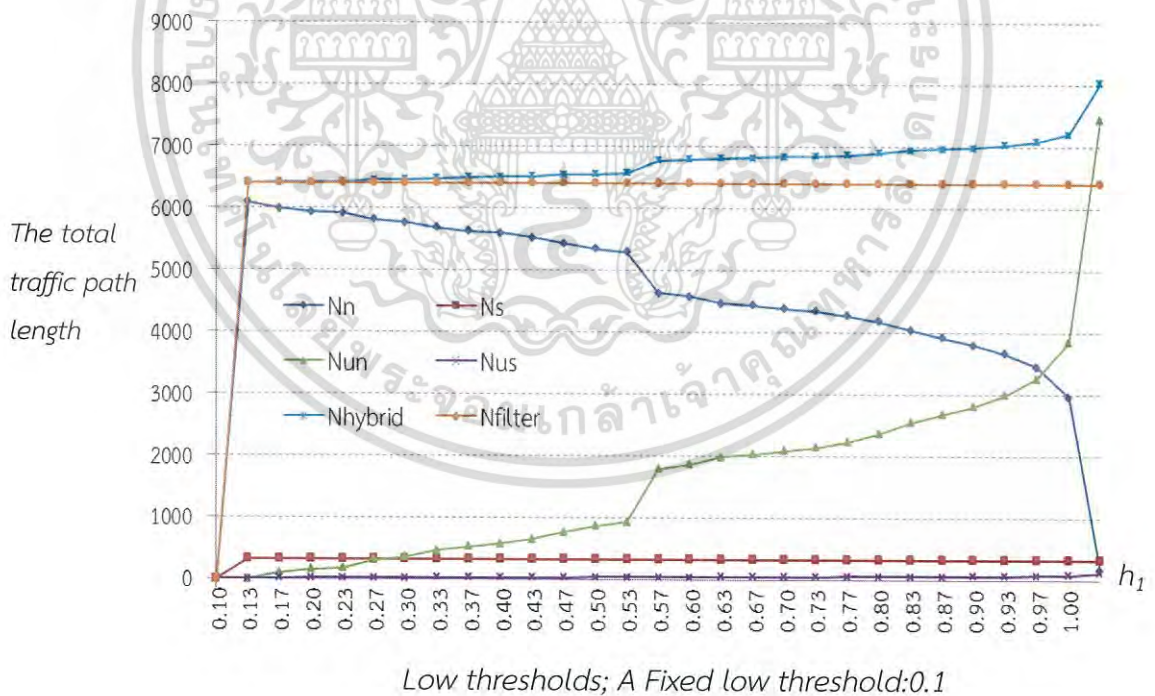
จากรูปที่ 5.6 ผลรวมของ Traffic path length ในการกรรงข้อความแบบผสมนั้นจะอธิบายตัวอักษรที่กำกับในแต่ละส่วนเพิ่มเติมดังนี้

- N_n = Ham
- N_s = Spam
- N_{un} = Ham in uncertain region
- N_{us} = Spam in uncertain region
- $N_{Hybrid} = N_{un} + N_{us} + N_s$
- $N_{Filtering} = \text{CB Filtering only}$

จากรูปที่ 5.6 แสดง Traffic path ของระบบการรับ-ส่ง SMS ในการกรรงข้อความแบบผสม (Hybrid) โดยแกน x แทนค่าของ Low threshold (h_2) ที่มีค่าตั้งแต่ 0 - 0.7 และค่า High เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

threshold (h_1) มีค่าคงที่ที่ 0.733 และแกน y แทนผลรวมของ Traffic path length เมื่อ h_2 มีค่าเปลี่ยนแปลงไปนั้น จะเห็นได้ว่าเมื่อค่า h_2 มีค่าเพิ่มขึ้นจะส่งผลให้ผลรวมของ Traffic path length ลดลง ทั้งในส่วนของค่าในเขตพื้นที่สีเทา (Uncertain region) จะมีพารามิเตอร์ที่บ่งชี้การทำงานคือ N_{un} , N_{us} และ N_{Hybrid} เนื่องจาก h_2 นั้นเป็น Lower threshold (จุดอ้างอิงขบกลาง) ที่บ่งบอกถึง SMS ที่มีแนวโน้มจะเป็น Spam ทำให้ไม่สามารถมีการส่งผ่านเข้าไปในโครงข่ายของ SMSC ได้จึงทำให้ผลรวม Traffic path length ลดลง ซึ่งก็สอดคล้องกับสมมุติฐานจากสมการที่ได้กำหนด

หากพิจารณาถึงการเปลี่ยนแปลงของ h_2 จะเห็นได้ว่าการกำหนดค่า threshold ที่เหมาะสม นั้นมีความสำคัญมาก เช่น หากกำหนด h_2 ที่ค่าต่ำเกินไปก็จะส่งผลให้ SMS นั้นต้องผ่านกระบวนการรับรองจากมนุษย์ที่มาเกินความจำเป็น ซึ่งอาจจะส่งผลต่อเวลาในกระบวนการ-ส่ง SMS ที่ Delay ขึ้นได้ ดังนั้นหากจะนำไปประยุกต์ใช้งานควรศึกษาถึงธรรมชาติหรือคุณลักษณะของข้อความว่ามีกลุ่มคำประเภทใดที่เข้ามาในระบบ รวมถึงคำศัพท์ใหม่ๆ ที่จะต้องเข้าสู่กระบวนการเรียนรู้ และ ปรับปรุงค่าต่างๆ ให้เหมาะสมกับสถานการณ์อยู่อย่างต่อเนื่องเพื่อให้การทำงานเกิดประสิทธิภาพสูงสุดตามวัตถุประสงค์ของวิทยานิพนธ์

รูปที่ 5.7 ผลการวิเคราะห์การจำลองการทำงานของกรกรองข้อความแบบผสม (Hybrid)

โดยเปลี่ยนแปลง h_1 ตั้งแต่ 0.1 - 1.0 และกำหนด $h_2 = 0.1$

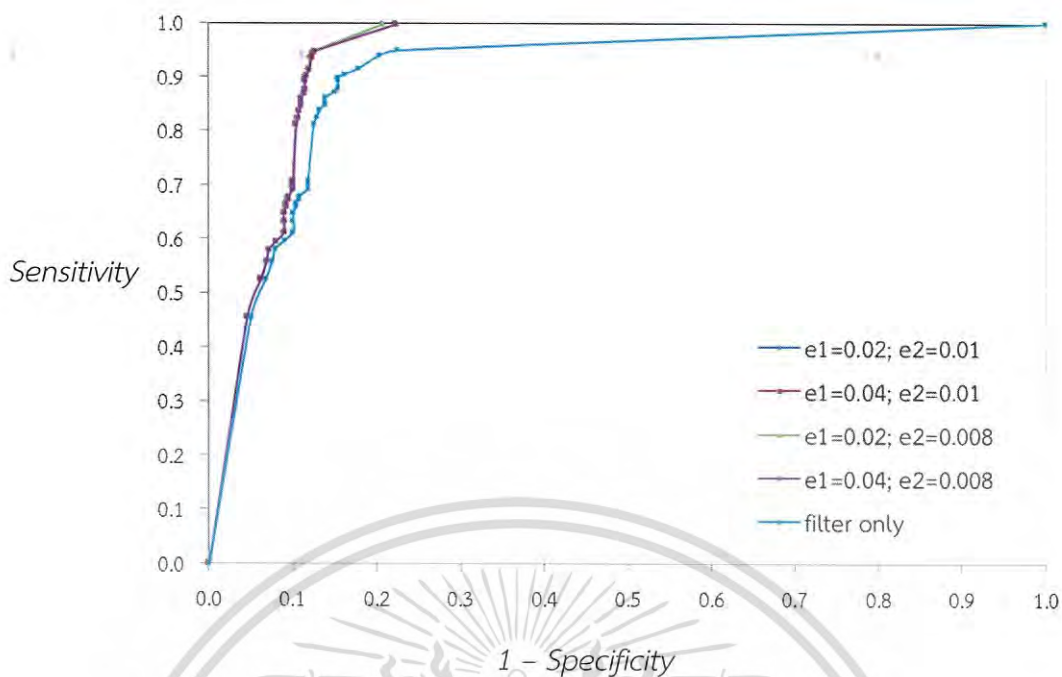
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากรูปที่ 5.7 แสดง Traffic path ของระบบการรับ-ส่ง SMS ในการกรองข้อความแบบผสม (Hybrid) โดยแกน x แทนค่าของ High threshold (h_1) ที่มีการเปลี่ยนแปลงตั้งแต่ 0.1 – 1.0 และแกน y แทนผลรวมของ Traffic path length โดยกำหนดค่า Low threshold (h_2) มีค่าเท่ากับ 0.1 จากกราฟจะเห็นได้ว่าเมื่อ h_1 มีค่าเพิ่มขึ้นจะส่งผลให้ N_n ในระบบลดลงเนื่องจากค่า h_1 จะเป็นจุดที่อ้างอิงในการบ่งชี้ SMS นั้นๆ ว่าเป็น ham และส่งผลให้ผลรวมของ Traffic path length ที่อยู่ในพื้นที่สีเทา (Uncertain region) มีค่าเพิ่มมากขึ้นเพื่อรอผลการ Challenge - response มาคัดแยกอีกครั้ง โดยจะเห็นได้ว่าทั้ง N_{un} , N_{us} และ N_{Hybrid} ต่างก็มีผลรวมของ Traffic path length เพิ่มขึ้นทั้ง 3 ตัวซึ่งก็สอดคล้องคล่องกับความเป็นจริงที่น่าจะเกิดขึ้นในระบบของ SMSC

5.3 ผลการวิเคราะห์ความน่าจะเป็นของค่าความถูกต้องโดยเปรียบเทียบระหว่างการกรองข้อความจากเนื้อหา (CB filtering) และการกรองข้อความแบบผสม (Hybrid)

จากผลการวิเคราะห์ในส่วนที่ผ่านมาจะเห็นถึงผลรวมของ Traffic path length ที่เกิดขึ้นในส่วนต่างๆ ของระบบการกรองข้อความ และเราจะนำผลที่ได้นี้มาวิเคราะห์เปรียบเทียบถึงแนวโน้มความถูกต้องของการกรองข้อความทั้ง 2 วิธี เพื่อแสดงให้เห็นถึงข้อดี ข้อเสียของการกรองในแต่ละวิธี โดยแสดงในลักษณะของกราฟ และตารางที่แสดงตัวเลขให้เห็นอย่างเด่นชัด

จาก ROC Curve ที่อธิบายในบทที่ 4 เราจึงนำค่าของผลรวมของ Traffic path length ที่เกิดขึ้นมารวมคำนวณ และทดสอบปรับเปลี่ยนค่าพารามิเตอร์อื่นๆ ประกอบ คือค่า e_1 และ e_2 เพื่อศึกษาแนวโน้มของการกำหนดความน่าจะเป็นของการคัดแยก SMS ที่ผิดพลาดจากทั้งมนุษย์และโปรแกรมการเรียนรู้เอง โดยกำหนดให้มีความแตกต่างกัน 4 ค่าคือ $e_1 = \{0.02, 0.04\}$ และ $e_2 = \{0.008, 0.01\}$ ซึ่งจะได้ผลดังแสดงในรูปที่ 5.8

รูปที่ 5.8 ROC Curve

จากรูปที่ 5.8 แสดง ROC Curve ที่มีเกิดจากการเปลี่ยนแปลงค่าอ้างอิงจาก 0 ถึง 1 โดยแกน x แทนค่าของ $1 - \text{Specificity}$ และแกน y แทนค่าของ Sensitivity จะเห็นได้ว่าเส้นกราฟที่แสดงแทนการทำงานการกรองแบบผสม (Hybrid) มีประสิทธิภาพในการจำลองการทำงานที่ดีกว่า ซึ่งในรายละเอียดของค่าความคลาดเคลื่อน e_1 และ e_2 ที่ค่าแตกต่างกันก็จะทำให้ผลลัพธ์มีค่าแตกต่างกันด้วยเช่นกัน และจากกราฟ ROC Curve เราสามารถพิจารณาในอีกรูปแบบหนึ่งที่เราเข้าใจได้ง่ายคือการพิจารณาพื้นที่ใต้ ROC Curve หรือ Area Under the ROC Curve (AUC) [18] ที่บ่งบอกถึงความน่าจะเป็นของพื้นที่ที่มากกว่าจะสามารถคัดแยกข้อความที่ถูกต้องมากกว่า เราสามารถทำการหาค่าเฉลี่ยพื้นที่ใต้ ROC Curve ดังแสดงในตารางที่ 5.4

ตารางที่ 5.4 แสดงการเปรียบเทียบ AUC

Method	Ratio (e_1)	Ratio (e_2)	AUC
Filter only	-	-	0.9022
Hybrid	0.02	0.01	0.9351
Hybrid	0.04	0.01	0.9344
Hybrid	0.02	0.008	0.9354
Hybrid	0.04	0.008	0.9347

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากข้อมูลที่แสดงในตารางที่ 5.4 จะเห็นได้ว่า AUC ที่แทนการทำงานการกรองข้อความแบบผสม (Hybrid) นั้นมีค่ามากกว่าการทำงานจากการกรองแบบเนื้อหา (CB filtering) ซึ่งมีค่า AUC เท่ากับ 0.9022 โดยมีค่าแตกต่างสูงสุดเท่ากับ 0.0332 เมื่อเปรียบเทียบกับการกรองแบบ Hybrid ที่มีค่า AUC เท่ากับ 0.9354 ที่ค่า $e_1=0.02$ และ $e_2=0,008$ และเมื่อพิจารณาในส่วนของพารามิเตอร์ที่ประกอบการทำงาน e_1 และ e_2 จะเห็นได้ว่า เมื่อค่าของทั้ง e_1 และ e_2 มีค่าลดลงจะทำให้ AUC มีค่าเพิ่มมากขึ้น นั่นหมายถึงหากค่าความคลาดเคลื่อนลดลงก็จะทำให้การกรองข้อความมีการทำงานที่มีความน่าจะเป็นที่ถูกต้องเพิ่มขึ้นด้วยเช่นกัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ในพื้นที่สีเทา (Uncertain region) ที่มีโอกาสตัดสินใจผิดพลาดได้สูงด้วยวิธีการ content-based อย่างเดียวมาเข้าขั้นตอนกรองแบบที่สอง ทำงานร่วมกับการรับรองจากมนุษย์ (Human Intervention) โดยวิธีการถามตอบ (Challenge-response) ซึ่งอาจจะใช้กระบวนการ (Completely Automated Public Turing Computer and Humans : CAPTCHA) จึงเป็นอีกวิธีการที่น่าเสนอซึ่งในวิทยานิพนธ์จะเรียกอีกอย่างว่า Hybrid เพื่อให้เกิดความน่าจะเป็นในการคัดแยก SMS ที่ถูกต้องมากยิ่งขึ้น เพราะฉะนั้นประสิทธิภาพของระบบเองจะขึ้นกับความเหมาะสมในการเลือกค่า threshold (h_1 และ h_2) ทั้ง 2 ค่าเป็นหลัก และก็ขึ้นอยู่กับลักษณะของ spam ที่เกิดขึ้นในระบบระหว่างช่วงหนึ่ง ๆ ซึ่งอาจจะต้องปรับปรุงค่า threshold รวมถึงการปรับปรุงข้อความขยะที่ใช้ในการเรียนรู้เป็นระยะตามรูปแบบของ spam ที่เปลี่ยนไป

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารอ้างอิง

- [1] He P., Sun Y., Zheng W. and Wen X. "Filtering short message spam of group sending using CAPTCHA." In : Workshop on knowledge discovery and data mining., 2008, Pp. 558-61
- [2] Gordon V. Cormack, Jose Maria Gomez Hidalgo and Enrique Puertas Sanz. "Content base SMS spam filtering." in Proc. ACM Symposium on document engineering, 2006, Pp.114-122
- [3] Androutsopoulos I., Koutsias J., Chandrinou K. and Spyropoulos CD. "An experimental comparison of naive Bayesian and keyword-based anti-spam filtering with personal e-mail messages." In Proc. 23rd annual international ACM SIGIR conference on research and development in information retrieval., New York, USA, 2000, Pp. 160-167
- [4] Shirali-Shahreza S., Movaghar A. "An anti-SMS-spam using CAPTCHA." In Proc. of the 2008 ISECS international colloquium on computing, communication, control and management., IEEE Computer Society, Washington, DC, USA, 2008, Pp. 318-321
- [5] Giovanni Camponovo, Davide Cerutti. "The spam issue in mobile business a comparative regulatory overview" in Proc. of the Third International Conference on Mobile Business, M-Business 2004
- [6] ผศ. ดร. กานดา รุณนะพงศา, นางสาวปโยธร อูราธรรมกุล. "การตัดคำภาษาไทยโดยการปรับปรุงกฎและพจนานุกรมแบบใหม่" ภาควิชาวิศวกรรมคอมพิวเตอร์ คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2006
- [7] Nivet C., Prarinya Sa. and Phayung M. "A comparative study on feature weight in Thai document categorization framework" งานวิจัยภาควิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้า พระนครเหนือ, หน้า 257-266
- [8] Mita K., Mukesh A. "Automatic text classification:A technical review" in Proc. Of International Journal of Computer Application, India, 2011, Pp. 37-40
- [9] Vidhya K., Aghila G. "A survey of naive bayes machine learning approach in text document classification" in Proc. Of International Journal of Computer Science and Information Security, India, 2010, Pp. 206-211
- [10] Lingling Yuan "An improved naive bayes text classification algorithm in Chinese information processing" in Proc. Of 3rd International symposium on computer science and Computational technology (ISCST), Jiaozuo, China, 2010, Pp. 267-269

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- [11] Andrew Mc. Callum, Kamal Nigam “A comparison of event model for naive bayes text classification” Pittsburgh, PA
- [12] ผศ.สุนีย์ สัมมาทัต, นายกฤษฎา เหล็กดี และนายพิษณุ ทองขาว. “การประยุกต์ใช้ตัวแบบเบย์สำหรับวิเคราะห์ความเสี่ยงการถอนรายวิชาแคลคูลัสสำหรับวิศวกร 2” งานวิจัยคณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร วิทยาเขตพระนครเหนือ, 2553
- [13] ชลธิศา พลทองมาก, พุทธดี ศิริแสงตระกูล. “การวิเคราะห์ความเสี่ยงการเป็นโรคไวรัสตับอักเสบซี โดยต้นไม้มากการตัดสินใจและทฤษฎีเบย์เซียน” งานวิจัยภาควิชาวิทยาการคอมพิวเตอร์ คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2553
- [14] Roman R., Zhou J. and Lopez J. “An anti-spam scheme using pre-challenges” Computer Communications, 2006, 29(15), Pp. 2739–49
- [15] Chaiyaporn K., Nont B. “Short message service filtering for Thai and English language on mobile phone network” in Proc. The 5th National conference on computing and information technology, Bangkok, 2009, Pp.436-442
- [16] Prieto AG., Cosenza R. and Stadler R. “Policy-based congestion management for an SMS Gateway” in Proc. the fifth IEEE international workshop, 2004
- [17] Yan J, El Ahmad AS. “Usability of CAPTCHAs or usability issues in CAPTCHA design” in Proc. ACM the 4th symposium on usable privacy and security, New York, USA, 2008, Pp. 44–52
- [18] Ji Won Yoon, Hyounghick Kim and Jun Ho Huh. “Hybrid spam filtering for mobile communication” computers & security, 2010, Pp. 446–459

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาคผนวก ก.

1. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

อำนาจ ละมัยกลาง, สุวิพล สิริชีวะภาค "การวิเคราะห์รูปแบบการกรองข้อความสั้น จาก
 เนื้อหาร่วมกับการรับรองจากมนุษย์สำหรับการสื่อสารโทรศัพท์เคลื่อนที่", ตีพิมพ์ใน
 วิศวกรรมลาดกระบัง, ปีที่ 29, ฉบับที่ 4, ธันวาคม 2555, หน้า 13-18

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

วิศวกรรมลาดกระบัง

คณะวิศวกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
Faculty of Engineering, King Mongkut's Institute of Technology Ladkrabang

ปีที่ 29 ฉบับที่ 4

ธันวาคม 2555

บทความวิชาการ

- 1. การฉีดพลาสดักและพลาสม่าของพื้นงาน 1
วิฑู ศรีสืบสาย
- 2. ทิศทางและแนวโน้มการพัฒนาและวิจัยอิเล็กทรอนิกส์สำหรับรถยนต์ไฟฟ้า 7
กฤษกร มีบุญชาวดุไร

บทความวิจัย

- 3. การวิเคราะห์รูปแบบการร้องขอความร่วมมือจากเนื้อหาข่าวร่วมกับการรับของงานศูนย์สำหรับ 13
การสื่อสารโทรคมนาคมเคลื่อนที่
ชานนภ ละมัยกลาง สุวิมล สิริศรีวัฒนา
- 4. การออกแบบวงจรมีทริกเกอร์ที่มีระบบสามระดับ 19
เอกสิทธิ์ เสกเลิศศิริวงศ์ สิริภมร สุขประดาชัย
- 5. การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อค่าสัมประสิทธิ์การนำความร้อนของฉนวนกันความร้อนแบบสุญญากาศ 25
ที่มีเคลือบชั้นฉนวนเป็นแทน
กัญญาพัชญ์ บุรินทรภักดี อภินันท์ นันทนัสสรณ์
- 6. ประสิทธิภาพการผลิตของเส้นใยเพื่อรวมแบกจากส่วนผสมภาคตะกอนน้ำตก 31
กตกรรภ์ เพ็ชรหิรัญโยธิน สุธน เทตียชานนท์ สมบัติ ทิฆมทรัพย์ โยธิน อึ้งกุด
- 7. ผลของอุณหภูมิต่อการลดถอยของความเค็มของประจุพาหะและความต้านทานอนุกรม 37
แมงรอกเย็นมอสเฟด
อนุชา เรืองธานี รุ่งทวี ปิยะนันทจักรศิริ ณัฐพร สกนดา สุรศักดิ์ นียมเจริญ
รังสรรค์ เมืองหลือ
- 8. การปรากฏพิษของทอง (Au) จากการเปลี่ยนแปลงระดับโมเลกุลในคอนกรีตมวลเบาอบไอน้ำ 43
แบบผสมตะกอนน้ำตก
โยธิน อึ้งกุด วันวิสาห์ เจตย์ภัทรนวก
- 9. การศึกษาความเป็นไปได้ของโครงการลดต้นทุนในแผนกส่งออกชิ้นส่วนรถยนต์ : กรณีศึกษา 49
บริษัท โตโยต้า มอเตอร์ ประเทศไทย จำกัด
นภนัฐ เกตุภาพ สรรพสิทธิ์ สิมบรรจันต์
- 10. การศึกษาความเป็นไปได้ในการนำพลังงานความร้อนที่สูญเสียของหม้อไอน้ำกลับมาใช้ใหม่ 55
ด้วยชุดแลกเปลี่ยนความร้อน กรณีศึกษาโรงงานปูนหัวกระเบื้อง
จินภาว แซ่หิ้วย สกนธ์ คล่องบุญจิต
- 11. การสังเคราะห์โครงสร้างนาโนคาร์บอนเมนิคเกิดจากแอลกอฮอล์ด้วยกระบวนการตกตะกอนไอเคมี 61
สิทธิโชค ชานาญอาสา วินัดดา วงศ์วิริยะพันธ์์ บุญญา ชันธุ์สุวรรณ
- 12. วิธีใช้โครงตาข่ายสำหรับปัญหาการนำความร้อน 67
จารุวัตร เจริญสุข ภาสกร เวสละโกศล

<http://www.kmitl.ac.th/iej>

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การวิเคราะห์รูปแบบการกรองข้อความสั้นจากเนื้อหาพร้อมกับการรับรองจากมนุษย์สำหรับการสื่อสารโทรศัพท์เคลื่อนที่

Analysis of Content Base & Human Intervention

SMS Spam Filtering Model for Mobile Communication

อำนาจ ละมัยกลาง สุวิพล ตีทธิชีวิภาค

สาขาวิชาวิศวกรรมโทรคมนาคม คณะวิศวกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

บทคัดย่อ

บริการข้อความสั้นหรือ Short Message Service (SMS) ได้รับความนิยมในการใช้งานเป็นอย่างมากในช่วงหลายปีที่ผ่านมาจึงทำให้จำนวนข้อความขยะเพิ่มขึ้นซึ่งส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการทำงานของระบบศูนย์กลางบริการข้อความสั้นหรือ Short Message Service Center (SMSC) อย่างไรก็ตามเราสามารถควบคุมจำนวนข้อความขยะได้ด้วยระบบการกรองข้อความ บทความฉบับนี้จึงนำเสนอรูปแบบการกรองข้อความสั้นที่ผสมผสานระหว่างการตรวจสอบเนื้อหาและการรับรองจากมนุษย์ (CAPCHA) ของข้อความที่ไม่ได้ถูกจำแนกสถานะ หากไม่มีผลการตอบกลับแสดงว่าข้อความสั้นถูกส่งจากแหล่งที่สร้างข้อความขยะดังนั้นข้อความสั้นจึงไม่ถูกจัดส่งไปยังผู้รับปลายทาง เนื้อหาของบทความฉบับนี้จะอธิบายรูปแบบและกระบวนการทำงานที่สามารถจำแนกข้อความขยะ ผลการวิเคราะห์ทำงานของรูปแบบดังกล่าวพบว่ามีความน่าจะเป็นที่จะคัดแยกถูกต้อง 0.9354 ในขณะที่รูปแบบที่ทำการตรวจสอบเนื้อหาเพียงอย่างเดียวมีความน่าจะเป็นที่จะคัดแยกได้ถูกต้อง 0.9022 ดังนั้นรูปแบบที่นำเสนอนี้จะส่งผลให้ SMSC สามารถทำงานได้อย่างเต็มประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น คำสำคัญ: ข้อความสั้น, ข้อความขยะ, ระบบศูนย์กลางบริการข้อความสั้น, การกรองข้อความ, การรับรองจากมนุษย์

Abstract

Short Message Service (SMS) has been the most popular means of mobile communication in recent years and hence the spam is an increasing threat to Short Message Service Center (SMSC) efficiency. The spam threat can be controlled through efficient and robust SMS filtering systems. In this paper we present new model that is a combination of content-base (CB) filtering and human intervention (CAPCHA). A message, that has been classified as uncertain by CB filtering, is further checked by sending a challenge to the message sender. An automated spam generator is unlikely to send back a correct response, in which case, the message is classified as spam and don't deliver to recipients. Based on this formulation, results show that our framework achieved a higher accuracy of 0.9354 comparing to those of content-based filtering at 0.9022 consequently, promoted efficiency of SMSC operation.

Keywords : SMS, Spam, SMSC, SMS Filtering, Human intervention

1. บทนำ

บริการส่งข้อความสั้นหรือ Short Message Service (SMS) รวมถึงบริการข้อความสื่อหรือ Multimedia Message Service (MMS) ได้รับความนิยมและเป็นที่แพร่หลายใน

การใช้บริการเป็นอย่างมากบนเครือข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่ (Mobile - Communication) เช่น เป็นเครื่องมือในการสื่อสารการตลาด, เป็นช่องทางในการตลาดแบบทางตรง, สร้างธุรกิจบริการเสริมหรือ Value Added Service (VAS)

เอกสารนี้เป็นทรัพย์สินทางปัญญาของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ไม่ควรเผยแพร่โดยไม่ได้รับอนุญาต

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

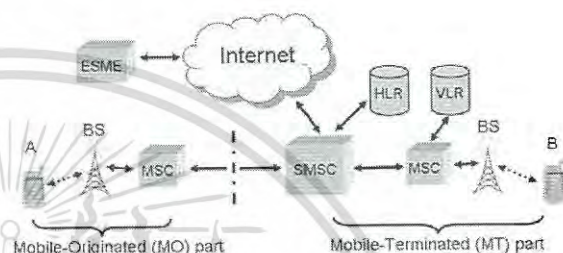
เนื่องจากข้อความสั้นมีข้อดีหลายอย่าง เช่น เป็นสื่อที่มีประสิทธิภาพ, ค่าใช้จ่ายต่อข้อความมีแนวโน้มลดลง, สามารถกระตุ้นการรับรู้ได้ทันที ข้อความสั้นต่างๆ ที่ใช้ในบริการนี้อาจจะมีส่วนที่ถูกจัดกลุ่มเป็นข้อความขยะ (SMS Spam) ปะปนเข้ามาซึ่งจากการศึกษาในประเทศเกาหลีใต้ และญี่ปุ่นนั้นพบว่าข้อความขยะสูงถึง 50% ของการใช้งาน ซึ่งส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพของศูนย์กลางการรับส่งข้อความหรือ Short Message Service Center (SMSC) ที่ต้องรับภาระการทำงานเกินความจำเป็น

Spam SMS คือข้อความสั้นที่ไม่ได้เรียกร้องให้ส่งหรือ Unsolicited Message ที่ก่อให้เกิดความรำคาญแก่ผู้ใช้และอาจสร้างปัญหาการล่อลวงให้เสียทรัพย์สินทางโทรศัพท์มือถือ เช่น ข้อความโฆษณาขายสินค้า-บริการ การหลอกล่อให้ผู้ใช้รับทำกิจกรรมบางประเภทที่เกิดความเสียหาย ข้อความหลอกลวง (Phishing) เป็นต้น หรือ Spammer อาจจะใช้ Robot Software เข้ามาช่วยในการส่ง Spam SMS ที่มีลักษณะการส่งครั้งละหลายข้อความและหลายปลายทางในครั้งเดียว ปัจจุบันได้มีมาตรการป้องกันต่างๆ เช่น การลงทะเบียนไม่ขอรับข้อความโฆษณาจากผู้ให้บริการ การใช้ Software กรองที่เครื่อง โทรศัพท์ การใช้ Software กรองที่ฝั่งเซิร์ฟเวอร์ เป็นต้น

การแก้ปัญหาด้วยซอฟต์แวร์การกรองข้อความขยะบนเครือข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่ที่ฝั่งเซิร์ฟเวอร์มีหลายหลายวิธี เช่น Bogofilter, DMC, LR, SVM [1] ซึ่งส่วนแต่มีการพัฒนาต่อเนื่องจากพื้นฐานการกรองอีเมลขยะ (E-Mail Spam Filtering) คือ การตรวจเนื้อหาและการข้าม SMS นั้นว่าเป็นขยะหรือไม่ สำหรับงานวิจัยชิ้นนี้ได้นำวิธีการ Naive Bayesian [2] ที่มีการตรวจจับคำหรือวลีสำคัญซึ่งเป็นส่วนประกอบหนึ่ง SMS และเสนอรูปแบบการทำงานร่วมกันระหว่างการกรองข้อความสั้นจากเนื้อหา (Content-base) กับการรับรองของมนุษย์ที่ได้จากการถามตอบ (Challenge-response) ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของกลไกสโตนโวมิตที่มีวัตถุประสงค์เพื่อความปลอดภัยเนื่องจากการโจมตีจะใช้สิ่งที่เรียกว่า "บอต" (bots) ที่สร้างขึ้นจากคอมพิวเตอร์ แต่คอมพิวเตอร์ไม่สามารถแก้ปัญหาการทดสอบด้วย CAPTCHA ได้ ซึ่งมนุษย์เท่านั้นที่เพิ่งดูกราฟฟิกและแกะตัวอักษรออกมาเพื่อพิมพ์ยืนยันรับรองเหล่า SMS นั้นๆ จากนั้นจึงนามน่าจะเป็นของการ SMS จาก CB ที่ได้มา ซึ่งอยู่ในรูปแบบความน่าจะเป็นไปวิเคราะห์แนวโน้มของการ

ส่งผ่านข้อมูล (Traffic Path) ในกรณีต่างๆ ที่จะเกิดขึ้นได้ตามตามมติฐาน ภายใต้การจำลองการทำงานจากกลุ่มตัวอย่างของ SMS ที่ได้จากระบบโทรศัพท์เคลื่อนที่ที่ใช้งานจริงว่ารูปแบบการกรองข้อความที่นำเสนอนี้มีช่วยเพิ่มการกรองข้อความให้มีความถูกต้องมากขึ้น

2. ระบบการรับ-ส่งข้อความ

รูปที่ 1 โครงสร้างการรับ-ส่งข้อความ

รูปที่ 1 แสดงพื้นฐานของการรับ-ส่งข้อความในระบบโทรศัพท์เคลื่อนที่ประกอบด้วย 2 ส่วนสำคัญคือ

1. ผู้ส่ง (Mobile Originating : MO) ซึ่งรวมถึงเครื่องโทรศัพท์มือถือที่ใช้ส่ง, สถานีฐาน (Base Station : BS) และชุมสายโทรศัพท์มือถือ (Mobile Switching Center : MSC) ที่ทำหน้าที่ค้นหาเส้นทางและเชื่อมต่อสัญญาณต้นทาง-ปลายทาง
2. ผู้รับ (Mobile Terminating : MT) ซึ่งรวมสถานีฐาน (BS) และชุมสายโทรศัพท์มือถือ (MSC) ในส่วนปลายทาง นอกจากนี้ยังมีส่วนที่สำคัญคือ SMSC ที่ควบคุมระบบการรับส่ง SMS ทั้งหมด โดยจะได้รับข้อมูลตำแหน่งของผู้รับจาก Home Location Register (HLR) และ Visitor Location Register (VLR)

นอกจากนี้ระบบ SMS ยังสามารถรองรับการส่งอยู่ถึงประเภทคือ External Short Message Entities (ESMEs) ที่เป็นการส่งจากหนึ่งผู้ส่งไปยังหลายผู้รับ (One-to-many message) ซึ่งได้ถูกนำมาใช้งานอย่างแพร่หลายในด้านการตลาดและบันเทิงเพราะคุ้มค่าจากการส่ง SMS ไปยังกลุ่มเป้าหมายได้ครั้งละจำนวนมาก เรียกการเชื่อมต่อนี้ว่า Short Message Peer-to-Peer Protocol (SMPP Protocol) ซึ่งสามารถใช้งานผ่าน Internet ที่อาจจะถูก bot ใช้งานได้อย่างง่ายด้วยเช่นกัน

SMPP เป็น Protocol มาตรฐานในการรับ-ส่งข้อมูล SMS, MMS หรือ Push Message ภายในระบบ

โทรศัพท์เคลื่อนที่ซึ่งประกอบด้วย Protocol Description Unit (PDU) 2 ส่วนสำคัญดังตารางที่ 1 คือ ส่วนที่ 1 PDU Header ที่ใช้ระบุความยาวชนิดและลำดับของข้อความ ส่วนที่ 2 PDU Body ใช้บรรจุข้อมูลที่ต้องการส่ง เช่น เนื้อความ, ลิงค์สำหรับ Push Message เป็นต้น

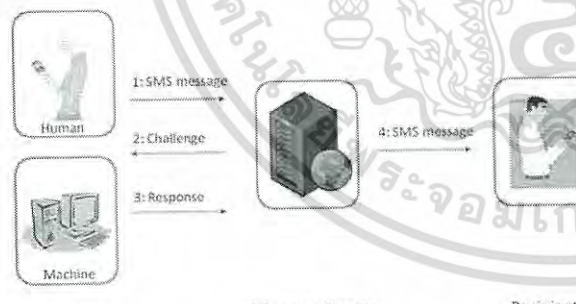
ตารางที่ 1 รูปแบบของ SMPP PDU

SMPP PDU				
PDU Header (mandatory)				PDU Body (Optional)
Command length	Command id	Command status	Sequence number	PDU Body Length*
4 octets	4 octets	4 octets	4 octets	
4 octets	Command Length - 4			

Length* = (Command Length value - 16) octets

3. การกรองข้อความจากเนื้อหาพร้อมกับการรับรองจากมนุษย์ (Hybrid: การกรองแบบผสม)

มนุษย์ (Hybrid: การกรองแบบผสม)

รูปที่ 2 รูปแบบการกรองข้อความแบบผสม CB และ CAPCHA

3.1 การกรองข้อความจากเนื้อหา (CB Filtering)

การจำแนกประเภทข้อความด้วยวิธีการตรวจสอบเนื้อหาหรือ Content-Base (CB) นิยมใช้ Naive Bayesian ที่เป็นวิธีการจำแนกประเภทข้อมูลที่มีประสิทธิภาพเหมาะสมกับกรณีของเซตตัวอย่างมีจำนวนมากและมี Attribute ของตัวอย่างที่ไม่ขึ้นต่อกัน มีการนำไปประยุกต์ใช้งานในด้านการจำแนกประเภทข้อความ (Text Classification), การวินิจฉัย (Diagnosis) ซึ่งพบว่าใช้งานได้

กำหนดให้ตัวแปรสุ่ม y แทนกลุ่มข้อมูลข้อความที่มี Attribute ทั้งหมด n ตัว สามารถหาค่าความน่าจะเป็นของข้อความปกติแทนด้วย ham หรือ $Pr(c=ham|y)$ เขียนได้ดังนี้

$$p_r(c = ham | y) = \frac{p(ham)}{p(y)} \prod_i p(w_i = ham | y) \quad (1)$$

โดยที่ c คือความน่าจะเป็นของการจำแนกประเภทข้อความ w_i คือลำดับของคำในข้อความ

ในทำนองเดียวกันความน่าจะเป็นของข้อความที่มีโอกาสเป็น SMS ขยะแทนด้วย $spam$ หรือ $Pr(c=spam|y)$ เขียนได้ดังนี้

$$p_r(c = spam | y) = \frac{p(spam)}{p(y)} \prod_i p(w_i = spam | y) \quad (2)$$

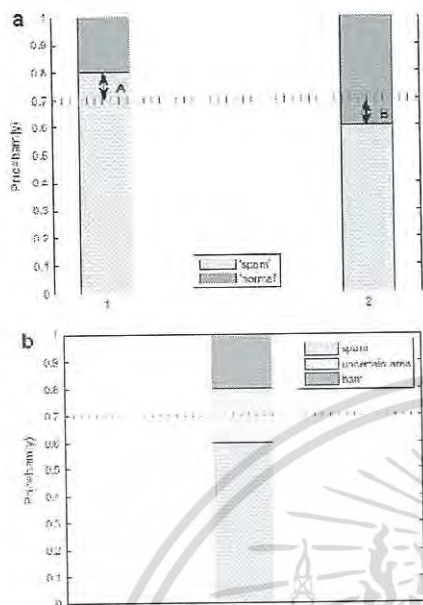
3.2 การพิจารณาพื้นที่ที่ไม่เทา (Uncertain Region)

ปกติระบบการกรองจาก CB สามารถจำแนกผลการทำงานได้เป็น 2 แบบคือ ham และ $spam$ หากกำหนดความน่าจะเป็นของการกรองแทนด้วยการกระจายตัว $Pr(c=ham|y)$ แทนความน่าจะเป็นของข้อความที่อยู่ใน ham region โดย c และ y แทนตัวแปรสุ่มประเภทข้อความและข้อความตามลำดับ กำหนดอัตราส่วนที่ใช้ชี้วัดข้อความนั้นๆ ด้วย $O_{post} = Pr(c=ham|y)/Pr(c=spam|y)$ ถ้า $O_{post} > 1$ แสดงว่าข้อความถูกจัดให้อยู่ใน ham และกรณีอื่นข้อความจะถูกจัดให้อยู่ใน $spam$ เมื่อพิจารณาจุดอ้างอิง (Threshold-base) เพิ่มเพื่อใช้เป็นจุดแบ่งแยก จากกรณีที่ $Pr(c=ham|y)$ มีค่าเข้าใกล้ 1 แล้วข้อความน่าจะถูกจัดอยู่ใน ham และหากมีค่าเข้าใกล้ 0 จะถูกจัดอยู่ใน $spam$ กำหนด $\bar{c} = f(y, h)$ เป็นค่าการกรองของ CB เมื่อ $\bar{c}$ คือเอาท์พุท และ h คือจุดอ้างอิง ดังนั้นเมื่อแทนค่าตัวแปรต่างๆ แล้วตัวกรองสามารถทำงานได้โดยใช้สมการดังนี้

$$\bar{c} = f(y, h) = \begin{cases} ham & \text{if } Pr(c=ham|y) \geq h \\ spam & \text{if } Pr(c=ham|y) < h \end{cases} \quad (3)$$

หากกำหนดจุดแบ่งแยกที่มีค่า $h=0.5$ อาจส่งผลทำให้เกิดปัญหาในการจำแนกประเภทข้อความได้ ดังนั้นเราจึงได้มีการนำขอบบนและขอบล่าง (Upper and Lower Boundaries) มาใช้ช่วยพิจารณาเพื่อแก้ไขจุดอ่อนของตัวกรอง CB ด้วยพื้นที่ที่ไม่เทา (Uncertain Region) ดังแสดงในรูปที่ 3b

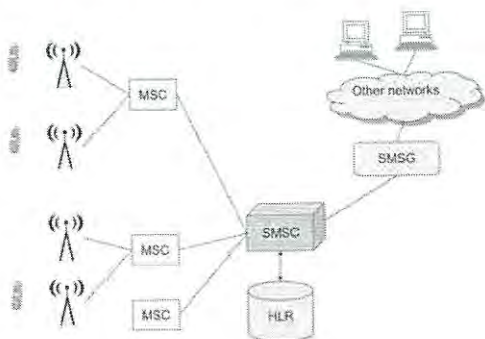
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ 3 (a) กรณีที่ $1 < h < h_c$ และกรณีที่ $2 < h < h_c$ โดยกำหนดค่าอ้างอิงจริง h_c แทนด้วยเส้นประ (b) ปรับปรุงโดยการเพิ่มพื้นที่สีเทาและกำหนดค่าอ้างอิงจริง h_c แทนด้วยเส้นประ

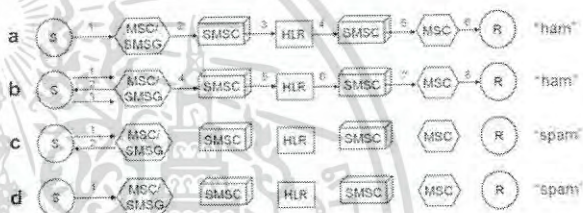
3.3 โปรโตคอลการถามตอบ: Challenge-response protocol

วิธีการจำแนกประเภทข้อความที่อยู่ในพื้นที่สีเทาว่าตกอยู่ในช่วงบวกและลบ (False Positive and False Negative) นิยมใช้กระบวนการ CAPTCHA [3] โดยตรวจสอบรูปแบบที่เข้ากันซึ่งผู้ใช้สามารถยืนยันได้ ส่วน SMS ของจากคอมพิวเตอร์หรือ bot อาจสร้าง SMS ของจำนวนมากได้แต่ไม่สามารถยืนยันตัวเองและตอบจากข้อความภาพเงาจางที่แสดงได้ ดังนั้นจึงกำหนดเมื่อมีการถามตอบที่ถูกต้องแสดงว่ามีความน่าจะเป็นสูงที่ SMS นั้นถูกส่งจากผู้ใช้ รูปแบบสื่อกลางของ CAPTCHA ที่สามารถปรับให้เหมาะสมกับการใช้งานได้ เช่น ภาพ เสียง หรือ ตัวอักษร เป็นต้น โดยจะเรียกวิธีการนี้ว่าการกรอง SMS แบบผสม (Hybrid)

รูปที่ 4 โครงสร้างการกรองข้อความแบบผสม (Hybrid)

โครงสร้างที่ออกแบบดังแสดงในรูปที่ 4 จำลองการทำงานโดยกำหนดผู้ส่ง (S), ผู้รับ (R), ศูนย์กลางบริการข้อความ (MSC หรือ SMSG) และส่วนประกอบอื่นๆ เช่น SMSC, HLR เป็นต้นโดยกำหนด $y_{c=type}^h$ สำหรับ $type \in \{ham, spam\}$ แทนด้วยข้อความที่ถูกกรองซึ่งอยู่ในเทอมของ h ดังนั้น ปริมาณข้อความรวมคือ $N_{FilteringOnly} = y_{c=ham}^h \times 6 + |y_{c=spam}^h| \times 1$ เมื่อ $| \cdot |$ แทนจำนวนนับของ SMS ซึ่งปริมาณทั้งหมดในระบบ เนื่องจาก ham สามารถส่งผ่านไปยังโครงสร้างได้ 6 ส่วน คือ (S-MSC/SMSG-SMSC-HLR-SMSC-MSC-R) และ spam ส่งผ่านไปเพียง 1 ส่วนประกอบเท่านั้นคือ (S-MSC/SMSG)

รูปที่ 5 ความเป็นไปได้ของการส่ง SMS ในรูปแบบผสมทั้ง 4 กรณี

สำหรับรูปแบบผสม (Hybride) ที่ SMS ถูกแยกออกเป็น 3 ช่วงโดยใช้ 2 ค่า คือ h_1 และ h_2 จึงประมาณค่าพารามิเตอร์เพิ่มขึ้นอีก คือ N_{ham} และ N_{spam} ที่อยู่ในพื้นที่สีเทา ซึ่งสามารถแสดงความเป็นไปได้ของเส้นทางส่งผ่านข้อมูลดังรูปที่ 5

กรณีที่ 1 (a) SMS ถูกจำแนกเป็น ham โดยให้ค่าความน่าจะเป็นสูงกว่าค่าอ้างอิงขอบบน จะถูกส่งไปยังผู้รับปลายทางผ่านอุปกรณ์ต่างๆ มีจำนวนการส่งผ่าน 6 ส่วน คือ S-MSC/SMSG-SMSC-HLR-SMSC-MSC-R

กรณีที่ 2 (b) SMS ถูกแยกอยู่ระหว่างขอบบนและขอบล่างในพื้นที่สีเทา เมื่อได้รับผลตอบที่ถูกต้องแล้ว SMS ถูกจำแนกเป็น ham มีการส่งผ่านทั้งหมด 8 ส่วน คือ S-MSC/SMSG-S-MSC/SMSG-SMSC-HLR-SMSC-MSC-R

กรณีที่ 3 (c) SMS ถูกแยกอยู่ระหว่างขอบบนและขอบล่างในพื้นที่สีเทา แต่ไม่ได้รับผลตอบที่ถูกต้อง แล้วข้อความถูกแยกเป็น spam มีจำนวนการส่งผ่าน 2 ส่วน คือ S-MSC/SMSG-S

กรณีที่ 4 (d) ข้อความถูกจำแนกเป็นขยะ spam ไม่ถูกส่งต่อ โดยคัดออกที่ศูนย์กลางบริการข้อความจึงมีจำนวนการส่งผ่าน 1 ส่วน คือ S-MSC/SMSG สามารถคำนวณปริมาณข้อมูลในโครงสร้างดังสมาชิก

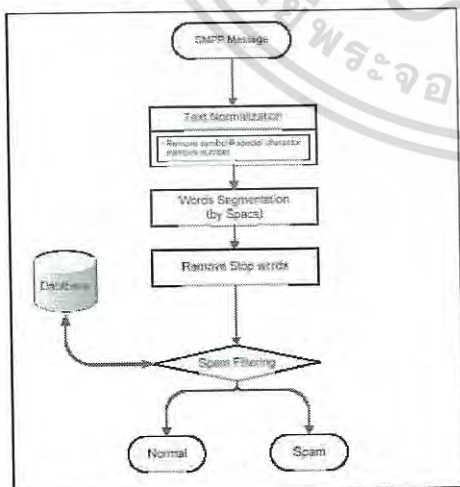
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาค้นคว้าวิจัยเท่านั้น ไม่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

$$\begin{aligned}
 N_n &= y_{c=ham}^h \times 6 \\
 N_{un} &= |y_{c=ham}^h \cap y_{c=spam}^h \cap y_{c=ham}^h| \times (1-e_1) \times 8 \\
 &\quad + |y_{c=ham}^h \cap y_{c=spam}^h \cap y_{c=spam}^h| \times e_2 \times 8 \\
 N_{us} &= |y_{c=ham}^h \cap y_{c=spam}^h \cap y_{c=spam}^h| \times (1-e_2) \times 2 \quad (4) \\
 &\quad + |y_{c=ham}^h \cap y_{c=spam}^h \cap y_{c=ham}^h| \times e_1 \times 2 \\
 N_{hybrid} &= N_n + N_{un} + N_{us} + N_s
 \end{aligned}$$

เมื่อ e_1 คือความน่าจะเป็นที่มีผลการตอบสนองกลับอย่างถูกต้อง (ส่งจากผู้ใช้) และ e_2 คือความน่าจะเป็นของขยะที่ถูกส่งจากคอมพิวเตอร์ที่อยู่ในพื้นที่สีเทา

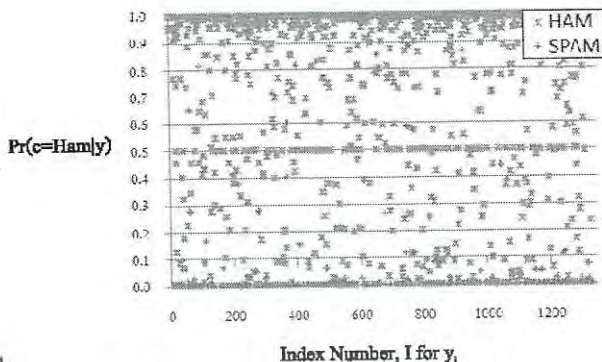
4. การทดสอบและการวิเคราะห์ผลการทดลอง

การทดลองการทำงานของตัวกรองเนื้อหา (CB Filtering) ในบทความฉบับนี้ได้จากการจำลองการทำงานจากโปรแกรมที่สร้างขึ้นมาและติดตั้งบนคอมพิวเตอร์แทนการติดตั้งที่ SMSC หรือ SMS Gateway โดยมีข้อมูลจำนวน 2 ชุดคือ ชุดข้อมูลฝึกสอน (Training Data:TD) ที่นำตัวอย่างข้อความขยะไปฝึกให้มีการเรียนรู้โดยชุดตัวอย่างที่เป็น SMS ขยะที่ได้มาจากผลการสำรวจของงานวิจัย [4] และชุดข้อมูลทดสอบชุดใหม่ (New Data:ND) ที่ผสมระหว่างภาษาไทยและอังกฤษซึ่งนำมาจากระบบบริการ CAT CDMA ของบริษัท กสท โทรคมนาคม จำกัด (มหาชน) ที่ให้บริการอยู่ในปัจจุบัน โดยมีขั้นตอนการทำงานดังรูปที่ 6

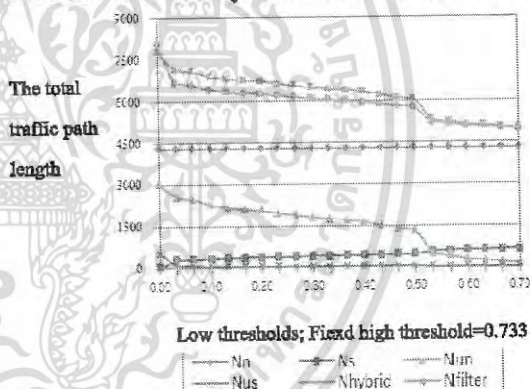
รูปที่ 6 ขั้นตอนการทำงานระบบ CB SMS Filtering

เมื่อระบบทำการคัดกรองเนื้อหาของ SMS แล้วและได้ค่า $Pr(c=ham|y)$ หรือความน่าจะเป็นของ SMS ที่เป็นปกติและขยะซึ่งสามารถนำมาแสดงได้ดังรูปที่ 7

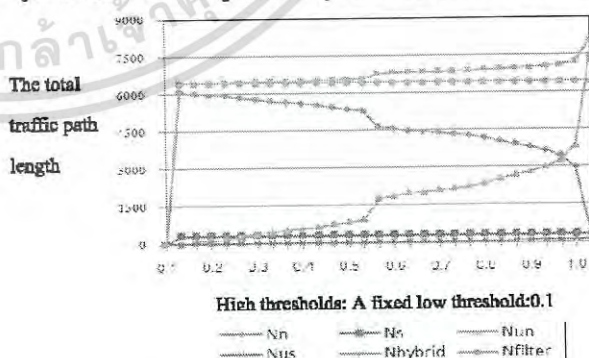

รูปที่ 7) การกระจายตัวของความน่าจะเป็น SMS

ผลจากการทำงาน CB Filtering พบว่ามี SMS ที่เป็นปกติ 82.2% และ SMS ขยะ 17.8% หากนำค่าความน่าจะเป็นของ SMS มาพิจารณาโดยใช้วิธีการรับรองรองจากมนุษย์มาเกี่ยวข้องใช้ในการอ้างอิง(Threshold) จะถูกแบ่งออกเป็น 2 ช่วง ดังนั้นเราจึงนำค่า $Pr(c=ham|y)$ ไปใช้เพื่อจำลองผลการวิเคราะห์ดังรูปแบบที่เสนอในบทความฉบับนี้

รูปที่ 8 Traffic Path เมื่อ h_2 คงที่ และ h_1 เปลี่ยนแปลงจาก 0 ถึง 0.733

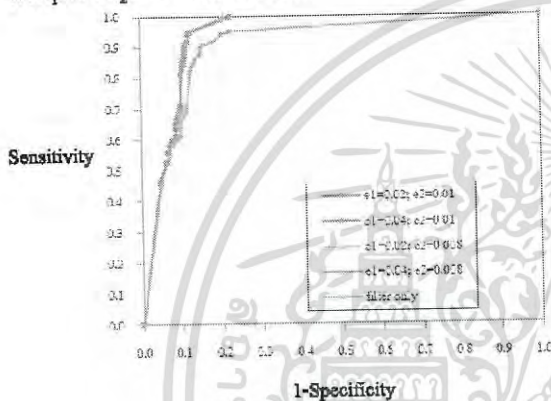
รูปที่ 9 Traffic Path เมื่อ h_1 คงที่ และ h_2 เปลี่ยนแปลงจาก 0.1 ถึง 1

รูปที่ 8 และ 9 แสดงผลของรวมของ Traffic path ที่มีการกำหนดค่า h_1, h_2 จากกราฟแสดงให้เห็นว่าการ Traffic usage ลดลงเมื่อค่า h_1 มีค่าเพิ่มมากขึ้นซึ่งก็สอดคล้องกับความน่าจะเป็นจริงที่เกิดขึ้นคือ h_1 ที่มากขึ้นนั้น SMS จะถูกแยก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์ไว้เพื่อการใช้งานเพื่อการศึกษาค้นคว้าวิจัยเท่านั้น ไม่สามารถนำเอกสารไปเผยแพร่โดยไม่ได้รับอนุญาตจากเจ้าของเอกสารได้ หากต้องการนำเอกสารไปใช้ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เป็น *spam* และส่งผลให้ถูกนำไปสู่รับรองจึงทำให้จำนวน Traffic path ลดลง

อีกตัวชี้วัดหนึ่งเพื่อแบ่งแยก SMS คือ Receiver Operating Characteristic (ROC) Curve ที่ได้ค่าซึ่งตกอยู่ในพื้นที่สี่เหลี่ยมเปรียบเทียบ คือ True Positive (TP), True Negative (TN), False Positive (FP) และ False Negative (FN) ที่มีค่าตั้งแต่ 0 ถึง 1 โดยเปรียบเทียบระหว่าง CB Filtering ที่มี h เป็นค่าอ้างอิงเพียงค่าเดียวและแบบผสมที่มีค่า h_1 และ h_2 มาช่วยคัดแยก SMS

รูปที่ 10 ROC Curve

รูปที่ 10 กราฟแสดง ROC Curve ที่บอกถึงแนวโน้มความถูกต้องของการคัดแยก SMS โดยที่แกน x แทนค่าของ 1-Specificity และแกน y แทนค่าของ Sensitivity ที่เปรียบเทียบผลจากการทำงานของระบบ CB Filtering และ Hybride ซึ่งประมาณค่าจากการสมการ

$$\text{Specificity} = \frac{TN}{FP+TN} \text{ and } \text{sensitivity} = \frac{TP}{TP+FN} \quad (5)$$

พบว่าการกรองแบบผสมนั้นมีค่าความถูกต้องที่สูงกว่าแบบ CB Filtering และเมื่อค่า e_1 และ e_2 มีค่าน้อยลงส่งผลให้เส้น ROC มีค่าเพิ่มขึ้น ซึ่งเมื่อพิจารณาพื้นที่ใต้ ROC Curve หรือ Area Under the ROC Curve (AUC) ที่บ่งบอกความน่าจะเป็นของการคัดแยก SMS ก็จะมีค่าเป็นปกติมากกว่า SMS ขยะ

ตารางที่ 2 การเปรียบเทียบค่า AUC

Method	Ratio (e_1)	Ratio (e_2)	AUC
Filter only	-	-	0.9022
Hybrid	0.02	0.008	0.9354
Hybrid	0.04	0.008	0.9347
Hybrid	0.02	0.01	0.9351
Hybrid	0.04	0.01	0.9344

จากตารางที่จะเห็นได้ว่า AUC ของรูปแบบผสมนั้นมีค่า 0.9354 ซึ่งมากกว่าแบบ CB Filtering ที่ 0.9022 โดยเป็นการเพิ่มความน่าจะเป็นที่ระบบจะกรอง SMS ปกติได้ถูกต้องมากขึ้น ค่าของ e_1 และ e_2 ที่เพิ่มขึ้นส่งผลให้ AUC มีค่าลดลง

5. สรุปผลการทดลอง

บทความนี้เสนอวิธีการกรอง SMS แบบผสมระหว่าง CB Filtering และการรับรองจากมนุษย์ (CHAPCHA) จากรูปแบบภาพเท็จจริงที่ Bot ไม่สามารถตอบได้ โดยวิเคราะห์ผลการจำลองการทำงานจากจำนวนการส่งผ่านข้อมูลแล้วนำมาหาค่าความน่าจะเป็นของ SMS ปกติอย่างเพื่อแสดงให้เห็นว่าการกรอง SMS ที่นำเสนอนี้ช่วยให้สามารถกรอง SMS ได้ถูกต้องมากกว่าการนำ SMS มากรองแบบ CB Filtering เพียงอย่างเดียว ซึ่งเป็นการลดภาระการทำงานในส่วนของคุณลักษณะที่ไม่จำเป็นให้ทำงานได้อย่างเต็มประสิทธิภาพมากขึ้น ทั้งนี้ค่าต่างๆ ที่จะนำมาใช้งานจะต้องคำนึงถึงค่าอ้างอิง h , h_1 , h_2 , e_1 , e_2 ที่เหมาะสมเนื่องจากจะส่งผลกระทบต่อจำนวนของ SMS ที่ถูกนำมาเข้าสู่กระบวนการรับรองจากมนุษย์เพิ่มเติมมากเกินไปจนเกิดความจำเป็นซึ่งอุปกรณ์ก็จะต้องทำงานได้อย่างรวดเร็วและถูกต้อง จึงจะสามารถช่วยลดภาระการทำงานของ SMSC ได้ตามวัตถุประสงค์

6. เอกสารอ้างอิง

- [1] G. Hidalgo, J. Maria, E. Sanz, Gacia, "Content base SMS spam filtering," ACM, Symposium on Document engineering, pp.114-122, 2006.
- [2] Androutsopoulos I., "An Evaluation of Naive Bayesian Anti-Spam Filtering, Proc of the workshop on Machine Learning in the New Information Age," Barcelona, Spain, pp.9-17, 2000.
- [3] S. Shirali-Shahreza, A. Movaghar, "An anti-spam using CAPTCHA," IEEE Trans. Computer Society, pp. 318-321, 2008.
- [4] N. Boonitprasert, C. Khemmapatapan, "SMS Filtering for Thai & English Language on Mobile Phone Network," NCCIT. The 5th National Conference on Computing and Information Technology, Bangkok, pp.436-442, 2009.

ประวัติผู้เขียน

- ชื่อ-นามสกุล นายอำนาจ ละครกลาง
- วัน เดือน ปีเกิด 13 พฤษภาคม 2524 ที่จังหวัดนครราชสีมา
- ที่อยู่ 9 หมู่ที่ 7 ตำบลธารปราสาท อำเภอโนนสูง จังหวัดนครราชสีมา 30420
- ประวัติการศึกษา 2548 วิศวกรรมศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาวิศวกรรมอิเล็กทรอนิกส์และ
โทรคมนาคม (เกียรตินิยมอันดับ1) มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน
วิทยาเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ นครราชสีมา
- ประสบการณ์การทำงาน
- พ.ศ.2549-2550 วิศวกร แผนก HGSA Test Engineer
บริษัท ซีเกท เทคโนโลยี (ประเทศไทย) จำกัด
- พ.ศ. 2550-ปัจจุบัน วิศวกร ระดับ 6 สังกัดส่วนธุรกิจบริการเสริมอินเทอร์เน็ต
ฝ่ายพัฒนาผลิตภัณฑ์อินเทอร์เน็ตและโทรศัพท์
บริษัท กสท โทรคมนาคม จำกัด (มหาชน)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้